

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Правління
від « 17 » липень 2017 р.
Приватного акціонерного товариства
«СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ІНТЕР-ПЛЮС»

[Signature]
Іваненко О. В.

НАЦІОНАЛЬНА КОМПІЯ, ЩО ДІЄ НА ІМЕНІ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ РИЗИВІВ СІНА

ЗАРЕЄСТРОВАНО

Член Національного суду
[Signature] О. Максимчук

Підпис

Дата 08.08.2017 1 1 1 7 2 2 3

Регістраційний код «П Р А В И Л А

добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування“)
(нова редакція)»

м. Київ – 2017 р.

1. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ

1.1. В цих Правилах добровільного страхування майна, іншого ніж передбачено п.5-9 ст.6 Закону України «Про страхування» (нова редакція) (далі – Правила), в будь-яких пропозиціях по укладенню договору страхування, самому договорі страхування та страховому свідоцтві (полісі, сертифікаті) терміни вживаються у такому значенні:

Вигодонабувачі – дієздатна фізична або юридична особа, яка може зазнати збитків в результаті настання страхового випадку та призначена Страхувальником для отримання страхового відшкодування, якщо інше не передбачено договором страхування.

Договір страхування - це письмова угода між страхувальником і страховиком, згідно з якою страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити страхову виплату страхувальнику або вигодонабувачу (надати допомогу, виконати послугу тощо), а страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови договору.

Повне конструктивне знищення майна (повне конструктивне знищення) - стан застрахованого майна, при якому внаслідок завданої йому шкоди при настанні страхового випадку, його залишкова вартість не перевищує 20% від вартості майна на момент настання страхового випадку. За згодою страховика повним конструктивним знищенням майна може бути визнаний випадок, коли майну загрожує неминуче повне знищення або якщо витрати по запобіганню повному знищенню застрахованого майна, а також витрати на його ремонт і відбудову перевищать ринкову вартість такого нового майна.

Ринкова вартість майна – вартість, за яку можливе відчуження об'єкта оцінки на ринку подібного майна на дату оцінки за угодою, укладеною між покупцем та продавцем, після проведення відповідного маркетингу за умови, що кожна із сторін діяла із знанням справи, розсудливо і без примусу.

Страхова сума – грошова сума, в межах якої страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату при настанні страхового випадку.

Страховий випадок – подія, передбачена договором страхування, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок страховика здійснити виплату страхового відшкодування страхувальнику або вигодонабувачу.

Страховий захист – сукупність зобов'язань страховика перед страхувальником згідно з умовами договору страхування.

Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія) – плата за страхування, яку страхувальник зобов'язаний внести страховику згідно з договором страхування.

Страховий ризик – певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

Страховий тариф – ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Страховик – Приватне акціонерне товариство «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «ІНТЕР-ПЛЮС», яке одержало у встановленому порядку ліцензію на здійснення страхової діяльності.

Страхувальник – юридична особа або дієздатна фізична особа, як резидент, так і не резидент України, який володіє, розпоряджається чи використовує майно на законних підставах та уклав зі страховиком договір страхування.

Форс-мажорні обставини - на умовах цих Правил та якщо інше не передбачено договором страхування, під форс-мажорними обставинами розуміють незвичайні і непередбачувані обставини поза контролем страхувальника, наслідків яких не можна було уникнути навіть при докладанні найбільших зусиль. За згодою страхувальника та страховика в договорі страхування може бути дано інше визначення форс-мажорних обставин із зазначенням конкретних обставин та подій, які відносять до форс-мажорних обставин у такому договорі страхування.

Франшиза – частина збитку, що не відшкодовується страховиком. Умовами договору страхування може бути передбачена умовна франшиза, при застосуванні якої страховик не несе відповідальності за збитки, що не перевищують розміру франшизи, та франшиза не враховується по збиткам, більшим за розмір франшизи, чи безумовна франшиза, при застосуванні якої страховик вираховує суму франшизи з будь-якої страхової виплати.

2. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

2.1. Відповідно до чинного законодавства України ці Правила визначають загальний порядок і умови добровільного страхування майна та регулюють відносини між страховиком та страхувальниками при укладанні договорів добровільного страхування майна.

2.2. При укладанні договорів добровільного страхування майна страхувальником можуть бути призначені фізичні або юридичні особи (вигодонабувачі), які можуть зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також бути замінені до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування. Права вигодонабувачів визначаються договором страхування.

2.3. Укладення договору страхування на користь вигодонабувача не звільняє страхувальника від виконання зобов'язань за цим договором страхування, якщо тільки договором страхування не передбачено інше, або зобов'язання страхувальника виконані вигодонабувачем.

2.4. Взаємовідносини між страхувальником (вигодонабувачем) і страховиком регулюються:

- чинним законодавством України;
- цими Правилами;
- договором страхування.

2.5. Конкретні умови страхування визначаються при укладанні договору страхування та можуть бути змінені, доповнені або виключені за згодою сторін по договору страхування до настання страхового випадку, за умови, що такі зміни не суперечать чинному законодавству України.

3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

3.1. Предметом договору страхування згідно з цими Правилами є майнові інтереси страхувальника (вигодонабувача), що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, зазначеним у Правилах та договорі страхування (іншим, ніж залізничний, наземний, повітряний, водний транспорт (морській внутрішній та інші види водного транспорту), вантаж та багаж (вантажобагаж)).

3.2. Застрахованим може бути будь-яке майно страхувальника, яке може бути оцінене, в тому числі майно придбане страхувальником у кредит, а також отримане ним за договором (угодою) оренди, прокату, лізингу, іпотеки, застави тощо, або яке прийняте страхувальником для переробки, ремонту, транспортування, на комісію, зберігання тощо.

3.3. На умовах цих Правил на додаткових умовах можуть бути застраховані:

- 3.3.1. машини та обладнання (Додаток № 1 до цих Правил);
- 3.3.2. електронне обладнання (Додаток № 2 до цих Правил);
- 3.3.3. скляні елементи будинків і споруд (Додаток № 3 до цих Правил);
- 3.3.4. товарні запаси (Додаток № 4 до цих Правил);
- 3.3.5. майно у холодильних камерах (Додаток № 5 до цих Правил);
- 3.3.6. готівка в касі, сейфах, банкоматах та банківських сховищах (Додаток № 6 до цих Правил);
- 3.3.7. твори мистецтва, антикваріат та виставкові експонати (Додаток № 7 до цих Правил);
- 3.3.8. майно фізичних осіб (Додаток № 8 до цих Правил);
- 3.3.9. пересувні машини від аварій (Додаток № 9 до цих Правил);
- 3.3.10. будівельно-монтажні роботи (Додаток № 10 до цих Правил);
- 3.3.11. земельні ділянки (Додаток № 11 до цих Правил).

3.4. Якщо це передбачено договором страхування, то страховиком можуть бути також застраховані наступні доцільні витрати, які може понести страхувальник при настанні страхового випадку:

- 3.4.1. витрати на демонтаж або переміщення будівель, споруд, обладнання на нове місце, необхідні для рятування майна та/або з метою зменшення збитків;
- 3.4.2. витрати на гасіння пожежі, якщо вони не відшкодовуються, як заходи по зменшенню можливих збитків;
- 3.4.3. витрати на знос частин будівель і споруд, що залишилися після настання страхового випадку та витрати на їх транспортування до найближчого місця зберігання;
- 3.4.4. витрати на розчищення та прибирання вказаної в договорі страхування території від уламків (залишків) майна, що постраждало в результаті страхового випадку й транспортування сміття до найближчого місця його зберігання (утилізації).

3.5. Страхувальник зобов'язаний довести необхідність та доцільність витрат, зазначених у підпунктах 3.4.1 - 3.4.4 пункту 3.4 цих Правил, а також надати страховику відповідні підтверджуючі документи щодо здійснених витрат.

3.6. Відповідно до цих Правил можуть бути застраховані як цілі майнові комплекси, так і окремі їх частини, а також визначена частка (конструктивна деталь) майна.

3.7. Резервуари (апарати, трубопроводи), інше технологічне обладнання перебувають під страховим захистом за умови, що вони розташовані у тому технологічному зв'язку між собою та використовуються для тих речовин і матеріалів, що були визначені у заяві на страхування, технологічному регламенті, монтажньо-технологічних схемах або в інших відповідних документах, якщо інше не передбачено договором страхування.

3.8. Якщо в договорі страхування не зазначено інше, будівлі та споруди приймаються на страхування з усіма невід'ємними інженерними комунікаціями відповідно до проектної документації.

3.9. Згідно з цими Правилами на страхування не приймаються:

3.9.1. будинки та споруди, а також майно у цих будинках, конструктивні елементи та системи яких перебувають в аварійному стані;

3.9.2. майно, яке підлягає конфіскації (щодо якого втрачено/обмежено право власності) на підставі рішення суду, яке набуло законної сили;

3.9.3. майно, яке має значні пошкодження та/або неналежний технічний стан.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ.

4.1. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

4.2. За цими Правилами страховим випадком є знищення (повне конструктивне знищення майна), пошкодження або викрадення майна, яке вказано у договорі страхування, внаслідок настання наступних страхових ризиків:

4.2.1. пожежа (з урахуванням пункту 4.3 цих Правил), при наявності ліцензії добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ;

4.2.2. удар блискавки (з урахуванням умов пункту 4.4 та підпункту 5.1.7 пункту 5.1 цих Правил), при наявності ліцензії добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ;

4.2.3. вибух (з урахуванням пункту 4.5 цих Правил);

4.2.4. падіння предметів та падіння літаючих апаратів (з урахуванням пункту 4.6 цих Правил);

4.2.5. інші ризики, що зазначені у пункті 4.7 цих Правил.

4.3. Пожежа – це вогонь, що виник поза місцями спеціально призначеними для його розведення та підтримання, або вийшов за їх межі і здатний самостійно поширюватися.

4.3.1. По ризику “пожежа” страховим захистом по договору страхування, що укладається на підставі цих Правил, покривається майно від пожежі (в тому числі пожежі в результаті вибуху або іншої події), виключаючи:

- пожежу, яка виникла внаслідок землетрусу, виверження вулкану, дії підземного вогню або інших природних катаклізмів та стихійних явищ;

- пожежу, яка виникла внаслідок горіння лісів, лісопосадок, кущів, очищення земляних ділянок вогнем.

4.3.2. Якщо це обумовлено в договорі страхування, підлягають відшкодуванню збитки, що мали місце внаслідок заходів, прийнятих для рятування майна під час пожежі, гасіння пожежі або попередження її розповсюдження.

4.3.3. Термін «пожежа» може включати «підпал», тобто знищення (повне конструктивне знищення майна) або пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, через підпал внаслідок навмисних дій третіх осіб. Такі збитки підлягають відшкодуванню тільки у разі, якщо підпал був здійснений третіми особами, тобто не страхувальником та/або його представниками (особами, які знаходяться у трудових відносинах із страхувальником, уповноваженою особою).

4.3.4. Якщо це обумовлено в договорі страхування, підлягають відшкодуванню збитки, що мали місце внаслідок пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, димом (сажею, кіптявою). Під пошкодженням димом розуміють безпосереднє знищення або пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, димом (сажею, кіптявою), який є безпосереднім

наслідком пожежі за адресою, що вказана у договорі страхування (місці страхування).

4.3.5. збиток, заподіяний електричним пристроям внаслідок дії на них електричного струму (включаючи коротке замикання, підвищення сили струму або напруги), що супроводжується іскрінням або виділенням тепла, крім випадків виникнення відкритого полум'я. Під електричними пристроями відповідно розуміють будь-які об'єкти, у яких відбувається виробництво, передача, перетворення або споживання електроенергії (в тому числі електричні кабелі та провід).

4.3.6. Страхуванням не покриваються збитки, що виникають внаслідок тривалого і постійного впливу диму (сажі, кіптяви).

4.3.7. Також, відповідно до цих Правил, не відшкодовуються збитки, які виникли внаслідок:

- пошкодження димом (сажею, кіптявою), який утворюється в результаті будь-якого технологічного процесу виробництва;
- пошкодження побутовим димом (сажею, кіптявою);
- пошкодження тютюновим димом.

4.4. Удар блискавки – це безпосередній перехід електричного розряду блискавки на майно, що призводить до термічного чи механічного знищення (повного конструктивного знищення майна) або пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування.

4.4.1. Відшкодуванню підлягають збитки, які безпосередньо завдані ударом блискавки, а також, якщо це передбачено договором страхування, збитки завдані пожежею, що виникла внаслідок удару блискавки.

4.5. Вибух – процес дуже швидкого перетворення речовини у велику кількість стиснутих і нагрітих газів, що розширюючись виконують механічну роботу (руйнування, дроблення, викид).

4.5.1. Вибухом в розумінні цих Правил є:

4.5.1.1. Вибух газу, що використовується для внутрішніх (побутових) потреб, виключаючи вибух, який виник внаслідок землетрусу, виверження вулкану, дії підземного вогню або інших природних катаклізмів.

4.5.1.2. Вибух парових котлів, резервуарів або інших ємностей, механізмів і апаратів, в роботі яких використовується тиск, виключаючи:

- «фізичний» вибух (під «фізичним» вибухом розуміється розрив котлів (турбін, резервуарів, ємностей тощо) внаслідок дії відцентрової сили, тиску рідини або дефекту матеріалу ємності);
- збитки, заподіяні двигунам внутрішнього згорання або аналогічним машинам і агрегатам внаслідок вибухів, що відбуваються в камерах згорання;
- збитки, заподіяні вакуумом або розрідженням газу у резервуарі (котлі, ємності тощо);
- збитки від вибуху котельного устаткування (може бути застраховане відповідно до пункту 4.7.8 цих Правил).

Під вибухом парових котлів, резервуарів або інших ємностей, механізмів і апаратів розуміється швидкоплинний процес звільнення великої кількості енергії в обмеженому обсязі за короткий проміжок часу, заснований на прагненні газів до розширення. Вибухом резервуара (котла, ємності тощо) вважається такий вибух, при якому стінки резервуара порушені в такому ступені, що стає неможливим вирівнювати тиск усередині і поза резервуаром. Якщо в середині резервуара стався вибух, що викликаний швидким протіканням хімічних реакцій, то нанесена шкода відшкодовується і тоді, коли його стінки не мають розривів. Деформації резервуара внаслідок поступового підвищення тиску у ньому не розглядаються як збитки від вибуху.

4.5.1.3. Інші вибухи, виключаючи:

- збитки, які настали внаслідок вибуху, який кваліфікується у відповідності з підпунктами 4.5.1.1 та 4.5.1.2 пункту 4.5.1 цих Правил;
- збитки, що настали внаслідок вибуху динаміту або інших вибухових речовин (під вибуховими речовинами розуміють хімічні сполуки або суміші речовин, спроможні до швидких хімічних реакцій, що супроводжується виділенням великої кількості тепла і газів), крім випадків, коли це окремо передбачено договором страхування.

4.5.2. Відшкодуванню підлягають збитки внаслідок дії вибуху, а також збитки завдані пожежею, що виникла внаслідок вибуху.

4.6. Падіння літаючих апаратів (падіння літаючих апаратів, їх уламків або багажу, що перевозився таким літаючим апаратом).

4.6.1. Страховий захист може поширюватись на збитки завдані падінням тільки пілотованих

літаючих апаратів (тих, що управляються людиною), а може поширюватися і на не пілотовані літаючі апарати, якщо останнє передбачено договором страхування.

4.6.2. Відшкодуванню підлягають будь-які збитки, що завдані майну, яке вказано у договорі страхування, і викликані падінням літаючого апарату, його уламками або багажу, що перевозився таким літаючим апаратом: безпосередні механічні пошкодження в результаті його падіння (його уламків або багажу, що ним перевозився), вибуху, пожежі.

4.6.3. Страховик не відшкодовує збитки, що виникли внаслідок дії вихрового сліду від двигуна літального апарату або звукової хвилі, що виникли при переході звукового бар'єру швидкості, оскільки у таких випадках відсутній факт падіння або наїзду літального апарату, його частин чи вантажу.

4.6.4. Падіння предметів на застраховане майно, а також знищення або пошкодження застрахованого майна внаслідок дорожньо-транспортної пригоди.

4.6.5. Падіння, перекидання будь-якого майна при навантажувально-розвантажувальних роботах, а також при розриві тросів, ланцюгів, різних видів кріплень.

4.7. Також, за цими Правилами, може бути здійснене страхування майна на умовах, що зазначені у відповідних додатках до цих Правил, від наступних страхових ризиків:

4.7.1. стихійних явищ (Додаток № 12 до цих Правил), при наявності ліцензії добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ;

4.7.2. крадіжки з проникненням, грабежу або розбою (Додаток № 13 до цих Правил);

4.7.3. від дій третіх осіб (Додаток № 14 до цих Правил);

4.7.4. страйків і масових безладів (Додаток № 15 до цих Правил);

4.7.5. знищення або пошкодження водою в результаті її витoku, що стався внаслідок аварії водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем і систем пожежогасіння (Додаток № 16 до цих Правил);

4.7.6. наїзду наземних транспортних засобів (Додаток № 17 до цих Правил);

4.7.7. обвалу будинків (Додаток № 18 до цих Правил);

4.7.8. вибуху котельного устаткування (Додаток № 19 до цих Правил).

4.8. За цими Правилами, страховий захист може бути наданий від знищення (повного конструктивного знищення майна), викрадення або пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, «по першому ризику» (Додаток № 20 до цих Правил).

4.9. Одним страховим випадком вважається знищення (повне конструктивне знищення майна) або пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, внаслідок подій, що мають одна із однією прямий причинно-наслідковий зв'язок протягом 72 (сімдесяти двох) годин з моменту початку впливу на майно першої з подій. Знищення (повне конструктивне знищення майна) або пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, внаслідок подій, що виникли протягом 72 (сімдесяти двох) годин, незалежно одна від одної, розглядаються як окремі страхові випадки.

4.10. Знищення (повне конструктивне знищення майна) або пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, визнається страховим випадком на умовах цих Правил, якщо факт знищення (повного конструктивного знищення майна) або пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, не залежав від волевиявлення страхувальника (вигодонабувача) та підтверджений відповідними документами компетентних органів.

4.11. Якщо це передбачено умовами договору страхування, то страховик відшкодовує витрати, що понесені страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків.

4.12. За домовленістю страховика та страхувальника, додатково до розділу 4 цих Правил, може бути надане страхове покриття по ризиках, що зазначені в пункті 5.2 цих Правил.

4.13. Договір страхування може бути укладено за сукупністю всіх вищезазначених страхових ризиків («Від всіх ризиків») або у будь-якій їх комбінації.

4.14. Конкретний перелік страхових ризиків за кожним окремих договором страхування визначається страхувальником та страховиком та зазначається в договорі страхування.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. Згідно з цими Правилами не підлягають відшкодуванню збитки (витрати) та до страхових випадків не відносяться події, що стали наслідком:

5.1.1. обробки майна корисним вогнем, теплом або іншим термічним впливом на нього з метою

його переробки або в інших цілях (сушки, зварювання, прасування, плавлення, ремонту, деструкції, піролізу та іншої обробки);

5.1.2. повільного виділення тепла при бродінні, гнитті або інших екзотермічних реакціях, що проходять внаслідок природних властивостей майна;

5.1.3. постійної, регулярної, тривалої дії чи викиду, розливу, переміщення газів, газоподібних речовин, парів, рідин, кислот, хімічних сумішей або будь-яких, в тому числі неатмосферних, опадів (сажа, кіптява, дим, пил тощо);

5.1.4. займання виробничого обладнання, побутових електроприладів, електронної апаратури та оргтехніки, якщо дане займання не стало причиною виникнення подальшої пожежі;

5.1.5. вибухів у камерах згорання (у разі знищення або пошкодження механізмів із двигунами внутрішнього згорання);

5.1.6. впливу комах, тварин (гризунів), птахів або інших шкідників;

5.1.7. удару чи дії блискавки на будь-які електричні мережі чи електричне обладнання, якщо удар блискавки безпосередньо не призвів до термічного чи механічного знищення (повного конструктивного знищення майна) або пошкодження такого майна;

5.1.8. обвалу будинків, споруд через їх ветхість, знос;

5.1.9. навмисних дій, бездіяльності та/або необережності самого страхувальника (вигодонабувача) та/або його представників (осіб, які знаходяться у трудових відносинах із страхувальником, уповноважених осіб), що призвели до настання страхового випадку;

5.1.10. гниття, бродіння або спричинені іншими специфічними чи природними властивостями матеріалів, з яких виготовлене майно;

5.1.11. звукового удару, який виникає при подоланні літаком (літаючим апаратом) звукового бар'єру (перехід літаку (літаючого апарату) від звукового режиму в надзвуковий режим польоту);

5.1.12. недотримання страхувальником (вигодонабувачем) або його представником (особами, які знаходяться у трудових відносинах із страхувальником, уповноваженою особою) інструкцій по зберіганню, експлуатації та обслуговуванню майна, а також використання цього майна для цілей інших, ніж ті, для яких воно призначене;

5.1.13. недотримання страхувальником (вигодонабувачем) або його представником (особами, які знаходяться у трудових відносинах із страхувальником, уповноваженою особою) правил пожежної безпеки, правил техніки безпеки, правил поведіння з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами та інших відповідних правил, що стосуються безпеки життєдіяльності та які встановлені чинним законодавством України.

5.2. Якщо договором страхування не обумовлено інше, то страхове відшкодування не сплачується та до страхових випадків не відносяться події, що стали наслідком:

5.2.1. всякого роду військових дій або військових заходів, військового вторгнення, війни, військових дій зовнішніх ворогів (незалежно від того оголошена війна чи ні), уведення або дії військового стану, громадянської війни, заколотів, революцій, бунту, путчу, повстання, державного перевороту, спроби захвату влади, дії осіб або органів, які захопили владу шляхом військового перевороту або іншим протиправним шляхом, а також їх наслідків;

5.2.2. локаутів, страйків, безладь, актів саботажу, масових громадянських заворушень або хвилювань, уведення або дії надзвичайного стану, політичних актів, а також дій учасників зазначених подій;

5.2.3. терористичних актів, будь-яких дій терористів та осіб, що діяли з політичних або релігійних мотивів, а також будь-якими діями однієї або більше осіб, що направлені на досягнення політичних або терористичних цілей, незалежно від того, чи є ці особи агентами суверенних держав та чи були ці збитки в результаті цих дій заподіяні випадково або навмисно;

5.2.4. впливу радіоактивного чи іншого іонізуючого випромінювання, будь-якої зброї, принцип дії якої оснований на реакції ділення атому або ядерного синтезу, та інших подібних реакцій, що викликають радіоактивне випромінювання, дії радіації чи радіоактивних речовин;

5.2.5. конфіскації, реквізиції, експропріації, націоналізації, реприватизації, захоплення, затримання, арешту майна та інших подібних заходів політичного характеру, здійснених за наказом військової або цивільної влади та політичних організацій, а також знищення майна на вимогу військової або цивільної влади;

5.2.6. застосування бактеріологічної зброї і зброї психотропної дії, а також непридатністю майна для подальшого використання внаслідок зараження будь-якого виду вірусами і отруйними

речовинами;

5.2.7. протизаконних дій (бездіяльності) державних органів, органів місцевого самоврядування, посадових осіб цих органів або громадських організацій, в тому числі в результаті видання вказаними органами та посадовими особами, документів, що не відповідають вимогам чинного законодавства України.

5.3. Якщо договором страхування не обумовлено інше, то страхуванню не підлягають:

5.3.1. антикварні речі, дорогоцінні метали в злитках, вироби з коштовних металів, коштовного та напівкоштовного каміння, ювелірні вироби, біжутерія, предмети релігійного культу, картини та інші твори мистецтва, рукописи, грошові знаки, монети, цінні папери, різного роду документи, аудіовізуальні записи та технічні носії інформації комп'ютерних й інших аналогічних систем, книги, пам'ятники архітектури, філателістичні, нумізматичні та інші колекції або предмети, що за своєю суттю є дорогоцінними, коштовними або рідкісними;

5.3.2. вибухові речовини;

5.3.3. земля, включаючи родючий прошарок, покриття доріг, залізниці, канали, криниці, шпари;

5.3.4. грошові автомати (у тому числі розмінні) разом із їх вмістом;

5.3.5. майно, що не належить страхувальнику, але перебуває в приміщенні (будинку, споруді тощо), яке вказано у договорі страхування, або на території такого приміщення (будинку, споруді тощо);

5.3.6. зразки, наочні посібники, макети, виставкові примірники чи зразки, а також типова продукція, знята з виробництва;

5.3.7. рухоме майно, що знаходиться/ зберігається під відкритим небом.

5.3.8. непрямі збитки страхувальника (за виключенням збитків, що вказані у підпункті 5.5.1 пункту 5.5 цих Правил).

5.4. Страховий захист по предмету договору страхування майна, що вказані у пункті 5.3 цих Правил, може бути наданий за згодою сторін по договору страхування відповідно до умов цих Правил.

5.5. Згідно з умовами цих Правил страховик не відшкодовує будь-які збитки:

5.5.1. немайнового характеру (моральної шкоди);

5.5.2. які сталися поза межами місця дії договору страхування (місця страхування), якщо інше не передбачено договором страхування.

5.6. Страховий захист розповсюджується на страхові випадки, які настали в період дії договору страхування. Якщо страховий випадок виник у період дії договору страхування з причин, що мали місце або почали діяти до початку дії договору страхування, страхове відшкодування виплачується тільки в тому випадку, якщо страхувальник доведе, що йому нічого не було відомо і не повинно було бути відомо про причини, що призвели до настання цього страхового випадку.

5.7. Договором страхування можуть бути передбачені також інші випадки звільнення страховика від обов'язку щодо виплати страхового відшкодування та інші виключення із страхових випадків і обмеження страхування, що не суперечать закону.

5.8. Договором страхування за згодою сторін можуть бути внесені інші додаткові умови (у тому числі додаткові ризики) та/або виключені обмеження/виключення зі страхових випадків, що не суперечать закону.

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Договір страхування укладається на строк до одного року, якщо інше не зазначено у договорі страхування.

6.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено договором страхування.

6.3. Страховий захист діє протягом періоду страхування, за який сплачено страховий платіж. Страховий захист не діє у випадку, якщо чергова частина страхової премії не була оплачена в строк та/або в обсязі, встановленому договором страхування. У цьому випадку з дати дострокового припинення договору страхування страховик не несе відповідальності перед страхувальником щодо виплати страхового відшкодування та повертає страхувальнику сплачену частину чергової страхової премії (якщо вона була сплачена, але не в повному обсязі). Сплачена страхова премія за попередні страхові періоди, протягом яких діяв договір страхування, поверненню не підлягає.

- 6.4. Дія договору страхування закінчується о 24 годині доби, що визначена, як дата його закінчення, якщо інше не зазначено в договорі страхування, а також в інших випадках, передбачених умовами цих Правил та/або договору страхування.
- 6.5. Відповідно до умов цих Правил, страховий захист щодо майна, яке вказано в договорі страхування, надається лише в тому разі, якщо таке майно знаходиться в місці страхування, яке визначено в договорі страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.
- 6.6. Місце страхування – територія будинків, споруд чи їх приміщень, територія виробничих комплексів, підприємств чи організацій, територія земельних ділянок і таких інших об'єктів, що зазначаються у договорі страхування із визначенням їх адреси.
- 6.7. Якщо майно, яке вказано у договорі страхування, вилучається з місця страхування, то дія страхового захисту на таке майно не розповсюджується, якщо інше не передбачене умовами договору страхування.
- 6.8. Якщо після вилучення майно повертається на місце страхування, дія страхового захисту відновлюється без зміни строків страхування, якщо інше не передбачене умовами договору страхування.
- 6.9. Дія договору страхування розповсюджується на територію України, а також за її межі, якщо це передбачено договором страхування.

7. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ ТА (АБО) РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

- 7.1. Розмір страхової суми визначається за взаємною згодою між страховиком і страхувальником на момент укладання договору страхування. Страхова сума щодо застрахованого майна встановлюється в розмірі, що не перевищує його дійсної вартості. Відповідальність за точність інформації, необхідної для визначення дійсної вартості майна, несе страхувальник.
- 7.2. У договорі страхування за згодою сторін можуть встановлюватися страхові суми (ліміти відповідальності), як на окремі одиниці, групи, види застрахованого майна, так і за окремими страховими ризиками і випадками, за групами застрахованих витрат.
- 7.3. Якщо інше не передбачено договором страхування, дійсна вартість майна визначається:
- 7.3.1. Для будівель та споруд - в розмірі проектної вартості будівництва цілком аналогічної за своїми проектними характеристиками та якості будівельних матеріалів будівлі або споруди, за вирахуванням зносу.
- 7.3.2. Для приміщень - у розмірі ринкової вартості приміщення, аналогічного застрахованому за призначенням, площею, плануванням, зносом та фізичним станом, розміщеному в цій місцевості (населеному пункті, районі населеного пункту).
- 7.3.3. Для оздоблення будівель, споруд, приміщень - у розмірі витрат, необхідних для повторного проведення оздоблювальних робіт (включаючи вартість матеріалів) за обсягом та якістю, що відповідає застрахованому оздобленню за вирахуванням зносу.
- 7.3.4. Для машин та обладнання - у розмірі витрат, що необхідні для придбання цілком аналогічних за призначенням та експлуатаційно-технічними характеристиками нових машин та обладнання (включаючи витрати на перевезення, монтаж, оплату митних платежів та зборів, інші обов'язкові платежі), за вирахуванням суми, на яку зменшилась вартість застрахованих машин та обладнання внаслідок їх зносу.
- 7.3.5. Для меблів, офісного обладнання, інвентарю, предметів інтер'єру, комп'ютерного обладнання та оргтехніки, електронної та побутової техніки, особистих речей - у розмірі вартості придбання аналогічних нових предметів, за вирахуванням суми їх зносу внаслідок експлуатації.
- 7.3.6. Для товарних і матеріальних цінностей:
- виготовлених страхувальником (як завершеного, так і незавершеного виробництва) - виходячи з сукупних витрат на їх повторне виробництво, включаючи витрати на придбання сировини, напівфабрикатів та транспортні витрати (фрахт, витрати на страхування вантажів, митні платежі та збори), але не вище їх продажної ціни;
 - придбаних страхувальником для наступного продажу, для сировини та матеріалів, закуплених страхувальником - у розмірі вартості придбання аналогічних товарів, включаючи транспортні витрати (фрахт, витрати на страхування вантажів, митні платежі та збори);
 - у випадку, якщо товар вже проданий (готовий або незавершений) - у розмірі ринкової вартості за вирахуванням не зроблених витрат на упакування та транспортування.

7.3.7. Для цінних паперів - у розмірі витрат на їх перевипуск та друкування.

7.3.8. Для носіїв даних, електронних систем управління або загальних користувальницьких програм, за виключенням даних, що містилися в них, - у розмірі витрат на відновлення носіїв даних і інсталяцію (установку) програм (крім витрат на відновлення самих даних).

7.3.9. Для інших груп майна, які можуть бути застрахованими на особливих умовах. – згідно з умовами, викладеними в договорі страхування.

7.4. За домовленістю сторін умовами договору страхування вартість майна може встановлюватися як:

7.4.1. Дійсна вартість застрахованого майна - це вартість придбання майна, повністю аналогічного тому, що застраховане, за вирахуванням зносу;

7.4.2. Відновлювальна вартість застрахованого майна, якщо сума зносу складає не більше 20% (Додаток № 21 до цих Правил);

7.4.3. Заявлена вартість застрахованого майна - вартість майна, що визначена самим страхувальником (Додаток № 22 до цих Правил);

7.4.4. Індексована вартість застрахованого майна (Додаток № 23 до цих Правил);

7.4.5. Первісна вартість застрахованого майна - це вартість майна, по якій воно прийняте на баланс підприємства, установи чи організації;

7.4.6. Балансова (бухгалтерська) вартість застрахованого майна - це вартість майна з урахуванням його амортизації (зносу), що відображено в бухгалтерському обліку підприємства, установи чи організації;

7.4.7. Оціночна вартість застрахованого майна - вартість майна, що визначена шляхом проведення експертної оцінки або на підставі акту оцінки, що складений спеціалізованою оціночною фірмою чи експертом (оцінювачем), що має відповідну ліцензію (дозвіл);

7.4.8. Заставна вартість застрахованого майна – це вартість активу, що забезпечує іпотечний кредит, яку кредитор сподівається отримати від продажу на ринку даного активу в разі неплатоспроможності позичальника. Вона служить верхньою межею позики, яка надається під заставу.

7.5. Документами, що підтверджують вартість майна, яка вказується у договорі страхування, за згодою страховика можуть бути:

- бухгалтерські документи;
- договори купівлі-продажу, оренди, лізингу чи інші договори, угоди або контракти;
- чеки, квитанції та інші платіжні документи;
- акт оцінки, що складений спеціалізованою оціночною фірмою чи експертом (оцінювачем), який має відповідну ліцензію (дозвіл), або уповноваженим представником страховика.

7.6. Страхова сума (відповідний ліміт) є максимальною сумою, що може бути виплачена страхувальнику за сукупністю всіх страхових випадків, що відбулися протягом дії договору страхування із застрахованим майном, у відношенні якого вона встановлена, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

7.7. Якщо за будь-яких причин, в тому числі за домовленістю сторін, страхова сума, зазначена в договорі страхування, менше дійсної вартості майна (страхування в частці) на момент настання страхового випадку, то Страховик виплачує страхове відшкодування в такому ж співвідношенні до розміру збитку, як страхова сума, що зазначена в договорі страхування, співвідноситься до дійсної вартості такого майна на дату настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування (умови виплати «Пропорційна виплата»).

7.8. Якщо це зазначено в договорі страхування, окреме майно та/або витрати можуть бути застраховані на умовах виплати «По першому ризику». У такому випадку відносно застрахованого майна (витрат) при визначенні суми страхового відшкодування не враховується відношення страхової суми до дійсної вартості на момент страхового випадку.

7.9. Страховик несе відповідальність за договором страхування в розмірі прямого дійсного збитку, нанесеного майновим інтересам страхувальника (вигодонабувача) та в межах страхових сум (лімітів відповідальності страховика), визначених в договорі страхування, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

7.10. Протягом строку дії договору страхування страхова сума може бути змінена за згодою сторін.

7.11. У разі виплати страхового відшкодування страхова сума зменшується на розмір

виплаченого відшкодування, якщо інше не передбачено договором страхування. Страхова сума ~~визначається~~ зменшеною з дати настання страхового випадку. У разі відновлення або заміни ~~виплаченого~~ майна страхувальник має право за додатковий платіж відновити (змінити) страхові суми в межах дійсної вартості майна.

7.12. При здійсненні виплати страхового відшкодування внаслідок настання страхового ~~випадку~~ за договором страхування зі сплатою страхового платежу частинами, страховик утримує ~~частку~~ страхового відшкодування у розмірі несплаченого страхового платежу в рахунок сплати ~~внесених~~ страхувальником частин страхового платежу за період дії договору страхування, ~~якщо~~ інше не передбачене договором страхування або домовленістю Сторін у письмовій формі.

8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Для укладання договору страхування страхувальник подає страховику письмову заяву за ~~формою~~, встановленою страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти договір страхування. Заява на страхування повинна містити:

- відомості про страхувальника;
- відомості про вигодонабувача, якщо договір страхування укладається на користь вигодонабувача;
- відомості про майно, яке приймається на страхування;
- відомості про територію (місце) дії договору страхування (місце страхування);
- умови страхування: розмір страхової суми, порядок оплати страхової премії, строк, на який буде укладатись договір страхування, тощо;
- інформацію про інші діючі договори страхування щодо цього предмету договору страхування;
- іншу інформацію про всі відомі страхувальнику обставини, які можуть мати істотне значення для оцінки ступеню ризику, або інші необхідні відомості на вимогу страховика.

8.2. Разом із заявою страхувальник зобов'язаний надати наступні документи, які:

- підтверджують вартість майна;
- підтверджують право власності на майно (право користування чи розпорядження майном);
- визначають перелік майна, що підлягає страхуванню;
- інші документи, які можуть мати істотне значення для оцінки ступеня ризику, на вимогу страховика.

8.2.1. При необхідності страховик також має право запросити у страхувальника інші документи, що необхідні страховику для визначення ступеню страхового ризику та розміру можливих збитків. Конкретний перелік документів, що подаються страхувальником разом із заявою на страхування, визначається страховиком.

8.3. При укладанні договору страхування може оформлюватись довідка або опис майна з визначенням вартості останнього, яка засвідчується підписом керівника і головного бухгалтера та печаткою – для страхувальника-юридичної особи, та підписом – для страхувальника-фізичної особи. При необхідності складається письмова характеристика майна.

8.4. Оформлення довідки або опису майна, яке належить страхувальнику, і майна, яке знаходиться в його розпорядженні на договірних умовах, виконується окремо. У випадку, коли майно, що передається на страхування не є власністю страхувальника, останній надає страховику документи, що підтверджують право володіння, користування чи розпорядження майном.

8.5. При укладанні договору страхування може проводитись огляд (експертиза) майна, що вказується в договорі страхування, за вимогою та за рахунок страховика.

8.5.1. Огляд майна також може бути проведено страховиком (представником страховика) в будь-який інший час протягом строку дії договору страхування. Страхувальник повинен сприяти страховику (представнику страховика) для організації проведення огляду або при проведенні огляду майна та виконувати рекомендації страховика (представника страховика) за результатами такого огляду щодо усунення страхувальником обставин, які помітно підвищують ступінь ризику.

8.6. Відповідальність за достовірність та повноту інформації (документації), наданої страхувальником страховику при укладанні договору страхування, несе страхувальник.

8.7. Після укладання договору страхування надані страхувальником документи становлять невід'ємну його частину.

8.8. При укладанні договору страхування страхувальник зобов'язаний повідомити страховика про всі відомі страхувальнику обставини, що мають істотне значення для визначення ступеню

страхового ризику і розміру можливих збитків, надати відповіді на всі поставлені йому страховиком питання з метою визначення ступеню ризику по відношенню до майна, що приймається на страхування, а також надалі протягом 2 (двох) робочих днів з дня зміни письмово інформувати страховика про будь-яку зміну страхового ризику.

8.9. Якщо після укладання договору страхування буде встановлено або страховику стане відомо, що страхувальник повідомив свідомо неправдиві відомості про обставини, які мають суттєве значення для визначення ступеню та ймовірності настання страхового випадку та розміру можливих збитків, страховик має право вимагати дострокового припинення дії договору страхування, а у разі, коли це буде встановлено або стане відомо страховику після настання страхового випадку, страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

8.10. При укладанні договору страхування страховик та страхувальник повинні узгодити та визначити у договорі страхування наступні суттєві умови:

8.10.1. вичерпні відомості про предмет договору страхування;

8.10.2. про характер страхового випадку, на випадок якого здійснюється страхування, та визначити перелік страхових ризиків;

8.10.3. про строк і територію (місце) дії договору страхування (місце страхування) та розмір страхової суми;

8.10.4. інші умови, згідно з чинним законом.

8.11. Відносини між страховиком та страхувальником оформлюються договором страхування або страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою договору страхування. Договір страхування та страхове свідоцтво (поліс, сертифікат) мають однакову юридичну силу.

8.12. В договорі страхування страхувальником та страховиком може бути передбачено, що окремі положення цих Правил страхування не включаються в договір страхування і не діють в конкретних умовах страхування.

9. СТРАХОВІ ТАРИФИ. ФРАНШИЗА. СТРАХОВА ПРЕМІЯ

9.1. Страхова премія (платіж) – плата за страхування, яку страхувальник зобов'язаний внести страховику згідно з договором страхування.

9.2. Страхова премія визначається шляхом множення страхового тарифу (Додаток № 24 до цих Правил) на страхову суму, що встановлена договором страхування. Обрання того чи іншого тарифу, його застосування до умов конкретного договору страхування визначається експертами страховика.

9.3. Страхові тарифи розраховуються страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в договорі страхування за згодою сторін.

9.4. Страховий тариф визначається з урахуванням умов страхування, предмету страхування, переліку страхових ризиків, строку експлуатації майна, величини франшизи, строку дії договору страхування та інших суттєвих в кожному конкретному випадку факторів.

9.5. Страховий тариф встановлюється в відсотках від страхової суми. Базові страхові тарифи, зазначені в Додаток № 24 до цих Правил.

9.6. При необхідності страхування на строк менше одного року (короткострокове страхування) страховий платіж обчислюється в процентах від страхового платежу, розрахованого на рік і визначається за Таблицею 4, наведеною у Додаток № 24 до цих Правил.

9.7. Страхувальник зобов'язаний внести страховику страховий платіж в якості плати за страхування.

9.8. Страхова премія підлягає сплаті страхувальником на поточний рахунок або в касу страховика (його представника) в обумовлені договором страхування строки. Страхувальник зобов'язаний сплатити страхову премію в строки та розмірах, визначених договором страхування. При цьому днем сплати страхової премії вважається:

- при безготівковій сплаті - день надходження страхової премії на поточний рахунок страховика;
- при сплаті готівкою - день сплати страхової премії готівкою в касу страховика.

9.9. Договором страхування може бути передбачено поетапну сплату страхової премії за визначені відповідні періоди страхування.

9.10. Страхувальники згідно з укладеними договорами страхування мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а страхувальник-нерезидент – у іноземній вільно

конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених законом. Якщо цей договір страхування поширюється на іноземну територію відповідно до укладених угод з іноземними партнерами, то порядок валютних розрахунків регулюється відповідно до вимог цього законодавства України про валютне регулювання.

9.11. Зазначений в договорі страхування страховий платіж за узгодженням сторін може сплачуватися одноразово або частинами. Конкретні умови та строки сплати страхового платежу встановлюються договором страхування. Договір страхування набирає чинності за умови сплати страховальником страхового платежу або першої його частини в строки, зазначені в договорі страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

9.12. Договором страхування може бути передбачена безумовна та/або умовна франшиза, вид і розмір якої визначається за згодою сторін:

9.13. За безумовної франшизи розмір франшизи в усіх випадках вираховується (віднімається) при розрахунку страхового відшкодування з розміру страхового відшкодування належного до сплати страховальнику.

9.14. За умовної франшизи страховик звільняється від відповідальності за збиток, що не перевищує розмір встановленої франшизи, і відшкодовує збиток цілком, якщо його розмір перевищує встановлену франшизу.

9.15. Франшиза може встановлюватися загальною за договором страхування, за кожним видом (групою) застрахованого майна, страховим ризиком, збитком.

9.16. Якщо протягом строку дії договору страхування мали місце кілька страхових випадків, розмір франшизи вираховується при розрахунку страхового відшкодування за кожним та будь-яким випадком, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

9.17. Розмір франшизи може встановлюватися за згодою сторін у відсотках від страхової суми або в абсолютній грошовій величині.

10. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

10.1. Страховальник має право:

10.1.1. на одержання страхового відшкодування при настанні страхового випадку в розмірі прямого збитку в межах страхової суми, на підставі страхового акту, складеного страховиком;

10.1.2. під час дії договору страхування вносити зміни в умови договору страхування шляхом укладання додаткової угоди, яка з моменту її підписання сторонами стає невід'ємною частиною договору страхування;

10.1.3. укласти договір страхування на користь вигодонабувача, який може зазнати збитків внаслідок настання страхового випадку, при доведенні наявності у вигодонабувача страхового інтересу;

10.1.4. змінювати за своїм розсудом вигодонабувача в період дії договору страхування до моменту настання страхового випадку, письмово повідомивши про цей намір страховика, якщо інше не передбачено договором страхування;

10.1.5. отримати дублікат договору страхування у випадку його втрати. Після видачі дублікату втрачений примірник договору страхування вважається недійсним;

10.1.6. змінити умови або достроково припинити договір страхування відповідно до розділу 15 цих Правил та закону;

10.1.7. оскаржити в судовому порядку рішення страховика про відмову у виплаті страхового відшкодування;

10.1.8. змінювати обстановку щодо розташування майна після страхового випадку тільки зходячи із міркувань безпеки і зменшення розмірів збитків, та тільки за згодою страховика, або після двох тижнів з дня повідомлення страховика про страховий випадок;

10.1.9. інші права згідно з договором страхування.

10.2. Страховальник зобов'язаний:

10.2.1. виконувати умови договору страхування та цих Правил у повному обсязі;

10.2.2. своєчасно сплачувати страхові платежі в розмірі та строки, визначені договором страхування;

10.2.3. при укладанні договору страхування надати страховику інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику та положень договору страхування в строк, передбачений

- умовами цих Правил та/або договору страхування. У разі збільшення ступеню ризику ініціювати внесення відповідних змін до договору страхування та сплатити страховику належну частину страхової премії;
- 10.2.4. при укладенні договору страхування повідомити страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмета договору;
- 10.2.5. повідомити страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений умовами договору страхування та цих Правил;
- 10.2.6. вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;
- 10.2.7. негайно, повідомити страховика про те, що заподіяний збиток в повному обсязі або частково відшкодований особою, винною в настанні страхового випадку та/або завданні збитків, або іншою третьою особою, але в будь-якому разі не пізніше 2 (двох) робочих днів з моменту, коли страхувальнику (його представнику) стало відомо, або повинно було стати відомо про це;
- 10.2.8. при настанні страхового випадку виконати відповідні умови розділу 11 цих Правил та/або договору страхування, надати страховику необхідні документи, які посвідчують факт настання страхового випадку і розмір збитку;
- 10.2.9. надавати страховику (його представнику) всю необхідну допомогу для встановлення причин настання страхового випадку та надати необхідні повні відповіді на його питання, а також, при необхідності та на вимогу страховика, забезпечити безперешкодний доступ страховика (його представника) до документації, яка безпосередньо пов'язана з договором страхування або страховим випадком, та документів, які мають значення і відношення для визначення обставин, характеру та розміру завданого збитку чи настання страхового випадку;
- 10.2.10. сприяти страховику в судовій справі про відшкодування збитків та витрат по страховому випадку;
- 10.2.11. вжити всіх заходів щодо можливості здійснення права вимоги (регресу) до винної сторони та оформити всі необхідні для цього документи;
- 10.2.12. у випадку одержання страхувальником відшкодування збитку (його частини) від особи, винної в настанні страхового випадку, страхувальник зобов'язаний повернути страховику отримане страхове відшкодування (або відповідну його частину) протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту отримання страхувальником зазначеного відшкодування;
- 10.2.13. усувати, протягом узгодженого зі страховиком строку, обставини, які помітно підвищують ступінь ризику, про необхідність усунення яких страховик письмово сповіщає страхувальника, а також сплатити додаткову премію за підвищення ступеню ризику;
- 10.2.14. дотримуватись інструкцій по зберіганню, експлуатації, обслуговуванню майна, яке вказано у договорі страхування, використовувати це майно тільки за прямим призначенням, а також дотримуватись правил пожежної безпеки, правил техніки безпеки, правил поведінки з вибуховими, легкозаймистими та їдкими речовинами або радіоактивними матеріалами та інших відповідних правил, що стосуються безпеки життєдіяльності та які встановлені чинним законом;
- 10.2.15. при укладанні договору страхування повідомити страховику всю необхідну інформацію про майно щодо якого укладається договір страхування, умови його зберігання, а також надати можливість провести його огляд;
- 10.2.16. надати можливість страховику (його представнику), на його вимогу, провести огляд майна, яке було пошкоджено чи знищено;
- 10.2.17. повернути страховику одержане страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо виявиться обставина, яка повністю або частково позбавляє страхувальника права на страхове відшкодування;
- 10.2.18. при настанні страхового випадку негайно вжити заходів для одержання відповідних документів, що підтверджують страховий випадок;
- 10.2.19. під час дії договору страхування письмово повідомляти страховика про наступні істотні зміни ступеню ризику за прийнятим на страхування предмет договору страхування, протягом 2 (двох) робочих днів з дати такої зміни, якщо інший строк не передбачений договором страхування, а саме:
- якщо діяльність або виробництво страхувальника були змінені, або якщо природа чи характер діяльності, чи інші чинники, що впливають на предмет договору страхування, змінилися таким чином, що збільшується ризик настання збитків;

- якщо споруди, будівлі та приміщення, або споруди, будівлі та приміщення, в яких знаходиться майно, яке вказано у договорі страхування, звільнені на строк, більше ніж на 30 (тридцять) календарних днів;
- якщо споруди, будівлі та приміщення, які безпосередньо (зверху, знизу, збоку) примикають до споруд, будівель та приміщень, або споруд, будівель та приміщень, в яких знаходиться майно, яке вказано у договорі страхування, звільнені на строк, більше ніж на 30 (тридцять) календарних днів;
- якщо проводиться ремонт, реконструкція або переобладнання споруд, будівель та приміщень, або споруд, будівель та приміщень, в яких знаходиться майно, яке вказано у договорі страхування, а також ремонт, реконструкція або переобладнання споруд, будівель та приміщень, які прилягають до споруд, будівель та приміщень, або споруд, будівель та приміщень, в яких знаходиться майно, яке вказано у договорі страхування, або установка на таких спорудах чи будівлях будівельних лісів або підйомників;
- якщо майно, яке вказано у договорі страхування, переміщується з місць, які зазначені у договорі страхування;
- якщо майно, яке вказано у договорі страхування, повністю або частково передається у володіння, користування чи розпорядження іншим особам;
- якщо відбулися будь-які матеріальні зміни у ризику, що підвищують можливість настання збитків.

Якщо це передбачено договором страхування, страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо страхувальник не повідомив страховика про істотні зміни ступеня ризику.

10.2.20. виконувати вказівки, розпорядження і рекомендації страховика або його уповноважених представників при настанні страхового випадку;

10.2.21. негайно, повідомити страховика про судовий процес, що розпочатий по відношенню до страхувальника (вигодонабувача), його представників або інших третіх осіб, що має безпосереднє або опосередковане відношення до страхового випадку, але в будь-якому разі не пізніше 2 (двох) робочих днів з моменту, коли страхувальнику (його представнику) стало відомо, або повинно було стати відомо про це;

10.2.22. умовами договору страхування можуть бути передбачені інші обов'язки страхувальника.

10.3. Страховик має право:

10.3.1. перевіряти надану страхувальником (вигодонабувачем) або його спадкоємцями інформацію, а також виконання (дотримання) умов цих Правил і договору страхування;

10.3.2. вимагати внесення змін до умов договору страхування або сплати додаткової страхової премії відповідно до збільшення ступеню страхового ризику, якщо йому стало відомо або він був повідомлений страхувальником про обставини, що призводять до збільшення ступеню страхового ризику. Якщо страхувальник заперечує проти зміни умов договору страхування або сплати додаткової страхової премії відповідно до збільшення ступеню страхового ризику, страховик має право вимагати припинення дії договору страхування;

10.3.3. для з'ясування обставин, причин і характеру збитку, заподіяного внаслідок настання страхового випадку, та/або причин і наслідків настання страхового випадку страховик має право проводити експертизи, розслідування, направляти запити у відповідні компетентні органи, що можуть володіти необхідною інформацією, а також самостійно з'ясовувати причини, обставини і наслідки страхового випадку та визначати розмір збитків;

10.3.4. вимагати від страхувальника (Вигодонабувача) або його спадкоємців інформацію та документи, необхідні для встановлення факту страхового випадку, обставин та причин його виникнення, а також перевіряти надану інформацію та документацію;

10.3.5. проводити огляд і обстеження майна, що вказано у договорі страхування та яке було пошкоджено чи знищено внаслідок настання страхового випадку, а також у будь-який час оглядати місце настання події, яка може бути визнана страховим випадком, та пошкоджене майно не чекаючи повідомлення страхувальника про настання страхового випадку (події, що має наслідком настання страхового випадку). Якщо це передбачено умовами договору страхування, то страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування у разі, коли страхувальник перешкоджає йому у здійсненні вищезазначених дій;

10.3.6. відстрочити прийняття рішення про здійснення страхової виплати, письмово повідомивши про це страхувальника (вигодонабувача) або його спадкоємців відповідно до пункту 13.7 розділу 13 цих Правил та чинного закону.

10.3.7. змінити умови або достроково припинити договір страхування відповідно до розділу 15 цих Правил та чинного закону;

10.3.8. давати страхувальнику рекомендації щодо збереження та рятування майна, а також брати участь в його рятуванні;

10.3.9. протягом дії договору страхування перевіряти наявність, стан і вартість майна, яке вказано у договорі страхування, дотримання страхувальником правил (стандартів чи інструкцій) по зберіганню, експлуатації, обслуговуванню та використанню такого майна;

10.3.10. відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених розділом 14 цих Правил, а також у разі невиконання страхувальником своїх обов'язків, викладених в договорі страхування та/або цих Правилах, або зменшити його розмір;

10.3.11. скористатися правом вимоги (регресу) в межах виплаченого ним страхового відшкодування до особи, винної у настанні страхового випадку;

10.3.12. якщо це передбачено договором страхування, здійснювати огляд предмету договору страхування майна, що перебуває під страховим захистом або надавати таке право експертам, інспекторам чи іншим довіреним особам страховика чи відповідним компетентним органам. Якщо страхувальник (його представник) перешкоджає страховику чи його представникам здійснювати огляд або приховує якісь відомості щодо майна, яке вказано у договорі страхування, страховик має право ініціювати дострокове припинення договору страхування через невиконання страхувальником умов договору страхування;

10.3.13. якщо це передбачено договором страхування, призупинити дію страхового захисту у разі, коли страхувальник допустив настання обставин, що можуть призвести до настання події, яка може бути визнана страховим випадком, до повного їх усунення та на умовах, які передбачені договором страхування;

10.3.14. встановлювати та змінювати розмір страхового тарифу, відповідно до вимог цих Правил;

10.3.15. вимагати від страхувальника усувати, протягом узгодженого зі страховиком строку, обставини, які помітно підвищують ступінь ризику, про необхідність усунення яких страховик письмово сповіщає страхувальника, а також сплатити додаткову премію за підвищення ступеню ризику;

10.3.16. вимагати від страхувальника (вигодонабувача) або його спадкоємців повернути страховику одержане страхове відшкодування (або його відповідну частину), що повністю або частково позбавляє страхувальника (вигодонабувача) або його спадкоємців права на страхове відшкодування;

10.3.17. вимагати від страхувальника (вигодонабувача) або його спадкоємців повернення виплаченого страхового відшкодування, або його частки, у випадку одержання страхувальником (вигодонабувачем) або його спадкоємцями відшкодування збитку (його частки) від особи, винної в настанні страхового випадку та/або завданні збитків;

10.3.18. змінювати та уточнювати окремі пункти цих Правил згідно з чинним законом. У випадку внесення змін до цих Правил відповідно до закону, такі зміни розповсюджуються лише на договори страхування, що укладені після набуття чинності цими змінами;

10.3.19. інші права узгоджені сторонами у договорі страхування.

10.4. Страховик зобов'язаний:

10.4.1. ознайомити страхувальника з умовами та Правилами страхування;

10.4.2. протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування;

10.4.3. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений договором строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвочасне здійснення страхового відшкодування шляхом сплати страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами договору страхування або законом;

10.4.4. відшкодувати витрати, понесені страхувальником при настанні страхового випадку щодо зберігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами договору страхування;

10.4.5. за заявою страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості майна переукласти з ним договір страхування;

10.4.6. письмово повідомити страхувальника (вигодонабувача) або його спадкоємців про прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування або про ухвалення рішення щодо зменшення його розміру з обґрунтуванням причин такої відмови або причин зменшення розміру страхового відшкодування, протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня прийняття такого рішення, якщо інше не зазначено в договорі страхування.

10.5. Сторони по договору страхування зобов'язані своєчасно повідомляти одна одну про зміну місцезнаходження, організаційно-правової форми, банківських реквізитів та про інші зміни, що можуть вплинути на виконання ними своїх зобов'язань згідно з договором страхування, але в будь-якому разі не пізніше 10 (десяти) робочих днів з дня, коли сталися такі зміни, та повідомити нові реквізити.

10.6. У разі смерті страхувальника - фізичної особи, який уклав договір страхування, права і обов'язки страхувальника переходять до осіб, які одержали застраховане майно у спадщину. Страховик або будь-хто із спадкоємців має право ініціювати переукладання договору страхування. В інших випадках права і обов'язки страхувальника - фізичної особи можуть перейти до іншого громадянина чи юридичної особи лише за згодою страховика, якщо інше не передбачено договором страхування.

10.7. У разі визнання судом страхувальника - фізичної особи недієздатним його права і обов'язки за договором страхування переходять до його опікуна. У разі визнання судом страхувальника - фізичної особи обмежено дієздатним він здійснює свої права і обов'язки страхувальника за договором страхування лише за згодою піклувальника.

10.8. Якщо страхувальник - юридична особа припиняється і встановлюються його правонаступники, права та обов'язки страхувальника переходять до правонаступника.

10.9. Умовами договору страхування, можуть бути передбачені також інші права і обов'язки страховика.

11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

11.1. У разі настання страхового випадку передбаченого договором страхування, який призвів до збитків, Страхувальник, його представник, зобов'язані негайно вжити всіх можливих та доцільних заходів для рятування майна, яке вказано у договорі страхування, запобігання подальшого пошкодження такого майна, зменшення розміру збитків та усунення причин, що сприяють виникненню додаткового збитку, а також забезпечення права вимоги до винної сторони.

11.2. У разі настання передбаченої договором страхування події, яка призвела до збитків і має ознаки страхового випадку, Страхувальник зобов'язаний:

11.2.1. негайно протягом 24 годин та будь-яким доступним способом повідомити страховика про страховий випадок (події, яка призвела до збитків та має ознаки страхового випадку), але в будь-якому разі не пізніше 2 (двох) робочих днів, починаючи з того моменту, коли страхувальнику, його представнику стало відомо, або повинно було стати відомо про таку подію, повідомити страховика про настання такої події письмово (у довільній формі або за формою встановленою страховиком) з докладним викладенням всіх відомих йому обставин;

11.2.2. негайно (протягом 24 годин) з моменту настання випадку, який має ознаки страхового, або з моменту, коли страхувальнику (його представнику) стало відомо, або повинно було стати відомо про таку подію, повідомити відповідні компетентні органи чи служби, які уповноважені розслідувати та/або реагувати на дану подію, та забезпечити наявність документів, що підтверджують настання випадку, який має ознаки страхового, його причини та розмір збитків;

11.2.3. незалежно від повідомлення про настання випадку, який має ознаки страхового, негайно, але в будь-якому разі не пізніше 2 (двох) робочих днів з дати коли страхувальнику або його представнику стало відомо, або повинно було стати відомо про це, повідомити страховика:

- про судові справи, подані позови, проведення дізнань чи розслідувань, що пов'язані з настанням події, що може бути визнана страховим випадком;

- про відкриття судового провадження відносно страхувальника або його представників (осіб, які заходяться у трудових відносинах із страхувальником, уповноважених осіб), яке пов'язано із настанням події, що може бути визнана страховим випадком;

- про те, що компетентними органами чи службами проводиться розслідування, експертиза, розлічето кримінальне провадження, накладений штраф і т.п. заходи в зв'язку з настанням події, що може бути визнана страховим випадком.
- 11.2.4. вжити всіх можливих заходів для з'ясування причин та наслідків страхового випадку (події, яка призвела до збитків та має ознаки страхового випадку), а також всіх можливих і необхідних заходів для зменшення розміру збитку;
- 11.2.5. негайно, протягом 24 годин, вжити заходів для одержання відповідних документів, що підтверджують настання страхового випадку (події, яка призвела до збитків та має ознаки страхового випадку);
- 11.2.6. надати страховику або його представникам можливість проводити розслідування причин та наслідків страхового випадку (події, яка призвела до збитків та має ознаки страхового випадку), а також забезпечити страховику (представнику страховика), на його вимогу, вільний доступ до документів, які мають значення та відношення для визначення обставин, характеру страхового випадку (події, яка призвела до збитків та має ознаки страхового випадку) та розміру збитку;
- 11.2.7. сприяти страховику в судовій справі про відшкодування збитків по страховому випадку та інших судових справах, що стосуються страхового випадку;
- 11.2.8. вжити всіх заходів щодо можливості здійснення права вимоги страховика до особи, винної в настанні страхового випадку, та оформити всі необхідні для цього документи;
- 11.2.9. сприяти страховику в розслідуванні обставин страхового випадку (події, яка призвела до збитків та має ознаки страхового випадку);
- 11.2.10. надати страховику всю доступну страховальнику інформацію і документацію, що підтверджує настання страхового випадку (події, яка призвела до збитків та має ознаки страхового випадку) та яка дозволить страховику зробити висновок щодо причин, дій і наслідків страхового випадку (події, яка призвела до збитків та має ознаки страхового випадку), про характер та розмір збитку;
- 11.2.11. виконувати розпорядження і рекомендації страховика або його уповноважених представників;
- 11.2.12. забезпечити можливість участі страховика або його представника в огляді місця настання страхового випадку (події, яка призвела до збитків та має ознаки страхового випадку), пошкодженого майна та встановленні розміру понесеного збитку, а також участі у роботі відповідної комісії, яка проводить розслідування причин і наслідків події, що призвела до настання страхового випадку (події, яка призвела до збитків та має ознаки страхового випадку), якщо така комісія буде створюватись та якщо це передбачено договором страхування, а також надати страховику або його представникам можливість брати участь у заходах по зменшенню збитків та рятуванню майна;
- 11.2.13. якщо це передбачено договором страхування, протягом узгодженого зі страховиком строку, який визначається в договорі страхування з урахуванням умов цього пункту цих Правил, зберегти незмінними всі записи, документи, майно (в тому числі те, що вказано у договорі страхування) тощо, що будь-яким чином пов'язано зі страховим випадком (подією, яка призвела до збитків та має ознаки страхового випадку). Страховальник має право змінювати обстановку щодо розміщення майна (в тому числі того, що вказано у договорі страхування) після страхового випадку (події, яка призвела до збитків та має ознаки страхового випадку) тільки внаслідок із міркувань безпеки і зменшення розмірів збитків, та тільки за згодою страховика, або після двох тижнів з дня повідомлення страховика про страховий випадок (подію, яка призвела до збитків та має ознаки страхового випадку);
- 11.2.14. виконувати інші дії при настанні страхового випадку (події, яка призвела до збитків та має ознаки страхового випадку), які передбачені цими Правилами та/або договором страхування.
- 11.3. Для отримання страхового відшкодування, крім письмового повідомлення про подію, яка призвела до збитків та має ознаки страхового випадку, страховальник (вигодонабувач) або його уповноважені повинні надати страховику заяву про виплату страхового відшкодування та наступні документи, що підтверджують настання страхового випадку, розмір збитку та є необхідними для виплати страхового відшкодування (розділ 12 цих Правил).

12. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО

ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

12.1. Перелік документів, що підтверджують настання страхового випадку та є необхідними для здійснення виплати страхового відшкодування:

12.1.1. письмове повідомлення Страхувальника про настання події, що може бути визнана страховим випадком;

12.1.2. договір страхування та/або страхове свідоцтво (поліс, сертифікат);

12.1.3. довідки, протоколи, постанови, рішення, акти, вироки, що видані відповідними компетентними (уповноваженими) державними органами (посадовими особами), у яких зазначені обставини і причини виникнення страхового випадку та розмір збитку;

12.1.4. рішення судів (при наявності судового провадження), документи щодо обставин і причини виникнення страхового випадку та розміру збитку, отримані від правоохоронних, податкових, банківських органів, місцевих органів влади, висновків експертів та спеціалізованих організацій, установ, які діють на підставі відповідних дозволів (ліцензій) – юридичні, аудиторські, консультативні, якщо отримання таких документів є необхідним. Рішення іноземного суду приймається до уваги страховиком лише за умови, якщо таке рішення іноземного суду визнано та підлягає виконанню в Україні відповідно до вимог чинного закону;

12.1.5. перелік знищеного, пошкодженого чи втраченого майна;

12.1.6. на вимогу страховика документи, що підтверджують наявність майнового інтересу у страхувальника (вигодонабувача) щодо предмету договору страхування, а саме документи, які свідчують про право власності (користування, розпорядження) майном;

12.1.6.1. довідки (висновки, акти) експертів, що підтверджують розмір майнової шкоди у разі її завдання внаслідок страхового випадку, відповідні бухгалтерські документи (виписки з інвентарних книг, рахунки і накладні, виписки з книг складського обліку тощо), документи (рахунки, квитанції та інші первинні документи, що мають відношення до застрахованого майна), що підтверджують вартість застрахованого майна та розрахунок страхової суми;

12.1.6.2. документи, які підтверджують розмір завданих збитків або витрати на ремонт чи відновлення майна та які повинні містити повний перелік матеріалів та робіт, що необхідні для ремонту пошкодженого майна, із зазначенням вартості таких матеріалів та робіт. Таким документами можуть бути:

- виставлені рахунки на оплату робіт по ремонту або відновленню пошкодженого майна, акти виконаних робіт тощо;

- квитанції, рахунки-фактури (інші платіжні документи), що підтверджують витрати на ремонт майна тощо.

12.1.7. фотографії майна, яке пошкоджено чи знищено внаслідок настання страхового випадку, у випадку та за умови якщо огляд такого майна не проводився страховиком або уповноваженою особою, якщо це передбачено договором страхування;

12.1.8. документи державної установи метеорологічної (сейсмологічної) служби або служби МНС, що підтверджують відомості про характер і час дії відповідного стихійного явища або іншого небезпечного явища природи, якщо страховий випадок стався внаслідок таких явищ;

12.1.9. копії необхідних платіжних документів;

12.1.10. документи, що забезпечують право вимоги до особи (осіб) відповідальної (відповідальних) за заподіяні збитки;

12.1.11. документи, що підтверджують витрати, понесені страхувальником з метою запобігання або зменшення розмірів збитку, якщо відшкодування таких витрат передбачено договором страхування;

12.1.12. у випадку смерті страхувальника, копію свідоцтва про смерть, виданого відповідним державним органом реєстрації актів громадянського стану, довідку з закладу охорони здоров'я про причини смерті, а у випадку оголошення його померлим або визнання безвісно відсутнім – судове рішення, яке набрало законної сили – подається спадкоємцями страхувальника;

12.1.13. документи, що підтверджують право на спадщину, а також посвідчують особу та містять відомості про спадкоємців (П.І.Б., місце проживання, паспортні дані тощо) – подається спадкоємцями страхувальника;

12.1.4. Інші документи, зазначені в договорі страхування які підтверджують настання страхового випадку (події, що має ознаки страхового випадку), розмір збитку та є необхідними для виплати страхового відшкодування, за вимогою страховика.

12.2. Копії документів, що подаються страховику повинні бути засвідчені у встановленому чинним законом порядку.

12.3. Конкретний перелік документів, відповідно до пункту 12.1 цих Правил, на підставі яких здійснюється виплата страхового відшкодування, визначається страховиком при з'ясуванні причин і обставин страхового випадку та розміру збитків.

12.4. Заява про виплату страхового відшкодування подається страховику за формою, що встановлена страховиком або, якщо ним такої форми не встановлено, у довільній формі.

12.5. Страховик зобов'язаний надавати консультаційну допомогу заявнику при складанні заяви про виплату страхового відшкодування.

12.6. Заява про виплату страхового відшкодування подається страховику не пізніше 30 (тридцяти) календарних днів з дати настання страхового випадку (події, що має ознаки страхового випадку), якщо інше не передбачено договором страхування. Документи, які зазначені у пункті 12.1 цих Правил, подаються страховику разом із заявою про виплату страхового відшкодування. Якщо документи, які зазначені у пункті 12.1 цих Правил, видаються відповідними компетентними органами, установами чи організаціями, то такі документи надаються страховику після їх отримання від таких компетентних органів, установ чи організацій не пізніше 2 (двох) робочих днів з дня їх отримання страхувальником (вигодонабувачем) або його спадкоємцями.

12.7. Несвоєчасне подання документів, що підтверджують настання страхового випадку, розмір збитків та є необхідними для виплати страхового відшкодування, може бути підставою для відмови у виплаті страхового відшкодування.

12.8. У відношенні до кожного страхового випадку по договору страхування за письмовою згодою сторін може бути передбачена заміна переліку всіх або частини документів, що підтверджують настання страхового випадку (пункт 12.1 цих Правил). Страховик має право звільнити страхувальника (вигодонабувача) або його спадкоємців від обов'язку надавати частину документів із вищезазначеного переліку документів чи зобов'язати надати інші документи, що не передбачені переліком пункту 12.1 цих Правил.

12.9. Договором страхування за згодою сторін можуть бути внесені інші документи, що не суперечать закону.

13. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

13.1. Страхове відшкодування – страхова виплата, яка здійснюється страховиком у межах страхової суми за договором страхування при настанні страхового випадку.

13.2. Відшкодування підлягає виплаті після того, як повністю будуть встановлені причини та розміри збитку. Виплата страхового відшкодування здійснюється згідно з договором страхування на підставі заяви страхувальника (вигодонабувача) і страхового акта, складеного страховиком або уповноваженою ним особою.

13.3. Протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня отримання всіх необхідних документів і відомостей про обставини настання страхового випадку відповідно до Розділу 12 цих Умов (якщо інший строк не передбачений договором страхування) Страховик приймає рішення про виплату страхового відшкодування та складає відповідний страховий акт або приймає рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування.

13.4. У разі прийняття рішення про виплату страхового відшкодування виплата здійснюється страхувальнику (вигодонабувачу) впродовж 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня складання страхового акта, якщо інше не передбачено договором страхування.

13.5. У разі прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування страховик впродовж 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня прийняття такого рішення повідомляє про це страхувальника (вигодонабувача) в письмовій формі з обґрунтуванням причини відмови.

13.6. У випадку виникнення спорів між сторонами щодо причин і розмірів збитків кожна із сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи, яка проводиться за рахунок сторони, яка вимагає проведення такої експертизи.

- 13.7. Страховик має право відстрочити термін прийняття рішення про виплату страхового відшкодування або прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування у випадку:
- 13.7.1. Якщо проводилась незалежна експертиза обставин та причин настання страхового випадку та розміру збитку. При цьому строк прийняття рішення про виплату страхового відшкодування збільшується на період часу, протягом якого проводилась експертиза, але не пізніше, ніж через 90 (дев'яносто) календарних днів з дня отримання всіх необхідних документів і відомостей про обставини настання страхового випадку (відповідно до Розділу 12 цих Правил).
 - 13.7.2. Якщо у страховика виникли сумніви відносно достовірності наданих страхувальником відомостей і документів та правомочності страхувальника на отримання страхового відшкодування. Строк прийняття рішення про визнання випадку страховим продовжується на період збирання страховиком необхідних підтверджуючих документів від організацій, підприємств та установ, які володіють необхідною інформацією, але цей строк не може перевищувати 90 (дев'яносто) календарних днів з дня отримання всіх необхідних документів і відомостей про обставини настання страхового випадку (відповідно до Розділу 12 цих Правил).
 - 13.7.3. Якщо на підставі наданих документів неможливо встановити обставини, причини та розмір спричинених збитків, страховик має право призначити розслідування або експертизу, яку виконує незалежний фахівець (експерт), який має відповідно до чинного закону належні повноваження, з метою встановлення обставин, причин та розміру збитків. У цьому випадку страховий акт складається страховиком не пізніше 3 (трьох) робочих днів після отримання страховиком остаточних результатів такого розслідування або експертизи, але не пізніше, ніж через 90 (дев'яносто) календарних днів з дня отримання всіх необхідних документів і відомостей про обставини настання страхового випадку (відповідно до Розділу 12 цих Правил).
 - 13.7.4. Якщо щодо страхувальника або працівників страхувальника за цим страховим випадком розпочато кримінальне провадження - до закінчення провадження у справі.
 - 13.7.5. Якщо щодо страхувальника або працівників страхувальника за цим страховим випадком розпочато кримінальне провадження - до закінчення провадження у справі.
- 13.8. У випадку несвоєчасної виплати страхового відшкодування, страховик сплачує страхувальнику пеню за кожний день прострочення платежу, розмір якої визначається умовами договору страхування.
- 13.9. Якщо інше не передбачено договором страхування, то відшкодуванню підлягають тільки ~~прямі~~ збитки, нанесені майновим інтересам страхувальника (вигодонабувача) внаслідок настання страхового випадку і не включаються будь-які побічні збитки або витрати, наприклад втрачена ~~вгода~~, витрати на оренду і т. ін.
- 13.10. Страховик сплачує страхове відшкодування в межах страхової суми та з вирахуванням встановленої договором страхування франшизи.
- 13.11. Якщо у договорі страхування передбачені страхові суми (ліміти відповідальності страховика) за окремими видами/групами майна, страховими ризиками та випадками, в т.ч. при страхуванні додаткових витрат, понесених страхувальником внаслідок настання страхового випадку, то страховик здійснює виплату страхового відшкодування в межах цих встановлених страхових сум (лімітів відповідальності).
- 13.12. Сума страхових відшкодувань за одним або декількома страховими випадками не може бути більше відповідної страхової суми та/або ліміту відповідальності страховика за договором страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.
- 13.13. Розмір збитку визначається:
- 13.13.1. При знищенні / викраденні майна - в розмірі його дійсної вартості на день настання страхового випадку, якщо інше не передбачено умовами договору страхування, та в межах страхової суми з відрахуванням вартості залишків майна, що придатні для подальшого використання або реалізації. Страхувальник не має права відмовлятися від таких залишків майна. Вартість залишків майна визначається на підставі ціни продажу таких залишків в цій місцевості. Якщо це передбачено договором страхування, страховик має право виплатити страхове відшкодування в розмірі страхової суми. При цьому залишки майна, що придатні для подальшого

випадання або реалізації, передаються у власність страховику, або його представнику у строк, визначений останнім.

13.13.2. При пошкодженні майна - в розмірі витрат на його відновлення до стану, в якому майно знаходилося безпосередньо перед настанням страхового випадку, розмір яких погоджено сторонами, та в межах страхової суми (лімітів відшкодування).

13.14. Відновлювальні витрати включають:

13.14.1. витрати на покупку матеріалів, деталей і запасних частини, що необхідні для ремонту;

13.14.2. витрати на оплату ремонтних робіт з метою відновлення пошкодженого майна;

13.14.3. витрати на транспортування матеріалів, вузлів та деталей до місця проведення відновлювальних /ремонтних робіт.

При цьому сума відновлювальних витрат повинна бути зменшена на розмір зносу пошкодженого майна на момент настання страхового випадку.

13.15. При розрахунку суми відновлювальних витрат або витрат на ремонт пошкодженого майна застосовуються наступні правила:

13.15.1. для відновлення (ремонт) пошкодженого майна повинні застосовуватись матеріали та запасні частини, аналогічні тим, що використовувались у пошкодженому майні за видом та властивостями, або інші матеріали та запасні частини, аналогічні їм за ціною;

13.15.2. витрати на матеріали, використані для проведення ремонту будинків та споруд, відшкодовуються за винятком вартості матеріалів, які залишилися після розбирання пошкодженого конструктивного елемента застрахованого будинку (споруди) та придатних для подальшого використання;

13.15.3. витрати на оплату робіт із проведення ремонту відшкодовуються за середніми розцінками на аналогічні роботи, що діють в місці проведення ремонту на момент страхового випадку, а у випадку проведення ремонту страхувальником самостійно - за собівартістю ремонту або за середніми розцінками на аналогічні роботи, що діють в місці проведення ремонту на момент страхового випадку, в залежності від того, яка із цих сум виявиться меншою;

13.15.4. у розрахунок включаються витрати на проведення тільки тих робіт, що необхідні для усунення наслідків страхового випадку;

13.15.5. витрати на попередній ремонт пошкодженого майна відшкодовуються тільки у випадку, якщо попередній ремонт є частиною остаточного ремонту, і якщо у зв'язку з попереднім ремонтом не будуть перевищені загальні витрати на ремонт, якби попередній ремонт не проводився;

13.15.6. якщо для ремонту пошкоджених внаслідок страхового випадку конструктивних елементів будинку або споруди необхідно провести розбирання та наступну збірку пошкоджених конструктивних елементів (наприклад: перекриття, даху і т.ін.), витрати на проведення цих робіт включаються до суми витрат на відновлення;

13.15.7. якщо для збереження окремих конструктивних елементів будинку або споруди необхідно провести їх тимчасове зміцнення (будівництво підпірок, стяжок і т.ін.), витрати на проведення цих робіт та вартість матеріалів для їх проведення, включаються до суми витрат на відновлення.

13.16. Якщо усунення пошкоджень, які спричинені страховим випадком, виконується одночасно з іншими ремонтними роботами, то загальні витрати, які приходяться на вищевказані роботи, відносяться на збиток від страхового випадку в такій же пропорції, в якій вартість аварійного ремонту відноситься до загальної вартості ремонту.

13.17. До витрат на відновлення не відносяться:

13.17.1. додаткові витрати, викликані конструктивними змінами або підвищенням якості застрахованого майна;

13.17.2. витрати, викликані тимчасовим або допоміжним ремонтом, витрати на профілактичний ремонт та обслуговування обладнання, а також інші витрати, що були проведені незалежно від страхового випадку;

13.17.3. витрати, що не враховувалися при визначенні страхової суми і не були включені до неї при укладанні договору страхування;

13.17.4. вартість матеріалів, деталей, запасних частин, що були замінені, при можливості їх відновлювального ремонту (приведення до стану придатності для подальшого використання);

13.17.5. інші витрати, що перевищують межу необхідних.

13.18. Якщо це передбачено в договорі страхування, підлягають відшкодуванню:

13.18.1. додаткові витрати на оплату термінових робіт, ремонтних робіт, які провадяться у зв'язі з святковими, неробочими днями, у нічний або у понаднормовий час;

13.18.2. додаткові витрати на оплату термінової доставки, в т.ч. авіап перевезень матеріалів, запчастин та запасних частин.

13.19. Рівень зносу визначається на підставі експертної оцінки. Якщо страхова сума перевищувалась у відповідності до залишкової балансової вартості, то рівень зносу одиниці майна приймається рівним накопиченим амортизаційним відрахуванням.

13.20. Якщо договором страхування передбачено відшкодування витрат, здійснених з метою зменшення або зменшення розміру збитків та рятування застрахованого майна, такі витрати відшкодовуються страховиком, навіть якщо вони не дали ефективних позитивних результатів. Такі витрати відшкодовуються пропорційно відношенню страхової суми до дійсної вартості майна від того, що загальна сума відшкодування може перевищити страхову суму.

13.21. Витрати на розчищення та зламвання та витрати на переміщення та захист відшкодовуються пропорційно відношенню страхової суми до дійсної вартості.

13.22. Всі застраховані витрати, зазначені в п. 3.4 цих Правил, відшкодовуються по факту здійснення таких витрат.

13.23. Якщо страхувальник продовжує експлуатувати майно, яке потребує ремонту, страховик відшкодовує збиток тільки в розмірі, що не був спричинений такою експлуатацією.

13.24. Виплата страхового відшкодування не здійснюється, якщо доведений (обґрунтований) розмір збитків або витрат менший чи дорівнює розміру франшизи, встановленої договором страхування, якщо інше не передбачено договором страхування.

Якщо майно застраховане у кількох страховиків, про що страхувальник повідомив страховика при укладанні договору страхування, і загальна страхова сума перевищує дійсну вартість майна, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати дійсної вартості майна. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним договором страхування.

13.25. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним договором страхування.

13.26. Після виплати страхового відшкодування до страховика переходить у межах фактичних витрат право вимоги, яке страхувальник (вигодонабувач) має до особи, відповідальної за здійснення збиток. страхувальник зобов'язаний передати страховику усі документи і надати йому усі відомості, необхідні для здійснення страховиком права вимоги, що перейшло до нього. Якщо страхувальник або вигодонабувач без письмової згоди страховика відмовиться від таких прав або здійснення цих прав виявиться неможливим з вини страхувальника (вигодонабувача), то страховик звільняється від зобов'язання виплачувати страхове відшкодування або його частину.

13.27. У випадку, якщо після виплати страхового відшкодування збиток відшкодований страхувальнику винною особою, страхувальник зобов'язаний повернути страховику відповідну отриману суму страхового відшкодування протягом 30 днів від дня відправлення страховиком страхувальнику відповідних документів.

13.28. Якщо страхувальник або вигодонабувач одержав відшкодування за збиток від третіх осіб, страховик сплачує лише різницю між сумою, що підлягає сплаті за умовами страхування, і сумою, отриманою від третіх осіб. Страхувальник зобов'язаний негайно сповістити страховика про одержання таких сум.

13.29. Якщо страхувальнику стане відомо місцезнаходження викраденого внаслідок настання страхового випадку майна, він зобов'язаний негайно, протягом 24 годин, сповістити про це страховика.

13.30. Якщо викрадене в результаті страхового випадку майно:

13.30.1. повернуто страхувальнику в непошкодженому стані до виплати страхового відшкодування, страхове відшкодування не виплачується;

13.30.2. повернуто страхувальнику в непошкодженому стані після виплати страхового відшкодування, то страхувальник зобов'язаний повернути страховику отриману від нього суму страхового відшкодування протягом 30 (тридцяти) днів від дня відправлення страховиком страхувальнику відповідних документів;

13.30. повернуто страхувальнику в пошкодженому стані, то страховик виплачує страхове відшкодування відповідно до цих Правил.

13.31. Страхувальник або вигодонабувач зобов'язаний повернути протягом 10 (десяти) календарних днів (якщо інший строк не передбачений договором страхування) страховику отримане страхове відшкодування (або його відповідну частину), якщо виявиться така обставина, що за законом або за договором страхування повністю або частково позбавляє страхувальника або вигодонабувача права на отримання страхового відшкодування, з моменту коли страхувальнику стало або повинно було стати відомо про таку обставину.

13.32. У разі виплати страхового відшкодування страховик продовжує нести відповідальність по договору страхування до кінця строку його дії в межах різниці між відповідною страховою сумою, обумовленою договором страхування, і сумою відшкодування, що сплачена.

13.33. Страхова виплата здійснюється тією валютою, яка передбачена договором страхування, якщо інше не передбачено законом.

14. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

14.1. Підставами відмови в здійсненні страхової виплати є:

14.1.1. навмисні дії страхувальника або особи на користь якої укладено договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку;

14.1.2. вчинення страхувальником – фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладено договір страхування, умисного злочину, що призвів до страхового випадку;

14.1.3. подання страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку, а також неповної інформації про обставини, що мають значення для оцінки страхового ризику. Під поданням свідомо неправдивих відомостей сторони розуміють:

1) подання відомостей та документів страховику страхувальником, які не відповідають дійсності;

2) неподання страховику страхувальником відомостей та документів, які мають бути надані відповідно до встановлених страховиком вимог;

14.1.4. отримання страхувальником повного відшкодування збитків за майновим страхуванням від особи, винної у їх заподіянні;

14.1.5. несвоєчасне повідомлення страхувальником про настання страхового випадку без пояснень на це причин або створення страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

14.1.6. не усунення страхувальником протягом узгодженого з страховиком терміну обставин, які помітно підвищують ступінь ризику, про необхідність усунення яких страховик письмово сповіщав страхувальника або несплати додаткової премії за підвищення ступеню ризику;

14.1.7. не подання страхувальником (відповідно до умов договору страхування та/або цих Правил) документів, які необхідні страховику для прийняття рішення щодо виплати страхового відшкодування, або несвоєчасне та не в повному обсязі подання документів, що підтверджують настання страхового випадку та є необхідними для виплати страхового відшкодування;

14.1.8. незабезпечення страхувальником після настання страхового випадку належного зберігання застрахованого майна, що повністю або частково залишилось непошкодженим, якщо це передбачено договором страхування;

14.1.9. порушення страхувальником умов договору страхування та/або цих Правил;

14.1.10. інші випадки, передбачені законом.

14.2. Страховик звільняється від відшкодування збитків, які виникли внаслідок того, що страхувальник навмисно не вживав розумних, посильних та доцільних заходів, необхідних для зменшення розміру можливих збитків, якщо це передбачено договором страхування.

14.3. Договором страхування може бути передбачено, що при відмові страхувальника від права вимоги (регресу), яке страхувальник, мав до особи, відповідальної за настання страхового випадку, або здійснення таких прав буде з вини страхувальника неможливим, то страховик звільняється в повному обсязі від обов'язку здійснити виплату страхового відшкодування, а якщо страхове відшкодування було виплачено, то страхувальник зобов'язаний повернути страховику отримане відшкодування.

14.4. Якщо страхувальник або хто-небудь з його уповноважених представників та/або власників майна вже вказано у договорі страхування, не дотримувався інструкцій по зберіганню, експлуатації та обслуговуванню такого майна, а також використовував його для цілей інших, ніж для яких воно призначено, то страховик звільняється від відшкодування збитків в повному обсязі, але якщо інше не передбачено договором страхування.

14.5. Якщо інше не передбачено у договорі страхування, страхове відшкодування не виплачується, якщо страхувальник не повідомив страховика про істотні зміни ступеню ризику (відповідно до п.10.2.19 пункту 10.2 цих Правил) чи про виникнення збитку.

14.6. Умовами договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови в здійсненні страхових виплат, якщо такі підстави не суперечать закону.

14.7. Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування приймається страховиком у строк не більше 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з моменту одержання страховиком заяви про виплату страхового відшкодування та документів зазначених у розділі 12 цих Правил, з урахуванням підпункту 10.3.6 пункту 10.3 цих Правил, та протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня прийняття такого рішення повідомляється страхувальнику у письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови.

15. ПОРЯДОК ЗМІНИ ТА УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

15.1. Зміни та доповнення вносяться у договір страхування за згодою страхувальника та страховика шляхом укладання додаткових угод, підписаних сторонами, і які стають невід'ємною частиною договору страхування.

15.2. Якщо інше не передбачено договором страхування, зміна умов договору страхування здійснюється за згодою страхувальника і страховика на підставі заяви однієї із сторін, яка надіється за 15 (п'ятнадцять) робочих днів до дня внесення цих змін. Рішення про зміну умов договору страхування приймається протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту одержання заяви іншою стороною по договору страхування і оформляється додатковою угодою до договору страхування.

15.3. Якщо страховик чи страхувальник не згодні з внесенням змін в договір страхування, в 5-денний строк вирішується питання про дію договору страхування на попередніх умовах чи про припинення його дії.

15.4. З моменту одержання заяви однією із сторін до моменту прийняття рішення договір страхування продовжує діяти на попередніх умовах.

15.5. Дія договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

15.5.1. закінчення строку дії;

15.5.2. виконання страховиком зобов'язань перед страхувальником у повному обсязі;

15.5.3. несплати страхувальником страхової премії (або її частини) у строки, що встановлені у договорі. При цьому договір (а також зобов'язання страховика щодо страхової виплати (виплати страхового відшкодування) при настанні страхового випадку) вважається достроково припиненим (якщо сторонами не погоджено інше):

15.5.3.1. з дати початку періоду страхування – у випадку, якщо страхова премія (або її перша частина) не була оплачена в повному обсязі в строк, встановлений договором. Страховик не несе відповідальності перед страхувальником щодо страхової виплати (виплати страхового відшкодування) та повертає страхувальнику сплачену ним частину страхової премії, з урахуванням п.15.13 цих Правил.

15.5.3.2. або з дати, до якої повинна бути сплачена чергова частина страхової премії – у випадку, якщо чергова частина страхової премії не була оплачена в строк та/або в обсязі, встановленому договором. У цьому випадку з дати дострокового припинення договору страхувальник не несе відповідальності перед страхувальником щодо страхової виплати (виплати страхового відшкодування) та повертає страхувальнику сплачену частину чергової страхової премії (якщо вона була сплачена, але не в повному обсязі), з урахуванням п.15.13 цих Правил. Сплачена страхова премія за попередні страхові періоди, протягом яких діяв договір, поверненню не підлягає;

15.5.4. ліквідації страхувальника - юридичної особи або смерті страхувальника-фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків правонаступництва, передбачених законом;

15.5. виплаті страховика у порядку, встановленому чинним законом;

15.6. прийняття судового рішення про визнання договору страхування недійсним;

15.7. в письмовою вимогою страхувальника або страховика;

15.8. у разі знищення майна (повного конструктивного знищення майна), яке вказано у договорі страхування (якщо у договорі страхування визначено кілька предметів договору страхування то у даному випадку договір страхування припиняється лише у відношенні до знищеного майна);

15.9. якщо майно, яке вказано у договорі страхування, відчужується і власник не подав заяву переоформлення договору страхування на нового власника такого майна або заяву на внесення дії договору страхування, такий договір страхування припиняється з дня відчуження майна;

15.10. припинення права власності на майно, яке вказано у договорі страхування, законного права або користування цим майном – з моменту припинення такого права власності, законного володіння чи користування;

15.11. в інших випадках, передбачених чинним законом.

15.12. Страховик звільняється від обов'язків щодо виплати страхового відшкодування за події, на момент настання яких існувала прострочена заборгованість по сплаті страхової премії (або її частини). У випадку якщо страхувальник погашає прострочену заборгованість по оплаті страхової премії та сплачує решту неоплачених платежів, що залишилися до закінчення строку дії договору (незалежно від того чи існує частина страхової премії, термін сплати якої ще не вичерпано), дія договору поновлюється з 00.00 годин дня, наступного за днем погашення заборгованості. У такому випадку договір діє до закінчення строку дії договору зазначеного в п.15.1.

15.13. Зміни, що відбуваються в ризику після укладення договору страхування, та які збільшують ступінь або обсяг відповідальності страховика, дають йому право змінити умови страхування або нарахувати додаткову страхову премію.

15.14. Відмова страхувальника від зміни умов страхування та/або від сплати додаткової страхової премії також дають страховику право на розірвання договору страхування в односторонньому порядку, чи припинення його дії з моменту, коли ці зміни вступили або вступають у дію, з урахуванням п.15.13 цих Правил.

15.15. Про намір достроково припинити дію договору страхування будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, як за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

15.16. Якщо це передбачено договором страхування, то при достроковому припиненні договору страхування, страхувальник зобов'язаний повернути страховику всі оригінали страхових документів: договір страхування та/або страхове свідоцтво (поліс, сертифікат), додатки та доповнення до нього.

15.17. У разі дострокового припинення дії договору страхування за вимогою страхувальника, страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхових сум та страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

15.18. Якщо вимога страхувальника обумовлена порушенням страховиком умов договору страхування, то останній повертає страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

15.19. Якщо вимога страховика обумовлена невиконанням страхувальником умов договору страхування, то страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхових сум та страхового відшкодування, що були здійснені за цим договором страхування.

15.20. За умови дострокового припинення дії договору страхування, не допускається повернення страхувальнику коштів (страхових платежів) готівкою, якщо страхові платежі було здійснено в безготівковій формі.

15.21. Норматив витрат страховика на ведення страхової справи становить 40%.

16. НЕДІЙСНІСТЬ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

16.1. Договір страхування вважається недійсним:

16.1.1. якщо його укладено після страхового випадку;

16.1.2. якщо предметом договору страхування є майно, яке підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набуло законної сили.

16.2. Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку.

17. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

17.1. Спори по договорі страхування між страховиком та страхувальником вирішуються шляхом переговорів.

17.2. Якщо сторони по договорі страхування шляхом переговорів не дійшли згоди, то вирішення спорів здійснюється в порядку, встановленому чинним законом.

18. ОСОБЛИВІ УМОВИ

18.1. Усі заяви та повідомлення, передбачені умовами договору страхування та цими Правилами, повинні здійснюватися страхувальником та страховиком у письмовій формі, а заява про припинення дії договору страхування - надсилається рекомендованим листом.

18.2. Зміни та доповнення в договір страхування можуть бути внесені тільки за згодою сторін по договору страхування шляхом укладання додаткової письмової угоди до договору страхування.

18.3. Умови, що не врегульовані цими Правилами, регулюються договором страхування та чинним законом.

18.4. Цими Правилами регламентовано основні умови страхування. Однак за згодою сторін до договору страхування можуть бути внесені застереження, доповнення, зміни та особливі умови страхування, виходячи з конкретних умов страхування, що не суперечать чинному закону. У випадку, якщо договір страхування конкретизує, уточнює або доповнює положення цих Правил, то пріоритетну силу мають положення договору страхування.

18.5. Ці правила є власністю страховика та не можуть бути використані в страховій практиці інших страхових компаній без дозволу страховика.

Додаток № 1
до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування“)
(нова редакція)

ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАШИН ТА ОБЛАДНАННЯ

1. Страховик укладає договори страхування машин та обладнання згідно з цими Додатковими умовами та іншими умовами цих Правил.
2. Додаткове обладнання, запасні частини, вузли й агрегати машин вважаються застрахованими майном у тому випадку, якщо це передбачено договором страхування і для них вказані окремі страхові суми (ліміти відповідальності).
3. Відповідно до цих Додаткових умов страховий захист надається тільки відносно тих машин та обладнання, що знаходяться у робочому стані під постійним технічним наглядом.
 - 3.1. Тільки, що знаходяться у робочому стані, вважаються ті машини й обладнання, монтаж яких цілком завершений і які після пусконаладжувальних робіт і випробувань цілком підготовлені до експлуатації.
4. Якщо застраховане майно (машини та обладнання) приведене у робочий стан, то дія страхового захисту по відношенню до такого майна не припиняється на час його тимчасового виведення з робочого стану для проведення технічного обслуговування, ремонту, перебирання, чинення або тимчасово ставиться на консервацію. Страховий захист також діє і в тому випадку, якщо в зв'язку з проведенням робіт, вказаних вище, застраховане майно (машини та обладнання) демонтується, монтується знову, транспортується в межах місця страхування або піддається випробуванням.
5. За цими Додатковими умовами застрахованими можуть бути:
 - 5.1. машини, верстати й інше механічне обладнання. Вміст, деталі цього обладнання вважаються застрахованими разом із обладнанням, якщо інше не передбачено договором страхування;
 - 5.2. фундаменти застрахованих машин, верстатів і обладнання;
 - 5.3. запасні частини, вузли й агрегати до застрахованих машин, верстатів і обладнання.
6. Якщо це передбачено договором страхування, то страховик відшкодовує збитки за знищення (повне конструктивне знищення) або пошкодження:
 - 6.1. інструментів: свердла, дрилі, різці, ударні інструменти, фрези, ножі, матриці, штамп, апарати, полотна пилок і таке інше;
 - 6.2. частин, деталей і предметів, що швидко зношуються: стрічки конвеєрів і транспортери, траки, валки, ланцюги, фільтри, прокладки, ремені, щітки, шланги, гусениці, вироби із скла, порцеляни, тканини і таке інше;
 - 6.3. матеріалів, що витрачаються в процесі виробництва: пальне, хімікалії, фільтрувальні, очищуючі, ті, що чистять, і мастильні матеріали;
 - 6.4. вогнетривких матеріалів, кладки печей, топків і інших камер, в яких відбувається згоряння;
 - 6.5. каталізаторів.
7. Збитки, які визначені в пункті 6 цих Додаткових умов, підлягають відшкодуванню тільки у разі їх знищення (повного конструктивного знищення) або пошкодження разом з машинами та обладнанням.
8. Страховим випадком є знищення (повне конструктивне знищення) або пошкодження майна (машини та обладнання) внаслідок:
 - 8.1. похибок в експлуатації або обслуговуванні машин та обладнання, необережності обслуговуючого персоналу;
 - 8.2. дефектів матеріалів, похибок у конструкції, виготовленні або монтажі машин та обладнання;
 - 8.3. недостачі води в парових котлах або будь-якої рідини в інших, подібних до них обладнанні чи устаткуванні;

8.4. впливу електричного струму (короткого замикання, різкого підвищення сили струму або напруги в електромережі й інших аналогічних причин, що призвели до загоряння або згоряння електроустаткування машин та обладнання);

8.5. перевантаження, перегріву, вібрації, розладу, заклинювання, засмічення сторонніми предметами, дії відцентрової сили або перевантаження матеріалу;

8.6. розривів тросів і ланцюгів, що призвело до падіння застрахованих машин та обладнання або їх удару об інші предмети;

8.7. виходу з ладу вимірювальних приладів, контрольних систем і систем безпеки;

8.8. наднизького або надвисокого тиску;

8.9. випадків, що передбачені у пункту 4.3 цих Правил.

9. Не підлягають відшкодуванню збитки, що настали внаслідок:

9.1. дефектів машин та обладнання, що мали місце на момент укладання договору страхування та були відомі страхувальнику або його представникам (особам, які знаходяться у трудових відносинах із страхувальником, уповноважених осіб) на цей момент;

9.2. приволої експлуатації застрахованого майна (машин та обладнання), поступового впливу температурних, механічних, атмосферних умов його експлуатації, надмірного утворення іржі, накипу, шламу або інших відкладень. Проте, якщо в результаті цього пошкоджено сусіднє застраховані машини та обладнання або їхні частини, то відшкодування щодо них підлягає виплаті відповідно до цих Додаткових умов;

9.3. експериментальних або дослідних випробувань, робіт;

9.4. зносу і поступових змін машин та обладнання під впливом механічних, атмосферних або температурних факторів;

9.5. помилок та недоліків, за які несуть відповідальність треті особи по договорах постачання, гарантії якості машин та обладнання, підряду і ремонту, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

10. Страхування не поширюється на знищення (повне конструктивне знищення) чи пошкодження:

10.1. тільки предметів, що підлягають періодичній заміні: таких як лампи, акумулятори, свердла, різці, волотнища пил, точильні камені, прокладки, гумові шипи, ремені, троси та інше (без знищення (повного конструктивного знищення) або пошкодження машин та обладнання);

10.2. паливно-мастильних матеріалів, хімікатів, охолоджувальних рідин та інших допоміжних матеріалів;

10.3. продукції, що виробляється, обробляється страхувальником.

11. Будь-яке з виключень чи обмежень, що передбачені у пунктах 9 - 10 цих Додаткових умов, може бути знято при укладанні договору страхування за згодою сторін по договору страхування.

12. Конкретні умови добровільного страхування машин та обладнання визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 2

до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування“).
(нова редакція)

**ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО
ОБЛАДНАННЯ**

1. Страховик укладає договори страхування електронного обладнання згідно з цими Додатковими умовами та іншими умовами цих Правил.

2. Як майно Додатковими умовами застрахованим може бути наступне майно (електронне обладнання):

- 2.1. електрична, розмножувальна, обчислювальна, телекомунікаційна техніка і таке інше;
- 2.2. точна механіка та оптика: вимірювальні прилади, фото-, кіно- та відеотехніка і таке інше;
- 2.3. запасні частини до застрахованого електронного обладнання;
- 2.4. інше обладнання, що передбачено договором страхування.

3. Також, якщо це передбачено договором страхування, можуть бути застраховані:

3.1. пересуване та переносне обладнання, яке використовується разом з електронним обладнанням, що приймається на страхування;

3.2. якій інформації, які використовуються електронним обладнанням, що приймається на страхування;

3.3. зовнішні (внутрішні) лінії інформаційного зв'язку, кабельні мережі, зовнішні антени, щогли і одне інше обладнання, яке використовується для роботи електронного обладнанням, що приймається на страхування;

3.4. окремі комунікації, які використовуються для роботи електронного обладнанням, що приймається на страхування.

4. Можуть бути також застраховані, якщо це передбачено договором страхування, додаткові витрати на оплату: термінових відновлюваних робіт, термінової доставки частин і матеріалів, необхідних для відновлюваних робіт, рятування застрахованого майна, витрат по розчищенню території від уламків.

5. На страхування не приймаються, якщо інше не передбачено договором страхування:

5.1. майно, що підлягає періодичній заміні: стрічки, плівки, папір, картриджі, кліше та інше майно, що підлягає періодичній заміні;

5.2. майно, що має високий ступінь зносу: лампи накаливання, джерела випромінювання, конденсатори, фільтри, прокладки, ремені та інше майно, що має високий ступінь зносу;

5.3. матеріали, що витрачаються в процесі виробництва: хімікалії, фільтрувальні, очисні, смазочні і мастильні матеріали.

6. У випадку знищення або пошкодження майна, вказаного в пункті 5 цих Додаткових умов, відшкодування виплачується за умови, якщо це майно знищено в результаті страхового випадку, який спричинено знищенням (повним конструктивним знищення) або пошкодженням іншого застрахованого майна, що знаходиться у технологічному зв'язку.

7. Додаткове обладнання, запасні частини і вузли, або їхні запаси на складі вважаються застрахованими тільки в тому випадку, якщо це передбачено договором страхування і для них вказані відповідні страхові суми.

8. Страховий захист за договором страхування надається тільки відносно того майна (електронного обладнання), що знаходиться у робочому стані, на гарантійному або технічному обслуговуванні.

8.1. Таким, що знаходиться у робочому стані, вважається майно (електронне обладнання), монтаж і встановлення якого повністю завершено після пусконаладжувальних робіт і випробувань, та яке підготовлене до експлуатації.

9. Якщо застраховане майно (електронне обладнання) одного разу було приведено до робочого стану, то дія страхового захисту по відношенню до такого обладнання не припиняється, якщо воно згодом тимчасово виводиться з робочого стану для проведення технічного обслуговування, ремонту, перебирання, чищення або тимчасово ставиться на консервацію. Страховий захист

включає також діяти і в тому випадку, коли в зв'язку з проведенням робіт, вказаних вище, застраховане майно (електронне обладнання) демонтується, монтується знову, транспортується в межах місця страхування або піддається випробуванням.

10. Страхуваним **випадком** є знищення (повне конструктивне знищення) або пошкодження застрахованого майна (електронного обладнання) внаслідок:

10.1. пошкодження в експлуатації або обслуговуванні застрахованого майна (електронного обладнання), необережності обслуговуючого персоналу або навмисних дій третіх осіб;

10.2. впливу електричного струму: короткого замикання, різкого підвищення сили струму або перепаду напруги в електромережі, впливу індукційних струмів та інших аналогічних причин;

10.3. дефектів матеріалів, пошкодження у конструкції, виготовленні або монтажі застрахованого майна (електронного обладнання).

11. Якщо договором страхування передбачено, то також підлягають відшкодуванню збитки від знищення (повного конструктивного знищення) або пошкодження майна (електронного обладнання) внаслідок:

11.1. раптового припинення подачі електроенергії з мережі енергопостачання;

11.2. виходу з ладу систем кондиціонування повітря, включаючи шкоду, заподіяну самій системі кондиціонування **за умови, якщо вона також застрахована по договору страхування, що укладений на підставі цих Додаткових умов** цих Правил, підтримується в робочому стані й обладнана приладами виміру температури і вологості;

11.3. використання застрахованого майна (електронного обладнання) для проведення експериментальних або дослідницьких робіт;

11.4. випадків, **що** передбачені у пункті 4.3 цих Правил.

12. В усіх випадках не підлягають відшкодуванню збитки, що настали внаслідок:

12.1. дефектів майна (електронного обладнання), що вже мали місце на момент укладання договору страхування, та були відомі чи повинні були бути відомі страхувальнику, за винятком випадків, коли ці дефекти були усунуті до настання страхового випадку;

12.2. впливу водяних, кислотних або інших парів, що виникають у процесі виробничої діяльності страхувальника;

12.3. дефектів естетичного характеру (подряпини, відколи, плями, пошкодження фарбування та інших дефектів естетичного характеру);

12.4. природного зносу або наслідків експлуатації майна (електронного обладнання), морального старіння. Проте, якщо у результаті цього пошкоджується сусіднє застраховане майно (електронне обладнання), **то** страховик здійснює страхове відшкодування відповідно до умов договору страхування;

12.5. помилок та недоліків, за які несуть відповідальність особи по договорах постачання, ремонту або гарантії якості застрахованого майна (електронного обладнання), якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

13. Конкретні умови добровільного страхування електронного обладнання визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 3

до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування“)
(нова редакція)

**ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ СКЛЯНИХ ЕЛЕМЕНТІВ
БУДИНКІВ І СПОРУД**

1. Страховик укладає договори страхування скляних елементів будинків і споруд, включаючи внутрішні перегородки зі скла, дзеркала тощо на підставі цих Додаткових умов та інших умов.
2. Застрахованими можуть бути елементи будинків, споруд зі скла або склоподібних матеріалів:
 - 2.1. облошовання фасадів і стін;
 - 2.2. люкстри, промислові ліхтарі зі скла і подібних матеріалів;
 - 2.3. вітражі;
 - 2.4. вивіски, світлові реклами;
 - 2.5. ґрунтельне скло (вітрини), гнуте скло;
 - 2.6. скляні двері і вікон, скляні двері;
 - 2.7. внутрішні перегородки зі скла, дзеркала;
 - 2.8. інші скляні елементи будинків і споруд.
3. За згодою сторін по договору страхування можуть прийматися на страхування скляні елементи, розташовані в будинках, будівництво яких не завершено або звільнених для капітального ремонту чи з інших причин на тривалий термін (понад 30 календарних днів).
4. Страховим випадком є биття, зазначених у договорі страхування, скляних елементів будинків, споруд внаслідок подій, визначених договором страхування.
5. За згодою сторін по договору страхування застрахованими можуть бути також витрати на:
 - 5.1. повсякчасову заміну розбитого скла іншим склом, фанерою тощо, у випадку неможливості постійної заміни склом, аналогічним розбитому;
 - 5.2. вивантаж і демонтаж предметів, що перешкоджають заміні розбитого скла (жалюзі, ґрати і т.д.);
 - 5.3. зведення і монтаж риштувань, якщо вони необхідні для заміни скла на високих поверхах;
 - 5.4. фарбування, розпис, гравірування, покриття плівкою або лаком, протравлення та спеціальну обробку скла, вставленого замість розбитого;
 - 5.5. виготовлення і складання світлових рекламних щитів.
6. Страхувальник відносно застрахованих скляних елементів зобов'язаний дотримуватися таких правил безпеки:
 - 6.1. не допускати підігрівання скла за допомогою нагрівальних приладів і гарячої води;
 - 6.2. опалювальні прилади, плити або світлова реклама повинні розташовуватися на відстані не менше 30 см від скла;
 - 6.3. у разі передачі приміщень у володіння інших осіб, інформувати наймача (орендаря) про правила безпеки, вказані в пунктах 6.1 та 6.2 цих Додаткових умов.
7. У разі порушення вищезазначених правил безпеки страховик має право відмовити страхувальнику у виплаті страхового відшкодування, якщо це передбачено умовами договору страхування.
8. Звільнення будинку (споруди) на тривалий строк (понад 30 календарних днів) є обставиною, що підвищує ступінь ризику. Страхувальник зобов'язаний письмово повідомити страховика про намір звільнити будинок (споруду) на тривалий термін (понад 30 календарних днів) не менше як за 15 (п'ятнадцять) робочих днів до дати звільнення будинку (споруди). Страховик має право на період звільнення будинку (споруди) призупинити дію страхового захисту з письмовим повідомленням про це страхувальника за 5 (п'ять) робочих днів до дати призупинення.
9. Якщо договором страхування не передбачено інше, не підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок:
 - 9.1. переміщення (перевезення, перенесення) скла, проведення відповідних робіт по склінняю;

9.2. виконання робіт по встановленню рам, видаленню або демонтажу скла, деталей зі скла з віконних або дверних рам або інших місць їхнього постійного кріплення, пригвинчування або укладки скла;

9.3. подряпин, задирок або розпилення (нанесення) фарби (випадкового або навмисного) на поверхні скла, полірування або розпису, пошкодження або опадання напилювання, затемнення або нанесення надлишкової фарби на скло, застосування зварювальних і нагрівальних апаратів;

9.4. розбиття переносних дзеркал, пустотілого (дутого) скла й освітлювальної арматури усіх видів, лампочок розжарювання.

III. У разі виплати страхового відшкодування та відновлення розбитих скляних елементів, договір страхування продовжує діяти по відношенню до скла, що було замінено без будь-якого заміщення за умови доплати страхувальником страхової премії по заміненому склу на строк, що залишився до кінця дії договору страхування.

III. Конкретні умови добровільного страхування скляних елементів будинків і споруд визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 4
до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування“)
(нова редакція)

ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ТОВАРНИХ ЗАПАСІВ

1. За договором страхування, що укладається на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил, страховик надає страховий захист від знищення (повного конструктивного пошкодження) чи пошкодження або викрадення товарних запасів, що розташовані на складах, у магазинних та інших, **призначених** для цього ємностях або приміщеннях внаслідок настання події, передбаченої у п.п. **4.2.1 - 4.2.4 та 4.7.1 - 4.7.8** цих Правил.

2. Якщо не прямо **вказано** в договорі страхування, товарних запасів (у торговельному залі) може бути застрахований на одній з наступних умов:

- а) «з лімітом відшкодування»;
- б) «по незнижуваному залишку»;
- в) «за вартістю **на день інвентаризації**».

3. Страхування «з **лімітом відшкодування**»

3.1. При страхуванні **товарів** на умові «з лімітом відшкодування» страхова сума встановлюється в розмірі максимального **завантаження** складу (торговельного залу).

3.2. Сторони також **встановлюють** максимальний розмір страхового відшкодування (ліміт відповідальності) **на один** страховий випадок.

3.3. При настанні **страхового** випадку заподіяний збиток відшкодовується в межах встановленого ліміту відповідальності. Якщо вартість товару, що перебуває на складі (у торговельному залі) на момент настання **страхового** випадку перевищить страхову суму, то страхове відшкодування виплачується пропорційно відношенню страхової суми до вартості товару на момент настання страхового випадку, **якщо** інше не передбачено договором страхування.

4. Страхування «**по незнижуваному залишку**»

4.1. Страхування **на умові** «по незнижуваному залишку» застосовується тільки для страхування товарів, переданих **в заставу**.

4.2. При укладанні договору страхування Страхувальник зазначає страхову суму відповідно до заставної вартості товару.

4.3. При настанні **страхового** випадку виплата страхового відшкодування по товару здійснюється в розмірі різниці **між** величиною страхової суми та загальною вартістю товарів за договором застави, **аналогічних** за видом застрахованим (як непошкоджених, так і таких, що отримали пошкодження, **але** мають залишкову вартість), що залишилися на території страхування після настання страхового випадку.

4.4. Страхування **товарів** на умові «по незнижуваному залишку» проводиться без встановлення франшизи.

5. Страхування «**за вартістю на день інвентаризації**»

5.1. При страхуванні товару на умові «за вартістю на день інвентаризації» страхова сума по товару встановлюється в розмірі максимальної вартості товарів, що одночасно перебували на складі (у торговельному залі), за попередній місяць.

5.2. При **укладанні** договору страхування Страхувальник заявляє початкову страхову суму відповідно до **передбачуваного** максимального завантаження складу.

5.3. Протягом **строку** дії договору страхування не пізніше 10 (десятого) числа кожного місяця (якщо інше **не** передбачено договором страхування) Страхувальник письмово повідомляє Страховика **про** максимальну вартість товарів на складі (у торговельному залі) за попередній місяць. На **підставі** такого повідомлення Страхувальника сторони у письмовій формі узгоджують зміну страхової суми по товару, що може бути здійснено шляхом направлення Страховиком підтвердження зміни страхової суми або шляхом укладання сторонами договору страхування додаткової угоди до договору страхування.

5.4. Якщо Страхувальник не надає письмове повідомлення в зазначений строк, страхова сума по товарам залишається у розмірі, що дорівнює вартості товарів відповідно до останнього

отриманого Страховиком повідомлення. Якщо Страхувальник не заявив вартість товарів за певний місяць дії **договору** страхування, страхова сума залишається рівній початковій страховій сумі.

5.5 При страхуванні товару «за вартістю на день інвентаризації» діє умова виплати "Приморщійна виплата". Така умова вступає в дію, якщо на день заподіяння збитку фактична вартість товару виявиться більше діючої страхової суми.

5.6 При страхуванні товару «за вартістю на день інвентаризації» при виплаті страхового відшкодування страхова сума по товарам не зменшується.

6. Страхувальник **зобов'язаний**:

6.1. вести облік товарних запасів, що зберігаються в місці страхування;

6.2. при настанні **і** страхового випадку надати страховику відповідні дані обліку про наявність товарних запасів **у** місці страхування, зафіксовані в облікових документах, дати вилучення товарних запасів **або** розміщення їх на зберігання, їх найменування, кількість і вартість. Дані обліку товарних **запасів** є основою для визначення розміру страхового відшкодування. Невказання цих даних страхувальником дає право страховику відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо **інше** не передбачено умовами договору страхування.

7. Сума страхового **відшкодування** розраховується виходячи з методу визначення страхової суми при укладенні договору страхування, кількості товарних запасів (продуктів, сировини, матеріалів тощо), що розташовані в межах місця страхування на момент настання страхового випадку, сума страхового відшкодування страховика та інших умов договору страхування.

8. Страхувальник **не** **несе** відповідальності щодо тієї частини товарних запасів, що знаходяться на зберіганні в межах місця страхування на момент настання страхового випадку, вартість якої перевищує суму **страхового** відшкодування, установлені договором страхування. Збитки понад суму вказаних **сум** страхового відшкодування страхуванням не покриваються і відшкодуванню не підлягають.

9. Конкретні умови добровільного страхування товарних запасів визначаються у договорі страхування на **підставі** цих Правил.

Додаток № 5

до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування“)
(нова редакція)

**ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
У ХОЛОДИЛЬНИХ КАМЕРАХ**

1. Страховик укладає договори страхування майна, що розташоване в холодильних камерах із "контрольованою атмосферою", на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.

2. Холодильними камерами з "контрольованою атмосферою" вважаються ємності, у яких забезпечується тривале (понад один місяць) зберігання майна в умовах, у яких забезпечується не тільки постійна температура зберігання, але й інші постійні параметри повітряно-газової суміші. До них, зокрема, відносяться: вологість, тиск, відмінний від звичного повітря газовий склад суміші, граничні норми пилу чи інших твердих компонентів в цій суміші або інші аналогічні параметри. Ці холодильні камери повинні відчинятись для розміщення або вилучення майна, що в них зберігається, тільки за суворо визначеним графіком, який не припускає порушень режиму зберігання.

3. За цими Додатковими умовами можуть бути застрахованими:

- 3.1. заморожені, охолоджені або свіжі продукти харчування, що підлягають зберіганню в холодильних камерах при визначеному для цих продуктів температурному режимі;
- 3.2. інші товари або продукти, що зберігаються в холодильних камерах при визначеній температурі й інших параметрах спеціального режиму;
- 3.3. інше майно, що зберігається у холодильних камерах із "контрольованою атмосферою" (далі - холодильні камери).

4. При страхуванні майна, що вказано у пункті 2 цих Додаткових умов, страховальник зобов'язаний до укладання договору страхування інформувати страховика про причини, що викликають необхідність зберігання такого майна в умовах спеціального температурного або кліматичного режиму і специфічних ризиків, пов'язаних із його знищенням, пошкодженням (пошкодженням) внаслідок порушення температурного або кліматичного режиму.

5. Страховий захист відповідно до цих Додаткових умов не поширюється на самі холодильні камери, їх обладнання та інше допоміжне обладнання й інвентар, а також холодоагент, що забезпечує функціонування холодильної камери.

6. Страховим випадком є знищення або пошкодження застрахованого майна, що сталося внаслідок поломки або пошкодження холодильної камери або її обладнання через:

- 6.1. помилки в експлуатації або обслуговуванні холодильної камери або її обладнання, неввічливості обслуговуючого персоналу;
- 6.2. дефекти холодильних камер або їх обладнання;
- 6.3. несправність регулюючих приладів, вихід із ладу вимірювальних приладів, контрольних систем і систем безпеки;
- 6.4. вплив електричного струму (коротке замикання, різке підвищення сили струму або напруги в електромережі й інших аналогічних причин, що призвели до загоряння або згоряння електроустаткування холодильної камери, пожежі, вибуху джерел струму);
- 6.5. перевантаження, перегрів, дію вібрації, розлад, заклинювання, засмічення сторонніми предметами, дії відцентрової сили або перевантаження матеріалу;
- 6.6. раптове припинення подачі електроенергії з мережі енергопостачання;
- 6.7. випадки, що передбачені у пункті 4.3 цих Правил.

7. Страховий захист щодо застрахованого майна, яке зберігається у холодильних камерах, визначається у договорі страхування на підставі ризиків передбачених підпунктами 5.1 - 5.7 пункту 5 цих Додаткових умов.

8. Не підлягають відшкодуванню збитки, що настали внаслідок:

- 8.1. дефектів холодильних камер або їх обладнання, що мали місце на момент укладання договору страхування та були відомі страховальнику або його представникам (особам, які виступають у трудових відносинах із страховальником, уповноваженою особою);

12. привалій експлуатації **застрахованого майна**, поступового впливу температурних, механічних, атмосферних **умов його експлуатації**, надмірного утворення іржі, накипу, шламу або інших відкладень;
 13. експериментальних **або дослідних** випробувань, робіт;
 14. змусу і поступових **змін** під впливом механічних, атмосферних або температурних факторів;
 15. помилок та **недоліків**, за які несуть відповідальність інші особи по договорах постачання, прямиї якості холодильних камер та їх обладнання, підряду і ремонту, якщо інше не встановлено умовами договору страхування.
8. Якщо холодинельна **камера**, в якій зберігається майно, що приймається на страхування, не належить страхувальнику, **то** страховик має право поставити однією з умов надання страхового покриття по договору **страхування**, що укладається на підставі цих Додаткових умов, одночасне укладення договору **страхування** такої холодинельної камери від її знищення (повного конструктивного знищення) або пошкодження на умовах цих Правил.
9. Майно вважається **застрахованим** тільки в тих холодинельних камерах, які розташовані в зазначених та/або **за адресою**, що вказана в договорі страхування (місці страхування). Якщо застраховане майно **виїжджає** з місця страхування, страховий захист припиняється, а збитки, що настали після **викликання** застрахованого майна з місця страхування або до його розміщення в новому місці, страхуванням не покриваються і відшкодуванню не підлягають.
10. Період очікування - це період часу, протягом якого майно, що перебуває на зберіганні в холодинельних камерах **не повинно** псуватись після припинення або виходу з ладу холодинельних камер або їх обладнання за умови, що холодинельна камера протягом цього часу залишається постійно закритою. **Тривалість** періоду очікування для окремих категорій застрахованого майна повинна вказуватись **в заяві** на страхування та у договорі страхування.
11. Строк дії періоду очікування починається з моменту настання подій, що передбачені підпунктами 5.1 - 5.7 пункту 5 цих Додаткових умов, та в зв'язку з настанням яких може виникнути зобов'язання **страховика** виплатити страхове відшкодування.
12. Збитки, що настали протягом періоду очікування внаслідок відхилень від заданих температур зберігання майна, **як** вказано у договорі страхування, страхуванням не покриваються і відшкодуванню **не підлягають** за винятком випадків, коли вони були викликані:
- 12.1. попаданням **у холодинельну камеру** холодоагенту внаслідок його витоків або викиду;
 - 12.2. іншими подіями, що прямо передбачені договором страхування.
13. Страхувальник зобов'язаний:
- 13.1. вести журнал **режиму** роботи кожної холодинельної камери з визначенням температур зберігання в камері, а також інших необхідних даних;
 - 13.2. виконувати **усі необхідні** заходи щодо забезпечення нормальної роботи холодинельної камери відповідно до **інструкцій** виробника, вимог інструкцій та відповідних правил експлуатації холодинельних камер;
 - 13.3. забезпечувати постійне технічне обслуговування холодинельної камери, контроль за її роботою і догляд **за нею** з боку кваліфікованого технічного персоналу;
 - 13.4. забезпечити **представникам** страховика доступ до місць страхування, документів по обліку застрахованого **майна**, журналів режиму роботи холодинельних камер з метою огляду застрахованого **майна** й оцінки ступеню прийнятого на страхування ризику.
14. Конкретні **умови** добровільного страхування майна у холодинельних камерах визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 6

до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування“)
(нова редакція)

**ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ГОТІВКИ
В КАСІ, СЕЙФАХ, БАНКОМАТАХ ТА БАНКІВСЬКИХ СХОВИЩАХ**

1. За договором страхування, що укладається на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил, страховик надає страховий захист від знищення чи пошкодження: готівки (квитків, банкнот, монет), цінних паперів (акцій, облігацій, векселів і такого роду цінних паперів), дорогоцінних металів в злитках та інших цінностей в касі, сейфах, банкоматах та банківських сховищах.
2. Каса - приміщення або місце здійснення готівкових розрахунків, а також приймання, видачі, зберігання готівкових купюр, інших цінностей, касових документів, яке обладнане відповідно до вимог Національного Банку України.
3. Банківське сховище - це ізольоване приміщення в банках, спеціально призначене для довготривалого схову готівки у великих обсягах і цінностей, система захисту якого відповідає спеціальним вимогам, що пред'являються до предметів договору страхування такого роду.
4. Страховим випадком за цими Додатковими умовами є знищення або пошкодження майна, яке передбачено у пункті 1 цих Додаткових умов від ризиків, що вказані у пункті 4.3 цих Правил.
5. Відшкодування підлягають збитки, заподіяні страхувальнику в період перебування застрахованого майна у касі, сейфі, банкоматах або банківському сховищі.
6. Страхові суми встановлюються в таких розмірах:
 - 6.1. для готівки - у межах суми, встановленої відповідно до чинного законодавства України або у межах погодженої суми страхового відшкодування, що зазначається в договорі страхування;
 - 6.2. для цінних паперів й інших цінностей - у межах погодженої суми страхового відшкодування, що зазначається в договорі страхування.
7. Страхувальник зобов'язаний:
 - 7.1. оформляти касові операції відповідно до вимог чинного законодавства України, зокрема тих, що встановлені Держкомстатом, Національним Банком України, Міністерством фінансів України та нормативно-правовими актами інших державних органів;
 - 7.2. виконувати правила охорони та зберігання цінностей, що передбачені чинним законодавством України та договором страхування;
 - 7.3. у робочий час забезпечувати замикання і пломбування приміщень, сейфів і сховищ, а в місцях зберігання цінностей вживати усіх заходів щодо забезпечення ступеня безпеки, передбаченої для цих місць чинним законодавством України.
8. При страхуванні готівки підвищенням ступеню ризику вважається:
 - 8.1. усунення або заміна на менш надійні сховища, передбачені для цінностей або зниження ступеню надійності місць зберігання;
 - 8.2. ремонт або переустаткування (переобладнання) будинків, споруд і приміщень, де зберігаються застраховані цінності, а також ремонт будинків, споруд і приміщень, що безпосередньо примикають до них, або встановлення на таких спорудах, будинках рихтувань або під'ємників;
 - 8.3. звільнення на тривалий строк (понад 30 календарних днів) приміщень, що безпосередньо примикають до приміщення, де зберігаються застраховані цінності;
 - 8.4. припинення господарської діяльності страхувальника на тривалий строк (понад 30 календарних днів);
 - 8.5. несприйняття страхувальником заходів щодо негайної (протягом 24 годин) заміни замків в приміщеннях і сховищах, де зберігаються застраховані цінності, на рівноцінні у випадку, якщо ключі до таких замків втрачені.
9. Страхувальник зобов'язаний негайно зробити усе можливе для усунення обставин, що збільшують ризик, у разі неможливості цього - здійснити за погодженням із страховиком додаткові заходи безпеки. У випадку невиконання страхувальником зобов'язань, вказаних вище,

страхувальник має право **достроково** припинити дію договору страхування або відмовити у виплаті відшкодування, якщо це передбачено умовами договору страхування.

11. При настанні **страхового** випадку страхувальник також зобов'язаний:

11.1. негайно, протягом **24** годин повідомити про подію у відповідні компетентні органи (наприклад, державну охорону і т.ін.);

11.2. вжити заходів **щодо** охорони каси та/або рятування застрахованого майна;

11.3. після одержання **дозволу** відповідних органів зробити перевірку наявності коштів та інших цінностей до початку **касових** операцій, склавши акт встановленої форми;

11.4. негайно в письмовій **формі** сповістити страховика про страховий випадок, але в будь-якому разі не пізніше **2** (двох) робочих днів, починаючи з того моменту, коли страхувальнику, його представнику (особам, які знаходяться у трудових відносинах із Страхувальником, незалежно особою) стало відомо, або повинно було стати відомо, про настання страхового випадку (події, яка призвела до збитків та має ознаки страхового випадку).

12. Розмір страхового **відшкодування** визначається:

12.1. При страхуванні **готівки**:

12.1.1. у випадку **повного** знищення - по номіналу на основі завіреної виписки з касової книги в каси страхової **суми** за вирахуванням франшизи, розмір якої встановлений договором страхування;

12.1.2. у випадку **часткового** пошкодження - в межах страхової суми (на підставі експертного висновку розрахунково-касового центру Національного Банку України про придатність банкнот для їх подальшого **використання**) з вирахуванням номінальної вартості банкнот, придатних до використання, **отриманої** за здані пошкоджені та ідентифіковані банкноти. У випадках, коли експерт словниці Національного Банку України виносить висновок про неможливість обміну пошкоджених **грошових** знаків, страхове відшкодування виплачується як у випадку **повного** знищення в межах страхової суми за вирахуванням франшизи, розмір якої встановлений договором страхування.

12.2. При страхуванні **державних** цінних паперів, що не котируються - на основі номінальної вартості, якщо **інше** не передбачено договором страхування.

12.3. При страхуванні **акцій** підприємства, що не котируються - на основі їхньої номінальної (балансової) вартості, якщо **інше** не передбачено договором страхування.

12.4. При страхуванні інших цінних паперів, що котируються на біржі або спеціальних біржових площадках, котирування яких регулярно публікуються, - на базі середньоринкової вартості (середньої ціни **між** ціною покупки і ціною продажу) на день настання страхового випадку, якщо **інше** не передбачено договором страхування.

12.5. При страхуванні **дорогоцінних** металів та інших цінностей - на основі біржових цін або експертної оцінки.

13. Страхове **відшкодування** виплачується тільки в тому разі, коли на момент настання страхового випадку вказане у договорі страхування майно перебувало в спеціальних сховищах: банківських **приміщеннях**, сейфах, вогнетривких шафах і таких інших сховищах. Страховик має право вилучити **з** в договорі страхування тип і ступінь безпеки таких сховищ, а також висувати інші вимоги щодо **забезпечення** збереження майна, що приймається на страхування.

13.1. **Додаткові** умови страхування не поширюються на:

13.1.1. перевезення або транспортування готівки й інших цінностей;

13.1.2. наявні гроші, що зберігаються в касі, й інші цінності, що не належать страхувальнику, якщо **інше** не передбачено договором страхування;

13.1.3. банкноти, що втратили ознаки платоспроможності;

13.1.4. матеріальну відповідальність касира, пов'язану з помилками при видачі або прийнятті готівки;

13.1.5. знищення (недостача) готівки і цінних паперів;

13.1.6. цінні **папери** страхувальника, що зберігаються в депозитарії, якщо страхувальник не є депозитарієм;

13.1.7. розкрадання готівки та інших цінностей страхувальника під час настання страхового випадку;

13.1.8. готівку та інші цінності, що знаходяться поза касою, сейфом, банкоматом або банківським сховищем, **якщо** **інше** не передбачено договором страхування.

14. Конкретні умови добровільного страхування готівки в касі, сейфах, банкоматах та банківських сховищах визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 7

до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування“)
(нова редакція)

ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ТВОРІВ МИСТЕЦТВА, АНТИКВАРІАТУ ТА ВИСТАВКОВИХ ЕКСПОНАТІВ

1. За договором страхування, що укладається на підставі цих Додаткових умов та інших умов Правил, страховик надає страховий захист від знищення чи пошкодження творів мистецтва, антикваріату та виставкових експонатів.
2. На страхування приймаються твори мистецтва (предмети живопису, скульптури, графіки, декоративно-прикладного мистецтва тощо), предмети антикваріату, музейні та виставкові експонати (далі - твори мистецтва), на які є документи, що офіційно підтверджують їх вартість.
3. Страховими випадками є знищення або пошкодження застрахованого майна (творів мистецтв) від ризиків, зазначених в у пункті 4.3 цих Правил.
4. Страхова сума встановлюється за згодою страховика та страхувальника. Розмір страхової суми може перевищувати вартості творів мистецтва. Для об'єктивної оцінки вартості творів мистецтва страховик має право залучати експертів-оцінювачів. Експертами можуть виступати незалежні експерти або експертні бюро.
5. Страховик за договором страхування несе відповідальність в межах вказаної в ньому страхової суми. Страхова сума може уточнюватися залежно від динаміки реальної (ринкової) вартості творів мистецтва та антикваріату. Загальна сума виплат по декількох страхових випадках не перевищує розмір страхової суми.
6. При укладанні договору страхування страхувальник зобов'язаний надати страховику: назву, в якій вказуються необхідні для укладання договору страхування відомості, у тому числі обставини, які впливають на ступінь ризику; перелік майна (творів мистецтв) із зазначенням найменування (назви), автора роботи і вартості кожного предмета;
7. Копії договорів страхувальника з його контрагентами (у випадку передачі творів мистецтв на виставки, вистрації в інших експозиціях, перевезення, зберігання або для інших цілей), а також інші документи для укладання договору страхування на вимогу страховика.
8. Не належать до страхових випадків збитки, що сталися внаслідок:
 1. природного зносу і амортизації творів мистецтва;
 2. наслідків будь-якого ремонту або реставрації творів мистецтв;
 3. несприятливого впливу повітря, вологи, температури, сонячних променів, проявів "старіючих властивостей", тобто процесу розпаду матеріалів, які були використані при створенні картини (помутніння фарб, іржа, окислювання тощо);
9. пошкодження рослинами і тваринами;
10. крадіжства, вимагання, заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання владою, привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем співробітниками страхувальника або його уповноваженими представниками або іншими особами, сприяття таким подіям, пошкодження, заподіяного самим власником.
11. Інші умови добровільного страхування творів мистецтва, антикваріату та виставкових експонатів визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 8

до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування“)
(нова редакція)

ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА ФІЗИЧНИХ ОСІБ

1. Страховик укладає договори страхування майна фізичних осіб на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. Предметом договору страхування за цими Додатковими умовами є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням чи розпорядженням майном, яке вказано у договорі страхування.
 - 2.1. На страхування приймається майно фізичних осіб, а саме:
 - 2.1.1. будинки, споруди, квартири тощо;
 - 2.1.2. внутрішні захисні конструкції (двері, вікна, перегородки, покриття тощо);
 - 2.1.3. зовнішні захисні конструкції (грати, ставні, ворота, огорожі тощо);
 - 2.1.4. оздоблення інтер'єру (обшивка стін і стель, облицювання плиткою, килимові покриття, шпалери тощо);
 - 2.1.5. опалювальні системи (включаючи водонагрівальні котли, труби, радіатори, каміни тощо);
 - 2.1.6. електроустаткування (стаціонарні електроплити, електронагрівачі, кондиціонери, електропроводка тощо);
 - 2.1.7. газове обладнання (газові плити, газові водонагрівальні колонки, газові лічильники тощо);
 - 2.1.8. санітарно - технічне обладнання (ванни, мийки тощо).
 - 2.1.9. предмети домашньої обстановки та вжитку (меблі, аудіо -, відео - і телеапаратура, посуд, килимові вироби тощо).
3. За договором страхування майна фізичних осіб, укладеним відповідно цих Додаткових умов, страховик надає страховий захист від знищення (повного конструктивного знищення майна) або пошкодження майна внаслідок ризиків, передбачених у пункті 4.3 цих Правил.
4. Якщо це передбачено договором страхування, то відшкодуванню підлягають також збитки, які виникають внаслідок:
 - 4.1. самозаймання (загорання) або вибуху побутових електроприладів чи домашньої електронної апаратури;
 - 4.2. впливу вогнегасних речовин при гасінні пожежі в інших приміщеннях (в тому числі проникнення води та інших рідин і сумішей із сусідніх приміщень при гасінні пожежі).
5. Якщо це обумовлено в договорі страхування, підлягають відшкодуванню збитки, що мали місце внаслідок пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, димом (сажею, кіптявою). Під пошкодженням димом розуміють безпосереднє знищення або пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, димом (сажею, кіптявою), який є безпосереднім наслідком пожежі.
6. Страховик не приймає на страхування:
 - 6.1. предмети, перелічені в пункті 3.9 цих Правил;
 - 6.2. продукти харчування;
 - 6.3. птахів та тварин, кімнатні рослини та їх насіння;
 - 6.4. несправне і непридатне до експлуатації майно;
 - 6.5. майно, що розташоване на балконах, лоджіях і місцях загального користування.
7. Страхова сума може встановлюватися для окремих груп чи предметів договору страхування майна.
8. Майно вважається застрахованим в усіх житлових приміщеннях за адресою, вказаною у договорі страхування.
9. При зміні страхувальником місця проживання, якщо майно було застраховано за місцем проживання страхувальника, переміщене в цьому зв'язку домашнє майно вважається застрахованим у новому місці проживання страхувальника після подачі ним письмової заяви із зазначенням нової адреси, якщо ступінь ризику не збільшився. За таких обставин страховик може

вимагати огляду застрахованого майна після його перевезення на нове місце. страховий захист припиняється на час перевезення, розбирання та збирання майна.

10. Страховик не несе відповідальності за знищення або пошкодження майна внаслідок:

10.1. використання майна, що знаходиться в аварійному стані;

10.2. обробки теплом, вогнем, іншого температурного впливу на застраховане майно (сушіння, готування, гаряча обробка та інший температурний вплив);

10.3. здійснення (проведення) ремонтних робіт із порушенням встановлених норм та правил;

10.4. зберігання майна в несприятливих умовах, пошкодження грибком, цвіллю й іншими мікроорганізмами;

10.5. впливу тварин, зокрема домашніх тварин, гризунів, деревних хробаків, комах, паразитів тощо;

10.6. порушення правил експлуатації чи зберігання електроприладів або домашньої електронної апаратури.

11. Не підлягають відшкодуванню збитки, що настали внаслідок:

11.1. дефектів майна, що вже мали місце на момент укладання договору страхування, які були відомі або повинні були бути відомі страхувальнику, за винятком випадків, коли ці дефекти були усунуті до настання страхового випадку;

11.2. впливу водяних, кислотних або інших парів;

11.3. дефектів естетичного характеру (подряпини, відколи, плями, пошкодження фарбування та інших дефектів естетичного характеру) чи втрати товарного вигляду;

11.4. природного зносу або наслідків експлуатації майна, морального старіння, якщо це не викликало знищення або пошкодження сусіднього застрахованого майна. Якщо пошкоджується сусіднє застраховане майно, то страховик виплачує страхове відшкодування відповідно до умов договору страхування;

11.5. дій осіб, що мають доступ до застрахованого майна з дозволу страхувальника або інших осіб, що проживають із страхувальником;

11.6. помилок та недоліків, за які несуть відповідальність особи по договорах постачання, ремонту, обслуговування або гарантії якості майна, яке вказано у договорі страхування, якщо інше не передбачено умовами договору страхування.

12. Страховий захист по договору страхування, що укладається на підставі цих Додаткових умов, не покриває збитки або витрати страхувальника, що пов'язані з поломками майна, яке приймається на страхування, внаслідок внутрішніх дефектів такого майна.

13. Конкретні умови добровільного страхування майна фізичних осіб визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 9

до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування”)
(нова редакція)

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ ПЕРЕСУВНИХ МАШИН ВІД АВАРІЇ

1. Страховик укладає договори страхування пересувних машин згідно з цими Додатковими умовами та іншими умовами цих Правил.
2. Відповідно до цих Додаткових умов страховий захист надається тільки відносно тих машин, які стаціонарно встановлені на пересувних механічних транспортних засобах, або самохідних або пересувних машин, призначених для роботи під час їх переміщення або для експлуатації на різних об'єктах (далі по тексті – пересувних машин) на випадок їх аварії.
3. Під аварією в рамках цих Додаткових умов розуміється заподіяння пересувній машині ззовні раптової та непередбачуваної шкоди, що є прямим наслідком:
 - 3.1. наїзду на застраховану пересувну машину наземних транспортних засобів; зіткнення застрахованої пересувної машини з нерухомими або рухомими предметами (транспортними засобами, спорудами, тваринами та іншими перешкодами);
 - 3.2. падіння, перекидання або перевертання застрахованої пересувної машини, падіння будь-якого предмета на неї або удару по ній будь-яким предметом.
4. Страхування на підставі цих Додаткових умов не покриває збитки, прямо або побічно пов'язані з:
 - 4.1. дефектами та/або пошкодженнями застрахованих пересувних машин, що існували ще до моменту укладання договору страхування, які були або повинні були бути відомими страхувальнику або особам, відповідальним за експлуатацію застрахованих пересувних машин.
 - 4.2. Навмисними діями осіб, відповідальних за експлуатацію застрахованих пересувних машин.
5. Не визнається страховим випадком і не покривається страхуванням пошкодження або знищення застрахованих пересувних машин, що відбулися:
 - 5.1. Під час транспортування застрахованих пересувних машин водним, повітряним транспортом або по залізничних коліях загального користування, автотранспортом на платформах, якщо інше не зазначено у договорі страхування.
 - 5.2. Під час переміщення застрахованих пересувних машин по автомобільним дорогам загального користування або під час їх стоянки (зупинки) на автомобільних дорогах загального користування, якщо інше не зазначено у договорі страхування.Вищевказане виключення не застосовується до пересувних машин, що виконують роботи з будівництва або ремонту доріг та/або пересувних машин, що перебувають на будівельних площадках (площадках для проведення робіт), якщо виконуються всі вимоги Правил дорожнього руху щодо оснащення пересувних машин спеціальними сигналами, та/або площадок для провадження робіт відповідними знаками, сигнальними вогнями, направляючими та/або огорожуючими пристроями.
- 5.3. При експлуатації пересувних машин, що явно потребують ремонту (тобто необхідність ремонту цих пересувних машин була або повинна була бути відома страхувальнику або особам, відповідальним за їх експлуатацію).

Однак, обов'язок страховика виплачувати страхове відшкодування зберігається, якщо Страхувальник доведе, що загибель або пошкодження пересувної машини ніяк не пов'язані з необхідністю її ремонту.
- 5.4. При керуванні пересувною машиною особою, що перебуває в стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння.
- 5.5. При участі пересувних машин в експериментах або випробуваннях.
- 5.6. Внаслідок внутрішніх поломок (відмов) пересувних машин, їх вузлів, агрегатів або деталей, що виникли з будь-яких причин, включаючи (але не обмежуючись):
 - впливу низьких температур;
 - недовліку води, палива або мастильних речовин;

- природного зносу та інших наслідків нормальної експлуатації.

Однак, якщо внутрішня поломка (відмова) пересувної машини або її вузлів, агрегатів, деталей приводить до заподіяння збитку пересувній машині застрахованим ризиком (п. 3 цих Додаткових умов), такий збиток підлягає відшкодуванню страховиком. При цьому страховик не відшкодовує витрати страхувальника на усунення внутрішньої поломки (відмови) пересувної машини або її вузлів, агрегатів, деталей.

5.7. При використанні пересувних машин, експлуатація яких заборонена за розпорядженням відповідних державних органів.

5.8. При використанні пересувних машин для підземних або тунельних робіт, якщо інше не передбачено договором страхування.

5.9. При використанні пересувних машин для будівництва гідротехнічних споруджень або для роботи на надводних або підводних спорудженнях, якщо інше не передбачено договором страхування.

6. Не підлягають відшкодуванню страховиком збитки страхувальника, відповідальність за які в силу гарантійних зобов'язань, закону або договору несе виробник пересувних машин, їх постачальник або організація, що проводила їх ремонт або технічне обслуговування.

7. Відповідно до цих Додаткових умов на страхування можуть прийматися наступні пересувні машини:

7.1. Трактори, самохідна дорожня та будівельна техніка (машини).

7.2. Сільськогосподарська техніка (комбайни і т.ін.).

7.3. Інші машини, призначені для роботи під час їх переміщення або для експлуатації на різних об'єктах.

Разом з пересувною машиною також можуть бути застраховані додаткове обладнання, приладдя та запасні частини до неї, якщо вони безпосередньо та винятково використовуються разом з пересувною машиною та окремо зазначені в договорі страхування.

Пересувні машини вважаються застрахованими під час їх використання за функціональним призначенням, зберігання, переміщення в межах території страхування (включаючи навантаження та розвантаження), демонтажу з метою переміщення, очищення, проведення технічного обслуговування або планово-попереджувальних ремонтів і їх наступного повторного монтажу, якщо інше не зазначено у договорі страхування.

Пересувні машини, які монтуються в перший раз, вважаються застрахованими тільки з моменту повного завершення їх монтажу, пусконаладжувальних робіт і, якщо це передбачено, успішного завершення їх випробувань.

8. Страхування за цими Додатковими умовами не поширюється на:

8.1. Транспортні засоби, призначені винятково для перевезень вантажів або пасажирів, включаючи мотоцикли та мопеди.

8.2. Пересувні машини, призначені для участі в змаганнях або інших спортивних заходах.

8.3. Повітряні судна, морські або річкові судна, інші плавучі засоби, а також на пересувні машини, встановлені на цих об'єктах.

8.4. Будівельні контори, комори, майстерні, лабораторії, лабораторні автомобілі, а також на устаткування даних об'єктів.

8.5. Майно працівників страхувальника.

8.6. Основні та допоміжні матеріали, що витрачаються в процесі експлуатації пересувних машин, такі як пальне, масло, хімікалії, каталізатори, фільтраційні, охолодні, чистящі та мастильні матеріали.

8.7. Змінні деталі та інструмент всіх видів (свердла, різці, фрези, ножі, пилки, шліфувальні кола і т.ін.).

8.8. Гусеничні стрічки, сита, шланги, фільтри, канати, ремені, щітки, автомобільні шини, ланцюги, кабелі та інші деталі або предмети, що швидко зношуються, які протягом експлуатації пересувної машини повинні неодноразово мінятися.

Однак, якщо деталі та предмети, зазначені в п.п. 8.7 - 8.8 цих Додаткових умов, були пошкоджені або загинули разом з іншими частинами пересувної машини в результаті настання страхового випадку, то страхове відшкодування по даних деталях і предметам підлягає виплаті.

9. Конкретні умови добровільного страхування пересувних машин визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток №10

до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування”)
(нова редакція)

ДОДАТКОВІ УМОВИ СТРАХУВАННЯ БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНИХ РОБІТ

1. Страховик укладає договори страхування будівельно-монтажних робіт згідно з цими Додатковими умовами та іншими умовами цих Правил.

2. Основні терміни

Збитки, що відшкодовуються страховиком у зв'язку із заподіянням шкоди застрахованому майну - реальний збиток, тобто знищення, втрата або пошкодження застрахованого майна, а також витрати, які страхувальник поніс або повинен буде понести для ліквідації наслідків страхового випадку.

Представники страхувальника - всі генпідрядні та субпідрядні організації та їх працівники, що виконують будівельно-монтажні роботи, якщо інше не передбачено договором страхування.

Період повного припинення робіт - припинення будівельно-монтажних робіт на невизначений час та консервація об'єктів незавершеного будівництва.

Період часткового припинення робіт - тимчасове (до 3-х місяців) призупинення будівельно-монтажних робіт, підтвержене відповідними внутрішніми документами Генерального підрядника, викликане призупиненням фінансування або перепроєктуванням, або відкликанням або призупиненням ліцензії на здійснення будівельної діяльності будь-якого із учасників будівництва. До “періоду часткового припинення робіт” не відносяться вихідні та святкові дні.

Днем припинення робіт, вважається день підписання “Акту про призупинення робіт”. страхувальник зобов'язаний письмово сповістити страховика про припинення робіт на наступний робочий день після підписання Акту.

3. Предмет договору страхування

3.1. Предметом договору страхування відповідно до цих Додаткових умов є майнові інтереси Страхувальника або іншої особи, відповідальної за проведення будівельно-монтажних робіт, що не суперечать законодавству України, пов'язані з:

3.1.1. Володінням та/або користуванням та/або розпорядженням майном, що є об'єктом та/або засобами проведення будівельно-монтажних робіт та перебуває на будівельному майданчику.

3.1.2. Виникненням у страхувальника, додаткових витрат, обумовлених його обов'язком відшкодувати збиток, нанесений побудованій ним будівлі (споруді) або змонтованому обладнанню, що з'явилося наслідком недоліків, допущених при проведенні будівельно-монтажних і пусконаладжувальних робіт, але виявлений у період післяпускових гарантійних зобов'язань.

3.2. Страхуванню за цими Додатковими умовами підлягають:

3.2.1. Будівельні роботи.

3.2.2. Монтажні роботи.

3.2.3. Обладнання будівельного майданчика (тимчасові будівлі та споруди, складські приміщення, рихтування тощо).

3.2.4. Будівельні машини та обладнання: землерийна техніка (бульдозери, екскаватори та ін.), шляхобудівельна техніка (скрепери, котки, асфальтоукладальники та ін.), будівельна техніка та обладнання для проведення будівельно-монтажних робіт, закріплена на об'єкті будівництва (крани, підйомники, бетоно-розчинозмішувачі та ін.), інші види будівельної техніки.

3.2.5. Об'єкти, що перебувають на будівельному майданчику (за виключенням об'єктів, зазначених у п. 3.2.3, 3.2.4 цих Додаткових умов), що належать Замовнику або Підряднику, за договором підряду (контракту) (далі – Замовнику або Підряднику), об'єктом якого є роботи, зазначені в п. 3.2.1, 3.2.2 цих Додаткових умов, якщо інше не передбачено договором страхування.

3.2.6. Витрати по розчищенню території страхування від уламків (залишків) майна, що постраждало внаслідок страхового випадку.

3.3. На особливих умовах за погодженням сторін договором страхування може бути передбачено страхування післяпускових гарантійних зобов'язань. Страхування післяпускових гарантійних зобов'язань здійснюється тільки в рамках укладеного зі страховиком договору страхування будівельно-монтажних робіт, одним з предметів договору страхування по якому є майнові інтереси страхувальника або іншої особи, відповідального за проведення будівельно-монтажних робіт, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, що є об'єктом та/або засобами проведення будівельно-монтажних робіт та перебуває на будівельній площадці або в безпосередній близькості до неї.

3.4. Договором страхування можуть бути передбачені інші умови які не суперечать Правилам, чинним законом та міжнародній практиці

4. Страхуваними випадками є знищення або пошкодження застрахованого майна від ризиків, зазначених в у пункті 4.3 цих Правил.

4.1. Якщо це передбачено договором страхування, то відшкодуванню підлягають також збитки, які виникають внаслідок:

4.1.1. Удару блискавки.

4.1.2. Вибуху.

4.1.3. Падіння літальних апаратів або їх частин, вантажу і багажу з них.

4.1.4. Стихійних явищ (бури; граду; повені; землетрусу; сходу сніжних лавин; обвалу).

4.1.5. Осідання ґрунту.

4.1.6. Підтоплення ґрунтовими водами.

4.1.7. Протиправних дій третіх осіб, в т.ч. крадіжки з проникненням, грабежу, розбою, умисного знищення або пошкодження застрахованого майна.

4.1.8. Пошкодження водою з систем водопостачання, опалення, каналізації та аналогічних систем.

4.1.9. Помилки при будівництві / монтажі.

4.1.10. Обвалення або пошкодження об'єкта, в т.ч. частинами, що обвалюються або падають.

4.1.11. Будь-яких інших раптових та непередбачуваних подій на будівельному майданчику, не виключених цими Додатковими умовами та/або договором страхування.

4.2. Під помилками при будівництві / монтажі розуміють ненавмисні дії, зроблені при проведенні будівельно-монтажних робіт особами, що не є відповідальними за організацію робіт, які привели до пошкодження/знищення застрахованого майна, якщо інше не передбачено договором страхування.

4.3. Договір страхування може бути укладено за сукупністю всіх вищеназваних страхових ризиків («Від всіх ризиків») або у будь-якій їх комбінації.

4.4. Конкретний перелік страхових ризиків за кожним окремим договором страхування визначається страхувальником та страховиком та зазначається в договорі страхування.

4.5. Страховик відшкодовує витрати по розчищенню території після страхового випадку, тільки у випадку, якщо це передбачено умовами договору страхування, і в межах лімітів відповідальності, передбачених договором страхування.

Витратами по розчищенню вважаються такі витрати, які повинні бути здійснені після страхового випадку для приведення території будівельного майданчика в стан, придатний для проведення відновлювальних робіт.

4.6. При страхуванні післяпускових гарантійних зобов'язань страховим випадком є виникнення у страхувальника зазначених у п. 3.1.2 цих Додаткових умов додаткових витрат, за умови забезпечення постачання побудованих / змонтованих предметів необхідною сировиною та матеріалами відповідно до діючих нормативів та правил.

Страховим випадком не визнаються:

- додаткові витрати, що виникли внаслідок загибелі або пошкодження паливо-мастильних матеріалів, охолоджувальних рідин та/або інших допоміжних матеріалів, продукції, що вироблена або оброблюється застрахованими предметами;

- додаткові витрати, пов'язані з усуненням дефектів використаних страхувальником матеріалів та конструкцій, що з'явилися причиною або здатні з'явитися причиною настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування;

- додаткові витрати, пов'язані з будь-якими непрямыми збитками, зокрема, втрати від очікуваного прибутку або накладення штрафів у ході виконання субпідрядних робіт.

5. Виключення зі страхових випадків і обмеження страхування

5.1. Не підлягає відшкодуванню збиток, що виник внаслідок:

5.1.1. Стихійних явищ, якщо територія страхування була об'явлена зоною стихійного лиха до моменту укладання договору страхування.

5.1.2. Пошкодження або знищення застрахованого майна в період повного або часткового припинення робіт, якщо інше не передбачено договором страхування.

5.1.3. Недотримання страхувальником, його представниками або іншою відповідальною особою за проведення будівельно-монтажних робіт інструкцій зі зберігання, експлуатації та обслуговування застрахованого предмета (в т.ч. невиконання інструкцій зі зберігання, експлуатації та обслуговування матеріалів і конструкцій, що використовуються для проведення будівельно-монтажних робіт), а також використання матеріалів для цілей інших, ніж ті, для яких вони призначені.

5.1.4. Невиконання страхувальником, його представниками або іншою організацією, що бере участь у проведенні будівельно-монтажних робіт, будівельних норм і/або правил (ДБН), а також правил техніки безпеки при проведенні робіт на застрахованих предметах.

5.1.5. Помилки, допущених при проектуванні будівельного об'єкта, якщо інше не передбачено договором страхування.

5.1.6. Використання дефектних матеріалів і/або конструкцій, якщо інше не передбачено договором страхування. Але, якщо при використанні дефектних матеріалів постраждали інші, справні частини застрахованого майна, то витрати по їх відновленню підлягають відшкодуванню.

5.1.7. Експериментальних або дослідницьких робіт, якщо інше не передбачено договором страхування.

5.1.8. Пошкоджень, безпосередньо викликаних постійним впливом експлуатаційних факторів (зносу, корозії, окислювання, гниття, самозаймання).

5.1.9. Здійснення страхувальником, його представниками або іншою особою, яка зазначена в договорі страхування та бере участь у проведенні будівельно-монтажних робіт, діяльності, яка не обумовлена в ліцензії.

5.1.10. Допуску до будівельних робіт осіб, що не мають необхідного встановленого законом рівня кваліфікації та документально оформленого допуску до виконання робіт.

5.1.11. Використання для проведення будівельних робіт машин, обладнання та будівельних матеріалів, що не відповідають вимогам будівельних норм і правил (ДБН).

5.1.12. Знищення, втрати, пошкодження планів, креслень, фотографій, зразків, макетів, цінних паперів, готівки, бухгалтерських та інших документів.

5.1.13. Пошкоджень, які існували в момент укладання договору страхування та були відомі страхувальнику, Вигодонабувачу або їх представникам.

5.1.14. Залучення для проведення будівельно-монтажних робіт особи, що не має ліцензії або іншого спеціального дозволу на проведення такого виду робіт.

5.2. Не підлягає відшкодуванню страховиком:

5.2.1. Пред'явлена страхувальнику вимога про відшкодування неустойки (штрафів, пені, інших штрафних та/або оперативно-господарських санкцій) внаслідок неякісного або несвочасного виконання будівельно-монтажних робіт (наданих послуг), розірвання або невиконання договорів.

5.2.2. Неодержаний страхувальником дохід (упущена вигода) внаслідок настання страхового випадку.

5.2.3. Збиток або пошкодження, що виникли хоча б і внаслідок страхового випадку, але виявлені лише в ході інвентаризації.

5.2.4. Збиток або пошкодження, заподіяні предметам, що розміщені поза територією страхування (за винятком предметів, зазначених у п. 3.2.5 цих Додаткових умов).

5.2.5. Збиток або пошкодження, викликані не передбаченою будівельними нормами і правилами (ДБН) вібрацією, видаленням або ослабленням опори, якщо інше не передбачено договором страхування

5.2.6. Збиток у розмірі, що не перевищує зазначеної в договорі страхування безумовної франшизи.

5.2.7. Збиток, обумовлений недотриманням страхувальником та/або його представниками письмових рекомендацій страховика по запобіганню збитку.

5.2.8. Шкода, заподіяна майну, життю та/або здоров'ю третіх осіб.

5.3. При укладанні договору страхування можуть передбачатись додатково інші особливі виключення із страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать чинним законом та цими Додатковими умовами і зазначені у договорі страхування.

5.4. Окремі виключення із числа перелічених у п.п. 5.1 - 5.2 цих Додаткових умов можуть бути скасовані за особливих умов, передбачених договором страхування.

6. Страхова сума

6.1. Страхова сума встановлюється за згодою сторін у межах дійсної вартості предмета договору страхування на підставі заяви страхувальника та зазначається в договорі страхування.

6.2. Дійсна вартість встановлюються на момент укладання договору страхування, виходячи з:

6.2.1. За п. 3.2.1 цих Додаткових умов - повної проектної (кошторисної) вартості будівельних робіт, включаючи вартість матеріалів, робіт, митні збори та платежі, а також вартість матеріалів і будівельних елементів, що поставляються замовником.

6.2.2. За п.3.2.2 цих Додаткових умов - повної проектної (кошторисної) вартості кожного предмета монтажу, включаючи вартість матеріалів, робіт, митні збори та платежі, а також вартість матеріалів і елементів, що поставляються Замовником.

6.2.3. За п.п. 3.2.3 - 3.2.5 цих Додаткових умов - вартості придбання аналогічних за призначенням та технологічним характеристикам нових машин та механізмів, обладнання будівельного майданчика, інших предметів, що перебувають на будівельному майданчику, за винятком суми, на яку зменшилася вартість даних предметів внаслідок зносу.

6.3. Страхова сума по п. 3.2.6 цих Додаткових умов встановлюється окремо від страхових сум, обумовлених по п.п. 3.2.1 - 3.2.5 цих Додаткових умов не може перевищувати 2% від страхової суми за п.п. 3.2.1, 3.2.2 цих Додаткових умов, якщо інше не передбачено договором страхування.

6.4. Страхова сума за п.3.3 цих Додаткових умов встановлюється за згодою сторін в межах вартості предмета будівництва/монтажу після завершення всіх будівельно-монтажних та пусконаладжувальних робіт, включаючи вартість матеріалів, робіт, митні збори та платежі, на підставі документів, що підтверджують їх вартість.

6.5. У договорі страхування за згодою між страховиком і страхувальником можуть встановлюватися ліміти відповідальності страховика та/або безумовна франшиза.

7. Строк дії договору страхування.

7.1. Договір страхування укладається на період виконання будівельно-монтажних робіт, зазначений у контракті на їх проведення (договорі будівельного підряду), якщо інше не передбачено договором страхування.

За взаємною згодою сторін договір страхування може бути продовжений на строк їх тимчасового припинення, про що укладається додаткова угода.

7.2. Дія договору страхування, за умови сплати страхового платежу (його першої частини), починається безпосередньо після початку роботи або після розвантаження застрахованих предметів на будівельному майданчику, якщо інше не передбачено договором страхування.

7.3. Дія договору страхування припиняється по тим застрахованим предметам або їх частинам, які прийняті або запущені в експлуатацію, з дати підписання Акту приймання закінченого будівництвом об'єкта/Акту здачі-приймання, а також по відповідній частині установки або машини (машин) у випадку, якщо частина установки або одна або кілька машин піддається (піддаються) пробному випробуванню, або вводиться (вводяться) в експлуатацію, що також повинне бути підтверджене документально, якщо інше не передбачено договором страхування. Це положення діє крім тих випадків, коли договір страхування передбачає страхування післяпускових гарантійних зобов'язань.

Представник страховика може брати участь у роботі комісії із приймання закінчених предметів будівництва в експлуатацію.

7.4. Якщо в результаті прискорення робіт період страхування кінчається раніше дати, зазначеної в договорі, страховий платіж поверненню не підлягає, якщо інше не передбачено договором страхування.

7.5. У договорі страхування може бути передбачений строк (не більше 3-х місяців), на який строк дії договору-може бути збільшений без сплати додаткового страхового платежу.

8. Конкретні умови добровільного страхування будівельно-монтажних робіт визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 11

до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування“).
(нова редакція)

**ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК**

1. Страховик укладає договори страхування земельних ділянок згідно з цими Додатковими умовами та іншими умовами цих Правил.
2. Предмет договору страхування
 - 2.1. Предмет договору страхування є майнові інтереси страхувальника, пов'язані з володінням та/або користуванням та/або розпорядженням земельними ділянками, що знаходяться на території України та передані у заставу (іпотеку) страхувальником на підставі угоди (договору, правочину), надалі – "договір іпотеки".
 - 2.2. Не є об'єктом страхування майно, що перебуває на застрахованій земельній ділянці.
3. Страхові ризики та страховий випадок.
 - 3.1. Страховим випадком є повне або часткове пошкодження земельної ділянки внаслідок наступних подій (страхових ризиків):
 - 3.1.1. Пожежі, удару блискавки, вибуху.
 - 3.1.2. Пошкодження водою з систем водопостачання, опалення, каналізації та аналогічних систем.
 - 3.1.3. Стихійних лих (землетрусу, зсуву, осідання ґрунту, повені тощо).
 - 3.1.4. Аварії або катастрофи, що призвели до раптового ненавмисного викиду забруднюючих речовин і забрудненню ґрунту на застрахованій земельній ділянці.
 - 3.1.5. Падіння пілотованих та не пілотованих літальних апаратів, частин їх конструкцій, а також космічних об'єктів.
 - 3.1.6. Протиправних дій третіх осіб.
 - 3.1.7. Інші ймовірні та випадкові події внаслідок впливу зовнішніх або внутрішніх факторів в місці страхування, не виключені цими Додатковими умовами та/або договором страхування.
 - 3.2. Конкретний перелік страхових ризиків за кожним окремим договором страхування визначається Страхувальником та Страховиком та зазначається в договорі страхування.
4. Виключення зі страхових випадків та обмеження страхування
 - 4.1. До страхових випадків не відносяться, і страхове відшкодування не виплачується, якщо пошкодження земельної ділянки сталося внаслідок:
 - 4.1.1. Будь-яких воєнних дій або військових заходів та їх наслідків, народних хвилювань.
 - 4.1.2. Прямого або непрямого впливу атомного вибуху, радіації або радіоактивного зараження, пов'язаного з будь-яким застосуванням атомної енергії та використанням матеріалів, що розщеплюють.
 - 4.1.3. Дій органів державної влади та управління щодо вилучення земельних ділянок для державних і муніципальних потреб, введення права обмеженого користування земельною ділянкою (сервітуту) і т.ін.
 - 4.1.4. Дій (бездіяльності) страхувальника, що порушують чинне законодавство України або встановлені, загальноприйняті правила та умови використання земельної ділянки та розташованих на ній об'єктів.
 - 4.1.5. Дій страхувальника, що вимагають відповідних навичок та/або спеціальних дозволів, якщо останні не підтверджені встановленими документами.
 - 4.1.6. Дій (бездіяльності) працівників страхувальника в стані алкогольного, токсичного або наркотичного сп'яніння, а також у стані, у якому вони не могли розуміти значення своїх дій або керувати ними.
 - 4.1.7. Протиправної діяльності страхувальника (вигодонабувача), а також діяльності, не пов'язаної з використанням земельної ділянки для цілей, зазначених у договорі страхування.
 - 4.1.8. Навмисних дій (бездіяльності) страхувальника (вигодонабувача), спрямованих на настання страхового випадку.

4.2. Страхувий захист не поширюється на шкоду, заподіяну навколишньому природному середовищу (воді, повітрю, тваринам, птахам, зеленим насадженням, риbam, кохам тощо).

4.3. При укладанні договору страхування можуть передбачатись додатково інші особливі виключення із страхових випадків та обмеження страхування, що не суперечать чинному законодавству та цим Додатковим умовам та/або зазначені у договорі страхування.

4.4. Окремі виключення із числа перелічених у п. 4.1. цих Додаткових умов можуть бути скасовані за особливих умов, передбачених договором страхування.

5. Страхова сума.

5.1. Страхова сума встановлюється за згодою сторін і не повинна перевищувати вартості земельної ділянки за відповідним договором іпотеки в місці її знаходження в день укладання договору страхування.

6. Територія страхування

6.1. Територія страхового покриття встановлюється в конкретному договорі страхування на підставі документів, що підтверджують права володіння та/або користування та/або розпорядження земельною ділянкою.

7. Порядок і умови виплати страхового відшкодування

7.1. При настанні страхового випадку страховик виплачує страхувальнику (вигодонабувачу) страхове відшкодування в розмірі фактичних збитків страхувальника, пов'язаних із проведенням відновлювальних робіт у межах страхової суми, визначеної в договорі страхування.

7.2. Розмір збитку визначається страховиком на підставі даних проведеного ним огляду пошкодженого предмета, документів, отриманих від компетентних державних органів (Державного комітету України по земельних ресурсах, МНС, органів протипожежної служби, міліції, слідчих органів, суду, служб гідрометеорології, і т.ін.), з урахуванням вартості земельної ділянки за відповідним договором іпотеки.

7.3. Страхове відшкодування не може перевищувати розміру прямого збитку, заподіяного земельній ділянці. Страхове відшкодування виплачується в межах страхової суми з урахуванням зроблених раніше виплат.

7.4. Збиток визначається:

7.4.1. При неможливості подальшого використання земельної ділянки, для цілей у яких вона використовувалася або призначалася для використання з моменту початку дії договору страхування до настання страхового випадку, а також коли витрати по приведенню земельної ділянки до стану придатності для подальшого використання перевищують вартість земельної ділянки за договором іпотеки - у розмірі вартості земельної ділянки за договором іпотеки але не більше страхової суми, зазначеної в договорі страхування.

7.4.2. При частковому пошкодженні земельної ділянки, коли витрати по її відновленню для цілей, у яких вона використовувалася або призначалася для використання, не перевищують вартість земельної ділянки за договором іпотеки - у розмірі витрат на її відновлення до стану, у якому вона перебувала з моменту початку дії договору страхування до настання страхового випадку.

7.5. Витрати на відновлення включають:

7.5.1. Витрати по розчищенню території від завалів конструкцій будинків, споруджень та інших уламків у результаті подій, зазначених у п. 3.1.1. - 3.1.7. цих Додаткових умов.

7.5.2. Витрати по розчищенню території від бруду, наносів і відкладень в результаті стихійних лих.

7.5.3. Земляних робіт по засипанню вирв, ям, тріщин, каретів і інших штучних і природних порожнеч.

7.5.4. Видалення ґрунту в результаті подій, зазначених у п. 3.1.1. - 3.1.7. цих Додаткових умов.

7.5.5. Відновлення ґрунту до первісного стану.

У всіх перерахованих випадках покриваються витрати по транспортуванню, складуванню та утилізації ґрунту, уламків та інших частин.

7.6. Витрати на відновлення не включають:

7.6.1. Витрати, пов'язані зі змінами та/або поліпшенням предмету договору страхування.

7.6.2. Витрати, викликані тимчасовим відновленням земельної ділянки.

7.6.3. Інші витрати, зроблені понад необхідні.

7.7. Всі витрати, зазначені в п.7.5 цих Додаткових умов, оплачуються на підставі кошторисів (рахунків) організацій, що здійснюють такі роботи.

7.8. Із суми страхового відшкодування, що підлягає виплаті страхувальнику (вигодонабувачу), віднімається сума безумовної франшизи, встановлена договором страхування.

Франшиза віднімається по кожному страховому випадку, незалежно від кількості страхових випадків, що відбулися в строк дії договору страхування.

8. Конкретні умови добровільного страхування земельних ділянок визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 12

до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування“)
(нова редакція)

**ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
ВІД СТИХІЙНИХ ЯВИЩ**

(при наявності ліцензії добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ)

1. Страховик укладає договори страхування майна від стихійних явищ па підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. За договором страхування, що укладається на підставі цих Додаткових умов, страховик надає страховий захист від знищення (повного конструктивного знищення) або пошкодження майна внаслідок:
 - 2.1. шторму, шквалу, урагану, смерчу (шторм - буря, дуже сильний вітер, швидкістю більше 20 м/сек, що призводить до сильних хвилювань на морі та руйнувань на суші; шквал - різке короткочасне збільшення швидкості вітру до 20-30 м/сек, що супроводжується зміною його напрямку; ураган - вітер руйнівної сили і значної тривалості, швидкість якого перевищує 30 м/сек; смерч - сильний вихор, який опускається з основи купчасто-дошової хмари у вигляді темної вирви чи хобота і має майже вертикальну вісь, невеликий поперечний перетин і дуже низький тиск у центральній його частині);
 - 2.2. землетрусу (землетрус - пружні коливання в земній корі чи верхній частини мантії, що викликають коливання земної поверхні, деформацію в земній корі та деформацію чи руйнування інженерних споруд. Землетруси бувають тектонічні, вулканічні і провальні або обвальні);
 - 2.3. паводку, повені, затоплення, підтоплення (паводок - фаза водного режиму річки, що може багаторазово повторюватися в різні сезони року, характеризується збільшенням витрат і рівнів води внаслідок дощів чи сніготанення під час відлиг. Значний паводок може викликати повінь; повінь - фаза водного режиму річки, щорічно повторюється в певних кліматичних умовах в один і той же сезон, що характеризується найбільшою водністю і тривалим стоянням високих рівнів води; затоплення - утворення вільної поверхні води на території в результаті підвищення рівня водотоку, водойми або підземних вод; підтоплення - підвищення рівня ґрунтових вод і зволоження ґрунтів, що призводить до порушення господарської діяльності та умов проживання на певній території);
 - 2.4. сильної зливи (сильна злива - випадання інтенсивного короткочасного дощу кількістю більше 30 мм за період часу менше однієї години);
 - 2.5. крупного граду (крупний град - частинки щільного льоду діаметром від 20 мм і вище, що випадають із купчасто-дошових хмар у теплий період року);
 - 2.6. зсуву, обвалу, провалля, просадки (осідання) ґрунту (зсув - зміщення мас гірських порід вниз по схилу під дією сили земного тяжіння без втрати контакту з нерухоною основою на більш низькій гіпсометричний рівень; обвал - відрив снігових (льодових) брил або мас гірських порід від схилу чи відкосу і їх вільне падіння під дією сил тяжіння; провалля - форма рельєфу, що виникла внаслідок обвалення ґрунтів над карстовими або суфозійними порожнечами чи гірничими виробками; просадка (осідання) ґрунту - ущільнення ґрунту під дією зовнішнього навантаження або власної ваги);
 - 2.7. тиску снігу (тиск снігу - пошкодження або руйнування будівель, споруд під вагою снігу у випадках, якщо тиск снігу перевищив навантаження, що були розраховані і закладені при проектуванні конкретного предмету договору страхування);
 - 2.8. лавини, селю, каменепаду (лавина - швидкий рух зі схилів гір вниз великих снігових мас, каміння, землі через дію гравітаційної сили. Лавина характеризується швидким, раптовим рухом снігу та (або) льоду вниз стрімкими схилами гір; сель - тимчасовий потік, що раптово формується у руслах гірських рік, характеризується різким підняттям рівня і високим (10-75%) вмістом твердих матеріалів (продуктами руйнування гірських порід). Сель характеризується значною руйнівною силою ґрунту, що насувається, виникає раптово, рухається зі швидкістю понад 10

м/сек, може сягати понад 15 метрів заввишки; каменепад - раптове обрушення гірських порід або скочування каміння з крутих схилів);

2.9. сильна ожеледь, сильний снігопад (сильна ожеледь – шар щільного льоду, який утворюється на земній поверхні та на предметах під час намерзання переохолоджених крапель дощу або туману діаметром 35 мм і більше на ожеледному станку на висоті 2 м над поверхнею землі; сильний снігопад – інтенсивне випадання снігу у кількості більше 20 мм за період менше 12 годин);

2.10. інших стихійних явищ, що прямо передбачені договором страхування за згодою сторін по договору страхування.

3. Збитки від землетрусу не підлягають відшкодуванню якщо при проектуванні, будівництві та експлуатації застрахованих будинків і споруд не були враховані сейсмологічні умови.

4. Збитки від зсуву, просадки (осідання) або іншого руху ґрунту не підлягають відшкодуванню у тому разі, якщо вони викликані проведенням вибухових і земляних робіт, видобутком або розробкою родовищ твердих, рідких або газоподібних корисних копалин.

5. Не підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок проникнення в застраховані приміщення дощу, снігу, граду або бруду через незачинені вікна, двері, не відремонтовану покріплю або інші отвори в будинках, якщо ці отвори не виникли внаслідок дії відповідних стихійних явищ.

6. Не підлягають відшкодуванню збитки від пошкодження застрахованого майна водою, якщо вони не викликані безпосередньо одним із перелічених у пункті 2 цих Додаткових умов стихійних явищ. Наприклад, не відшкодовуються збитки внаслідок пошкодження майна водопровідною водою, талою, дощовою водою через протікання покрівлі тощо. Також не підлягають відшкодуванню збитки, спричинені підйомом або напором води, зворотним тиском води у водопровідних та каналізаційних мережах, якщо інше не передбачено договором страхування.

7. Не відшкодовуються збитки завдані майну, що розташоване просто неба, якщо інше не передбачено договором страхування.

8. Якщо у договорі страхування не зазначено інше, не підлягають відшкодуванню збитки, що стали наслідком дії стихійних явищ, а саме:

8.1. пошкодження або знищення вітрин, вітражів, скляних стін і інших елементів будинків із скла;

8.2. пошкодження або знищення закріплених на зовнішній стороні застрахованих будинків і споруд предметів, таких як: щогли, антени, відкриті електропроводи, рекламні установки, плакатні щити, захисні козирки або навіси вітрин тощо (таке майно приймається на страхування за окремим списком).

9. Якщо інше не передбачено договором страхування, то на страхування не приймаються також недобудовані будинки і споруди, приміщення, звільнені для капітального ремонту або з інших причин на тривалий термін - більше 30 (тридцяти) календарних днів. Страхувальник зобов'язаний негайно сповістити страховика про звільнення застрахованих будинків і споруд для проведення капітального ремонту або інших причин на термін більше 30 (тридцяти) календарних днів. Страховик має право призупинити дію страхового захисту на цей період. У разі неповідомлення страхувальником страховика про звільнення застрахованих будинків і споруд на термін більше 30 (тридцяти) календарних днів, страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування по збиткам, що сталися з дня та в період такого звільнення.

10. При настанні страхового випадку, якщо він викликаний безпосередньо одним із перелічених у пункті 2 цих Додаткових умов стихійних явищ, страхувальник зобов'язаний надати страховику відповідні підтверджуючі документи компетентних органів, що підтверджують відомості про характер і час дії відповідного стихійного явища, якщо застраховане майно пошкоджено чи знищено внаслідок таких явищ.

11. Конкретні умови добровільного страхування майна від стихійних явищ визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 13

до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування“)
(нова редакція)

**ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
ВІД КРАДІЖКИ З ПРОНИКНЕННЯМ, ГРАБЕЖУ АБО РОЗБОЮ**

1. Страховик укладає договори страхування майна від крадіжки з проникненням, грабежу або розбою на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. Страховими випадками є знищення (повне конструктивне знищення), пошкодження або втрата майна внаслідок:
 - 2.1. крадіжки з проникненням;
 - 2.2. грабежу в межах території, що зазначена у договорі страхування;
 - 2.3. розбою в межах території, що зазначена у договорі страхування.
3. Кваліфікація дій, зазначених у підпунктах 2.1 - 2.3 пункту 2 цих Додаткових умов, здійснюється відповідно до чинного закону.
4. Якщо це передбачено договором страхування, то на умовах цих Додаткових умов відшкодуванню також підлягають збитки від знищення (повного конструктивного знищення) та пошкодження майна, що викликані спробою вчинення крадіжки з проникненням, грабежу або розбою, у межах узгодженої у договорі страхування страхової суми.
5. Страховий захист від крадіжки з проникненням надається тільки у разі, якщо особа, яка проникла в приміщення при виході залишає сліди, що можуть кваліфікуватися як докази.
6. Страховий захист від крадіжки з проникненням щодо приміщень, що використовуються крім Страхувальника ще й третіми особами у службових, особистих чи господарських цілях, надається тільки у тому разі, якщо це передбачено у договорі страхування.
7. До осіб, що працюють у страхувальника, можуть прирівнюватися члени сім'ї останнього, котрим тимчасово була доручена турбота про застраховане майно, а також інші особи, що виконують роботи, надають послуги і таке інше відповідно до укладених із Страхувальником угод (договорів, контрактів).
8. Не відшкодовуються збитки, що завдані внаслідок:
 - 8.1. навмисних дій, бездіяльності осіб, які мешкають разом із страхувальником і ведуть з ним спільне господарство, перебувають із ним в трудових відносинах та які мають намір здійснення крадіжки з проникненням, грабежу або розбою;
 - 8.2. навмисних дій, бездіяльності осіб, які працюють у страхувальника, за винятком випадків, коли здійснення і підготовка крадіжки з проникненням, грабежу або розбою проводилися в той час, коли доступ у застраховані приміщення або приміщення, в яких розташоване застраховане майно, для цих осіб був закритий.
9. Додатково до переліку пункту 5.3 цих Правил, якщо інше безпосередньо не передбачено умовами договору страхування, страхування від крадіжки з проникненням, грабежу або розбою не поширюється на:
 - 9.1. касові й аналогічні їм апарати до виймання із них готівки;
 - 9.2. торгові або розмінні автомати з пристроями для прийому монет, включаючи їхній вміст;
 - 9.3. особисті речі, готівку, цінні папери і засоби транспорту, що належать особам, які працюють у Страхувальника та/або відвідувачам.
10. Якщо договором страхування передбачено, то підлягають відшкодуванню витрати в розмірі встановлених сум страхового відшкодування:
 - 10.1. на прибирання і розчищення приміщень після настання страхового випадку;
 - 10.2. на усунення пошкоджень, заподіяних внаслідок настання страхового випадку конструктивним елементам будинків, споруд чи приміщень (покрівлям, стелям, стінам, підлогам і покриттям, замкам, дверним і віконним блокам, крім стекол, захисним штахетам тощо);
 - 10.3. на заміну замків або ключів від дверей приміщень, ключі від яких були втрачені внаслідок настання страхового випадку.

11. Страхуванням покриваються збитки, заподіяні втратою, пошкодженням або знищенням тільки того застрахованого майна, що на момент крадіжки з проникненням, грабежу або розбою було розташоване в місці страхування (пункт 12 цих Додаткових умов).

12. Місцем страхування є:

12.1. при страхуванні від крадіжки з проникненням - приміщення будинків, споруд або квартир, вказаних у договорі страхування;

12.2. при страхуванні від грабежу або розбою - крім приміщень, вказаних у підпункті 12.1 пункту 12 цих Додаткових умов, також територія вказаних у договорі страхування земельних ділянок або ділянок, на яких зведені застраховані будинки чи споруди, якщо ці ділянки огорожені таким чином, який унеможливило б проникнення сторонніх осіб та їхнє використання третіми особами стає неможливим.

13. Якщо договором страхування передбачається страхування майна, зазначеного у пункті 5.3.1 цих Правил, страхове відшкодування виплачується тільки у тому разі, якщо на момент вчинення крадіжки з проникненням, грабежу або розбою воно перебувало в спеціальних сховищах (броньованих приміщеннях, сейфах, вогнетривких шафах тощо). Страховик має право вказувати в договорі страхування тип і ступінь безпеки таких сховищ, а також встановлювати вимоги щодо умов утримання в сховищах або в спеціальних місцях зберігання цінного майна, якщо його страхування передбачено договором страхування.

14. Вказані в пункті 9 цих Додаткових умов касові й аналогічні їм апарати, торгові або розмінні автомати з пристроями для прийому монет не належать до числа спеціальних сховищ, зазначених у пункті 13 цих Додаткових умов.

15. При втраті майна, що вказано у договорі страхування, внаслідок крадіжки з проникненням, грабежу або розбою, страховик виплачує страхове відшкодування в розмірі завданого збитку, який визначається страховиком на підставі дійсної вартості втраченого майна на момент настання страхового випадку, але в будь-якому разі не більше страхової суми, що встановлені договором страхування.

15.1. Дійсною вартістю для майна, що вказано у підпункті 5.3.1 пункту 5.3 цих Правил, є:

15.1. для державних цінних паперів, що не котируються - їх номінальна вартість, якщо інше не передбачено договором страхування;

15.2. для акцій підприємства, що не котируються - їх номінальна вартість, якщо інше не передбачено договором страхування;

15.3. для інших цінних паперів, що котируються на біржі або спеціальних аукціонах, котирування яких регулярно публікуються, - на базі середньоринкової вартості (середньої ціни між ціною покупки і ціною продажу) на день настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування;

15.4. для ощадних книжок і подібних до них документів - сума внеску на дату настання страхового випадку, якщо інше не передбачено договором страхування;

15.5. для готівки (грошові знаки, монети) в національній або іноземній валюті - їх номінальна вартість;

15.6. для антикварних речей, дорогоцінних металів в злитках, виробів з коштовних металів, коштовного та напівкоштовного каміння, ювелірних виробів, біжутерії, предметів релігійного культу, картин та інших творів мистецтва, рукописів, різного роду документів, аудіовізуальних записів та технічних носіїв інформації комп'ютерних й інших аналогічних систем, книг, пам'ятників архітектури, філателістичних, нумізматичних та інших колекцій або предметів, що за своєю суттю є дорогоцінними, коштовними або рідкісними - є їх оціночна або заявлена вартість, якщо інше не передбачено договором страхування.

16. Додатково до положень цих Правил, згідно з умовами цих Додаткових умов, при страхуванні від крадіжки з проникненням, грабежу або розбою підвищенням ступеня ризику вважається:

16.1. усунення або заміна на менш надійні сховища, передбачені для зберігання цінного майна (в т.ч. майна, що вказано у підпункті 5.3.1 пункту 5.3 цих Правил, якщо воно приймається на страхування) або зниження ступеня надійності місць зберігання майна, що прийняте на страхування;

16.2. відключення сигналізації, зняття охорони, зменшення рівня охорони;

16.3. ремонт або переустаткування, переобладнання застрахованих будинків, споруд чи приміщень, а також ремонт будинків, споруд чи приміщень, що безпосередньо примикають до

застрахованих будинків, споруд чи приміщень та/або до тих, де розташоване застраховане майно, чи встановлення на таких будинках чи спорудах риштувань або підйомників;

16.4. звільнення на тривалий строк (понад 30 (тридцять) календарних днів) будинків, споруд чи приміщень, що безпосередньо (згори, знизу або збоку) межують із застрахованими будинками, спорудами чи приміщеннями та/або з тими, де розташоване застраховане майно;

16.5. припинення господарської діяльності страхувальника на тривалий (понад 30 (тридцять) календарних днів) строк;

16.6. нездійснення страхувальником заходів для негайної (протягом 24 годин) заміни замків у застрахованих будинках, спорудах, приміщеннях чи сховищах та/або тих будинках, спорудах, приміщеннях чи сховищах, де розташоване застраховане майно, на рівноцінні у разі, коли ключі до замків таких будинків, споруд, приміщень чи сховищ були втрачені;

16.7. використання застрахованих будинків, споруд чи приміщень та/або тих будинків, споруд чи приміщень, де розташоване застраховане майно, іншими особами в службових, особистих або господарських цілях, окрім страхувальника та осіб, що перебувають у трудових відносинах зі страхувальником. Страховий захист по таких випадках надається тільки за умови, якщо це обумовлено в договорі страхування.

17. Страхувальник зобов'язаний:

17.1. вжити заходів щодо запобігання можливого зняття зловмисниками коштів із банківських, ощадних або інших рахунків у фінансових установах;

17.2. негайно вжити усіх можливих заходів щодо усунення обставин, що підвищують ступінь ризику, а за відсутності такої можливості - вжити, за письмовим узгодженням із страховиком, додаткові заходи безпеки;

17.3. виконувати правила охорони та зберігання майна, які передбачені відповідними нормативно-правовими документами та договором страхування;

17.4. у позаробочий час забезпечувати замикання застрахованих будинків, споруд, приміщень чи сховищ та/або тих будинків, споруд, приміщень чи сховищ, де розташоване застраховане майно, а в місцях зберігання цінностей вживати усіх заходів щодо забезпечення безпеки, передбаченої для таких місць відповідними нормативно-правовими документами та договором страхування;

17.5. вести облік застрахованого майна.

18. Невиконання страхувальником зобов'язань, що передбачені пунктом 17 цих Додаткових умов, дає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо інше не передбачено договором страхування.

19. Додатково до вимог розділу 11 цих Правил при настанні страхового випадку страхувальник також зобов'язаний:

19.1. негайно (протягом 24 годин) повідомити про те, що сталося, відповідні підрозділи Міністерства внутрішніх справ;

19.2. передати відповідним підрозділам Міністерства внутрішніх справ список викраденого майна.

20. У тому разі, коли страхувальнику стане відомо місцезнаходження втраченого внаслідок настання страхового випадку майна, він зобов'язаний негайно (протягом 1 (одного) робочого дня) повідомити про це страховика.

21. Додатково до вимог розділу 12 цих Правил страхувальник також зобов'язаний надати наступні документи:

21.1. копію заяви страхувальника у відповідний підрозділ Міністерства внутрішніх справ;

21.2. копію постанови відповідного підрозділу Міністерства внутрішніх справ про порушення (або відмови у порушенні) кримінального провадження. Постанова про кримінальне провадження повинна містити дату, номер кримінального провадження і статті КК України, за якою розпочато кримінальне провадження, та повинна бути засвідчена підписом та печаткою;

21.3. копію договору з охоронним підприємством (установою чи організацією) на здійснення охорони застрахованих будинків, споруд, приміщень чи сховищ та/або тих будинків, споруд, приміщень чи сховищ, де розташоване застраховане майно, або іншого застрахованого майна (при наявності);

21.4. пояснювальна записка від охоронного підприємства (установи чи організації) про дії охорони під час здійснення крадіжки з проникненням, грабежу або розбійною (або подібна

пояснювальна записка співробітників служби охорони (безпеки) страхувальника) (якщо застраховане майно знаходилось під охороною).

22. Якщо втрачене в результаті настання страхового випадку майно:

22.1. повернуто страхувальнику у непошкодженому стані до виплати страхового відшкодування, страхове відшкодування не виплачується;

22.2. повернуто страхувальнику у непошкодженому стані після виплати страхового відшкодування, то страхувальник зобов'язаний повернути страховику отриману від нього суму відшкодування;

22.3. повернуто страхувальнику у пошкодженому стані, то страховик виплачує страхове відшкодування відповідно до умов цих Правил.

23. Якщо цінні папери, ощадні книжки або аналогічні їм документи втрачені внаслідок страхового випадку, анулюються або відновлюються установами, що їх видали, в установленому порядку, то майно, вказане вище, вважається повернутим, а взаємовідносини страхувальника і страховика регулюються у тому ж порядку, що й при поверненні втраченого майна.

24. Конкретні умови добровільного страхування майна від крадіжки з проникненням, грабежу або розбою визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 14

до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування“)
(нова редакція)

**ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
ВІД ДІЙ ТРЕТІХ ОСІБ**

На підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил страховик укладає договори страхування майна від дій третіх осіб.

Страховим випадком є знищення (повне конструктивне знищення) або пошкодження майна внаслідок дій третіх осіб.

За договором страхування, що укладається на підставі цих Додаткових умов та інших умов Правил, страховик надає страховий захист від дій третіх осіб, які пов'язані із знищенням (повним конструктивним знищенням) або пошкодженням майна, яке вказано у договорі страхування, та за які чинним законом передбачається кримінальна або адміністративна відповідальність.

Якщо це передбачено договором страхування, то на умовах цих Додаткових умов та інших умов цих Правил, договором страхування може бути надано страховий захист від ризику знищення (повного конструктивного знищення) або пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, внаслідок дій третіх осіб, за які чинним законом не передбачено кримінальну або адміністративну відповідальність.

Якщо це передбачено договором страхування, то на умовах цих Додаткових умов та інших умов цих Правил, договором страхування може бути надано страховий захист від ризику знищення (повного конструктивного знищення) або пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, внаслідок протиправні дії третіх осіб (не пов'язані з незаконним заволодінням страхуванним майном) у вигляді умисного чи необережного знищення або пошкодження страхуваного майна.

Страховий захист за ризиком, який вказано у підпункті 2.2 пункту 2 цих Додаткових умов, надається тільки як додатковий до ризику, який зазначено у підпункті 2.1 пункту 2 цих Додаткових умов.

За цими Додатковими умовами не відшкодовуються збитки, що виникли:

у зв'язку із крадіжкою з проникненням, грабежем або розбоєм (може бути застраховано на умовах, що вказані у Додаток № 1 до цих Правил);

внаслідок терористичного акту;

у зв'язку із страйками і масовими безладдями (може бути застраховано на умовах, що вказані у Додаток № 1 до цих Правил);

з вини страхувальника або його працівників та інших осіб, які мають доступ або впущені зі страхувальника до застрахованих будинків, споруд чи приміщень та/або тих будинків, споруд чи приміщень, де розташоване застраховане майно.

Інші умови добровільного страхування майна від дій третіх осіб визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 15
до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування“)
(нова редакція)

**ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
ВІД СТРАЙКІВ І МАСОВИХ БЕЗЛАДІВ**

1. Страховик укладає договори страхування майна від страйків і масових безладів на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. Страховим випадком є знищення (повне конструктивне знищення) або пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, внаслідок:
 - 2.1. дій та/або бездіяльності (саботажу) страйкарів у період проведення страйків;
 - 2.2. протиправних дій цивільних осіб під час масових безладів.
3. Під саботажем розуміють свідомі дії направлені на дестабілізацію роботи підприємства (установи, організації) у період оголошення страйку, тобто свідоме невиконання або навмисно недбале виконання робітниками своїх трудових зобов'язань у період оголошеного страйку, що спричинило знищення (повне конструктивне знищення) або пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування.
4. Під масовими безладами розуміють протиправні дії великої кількості цивільних осіб, які навмисно і відкрито заподіюють шкоду здоров'ю інших осіб, шкоду майну, в тому числі застрахованому майну, та чинять активний опір представникам органів правопорядку.
5. Страховик не відшкодовує збитки, що завдані:
 - 5.1. особистому майну робітників підприємства (установи, організації), що оголосили страйк (незалежно від того, чи брали участь робітники підприємства (установи, організації) у страйку, чи не брали участь у страйку);
 - 5.2. майну, що знаходиться в транспортних засобах, боєм скла;
 - 5.3. водою з водосховищ, пожежної чи іншої спецтехніки, що використовувалась під час масових безладів для розгону чи заспокоєння цивільних осіб.
6. Застрахованими можуть бути також збитки, що виникли внаслідок розкрадання майна при грабежах, погромах, що безпосередньо пов'язані із масовими безладами.
7. Конкретні умови добровільного страхування майна від страйків та масових безладів визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 16

до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування“)
(нова редакція)

**ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА ВІД ЗНИЩЕННЯ
АБО ПОШКОДЖЕННЯ ВОДОЮ В РЕЗУЛЬТАТІ ЇЇ ВИТОКУ, ЩО СТАВСЯ ВНАСЛІДОК
АВАРІЇ ВОДОПРОВІДНИХ, КАНАЛІЗАЦІЙНИХ, ОПАЛЮВАЛЬНИХ СИСТЕМ
І СИСТЕМ ПОЖЕЖОГАСІННЯ**

1. Страховик укладає договори страхування майна від знищення (повного конструктивного знищення) або пошкодження водою в результаті її витоку, що стався внаслідок аварії водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем і систем пожежогасіння на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. На підставі цих Додаткових умов страховик надає страховий захист від знищення (повного конструктивного знищення) або пошкодження майна водою в результаті її витоку, що стався:
 - 2.1. внаслідок аварії водопровідних, каналізаційних і опалювальних систем (мереж), в тому числі через проникнення води із сусідніх приміщень при аварії водопровідних, каналізаційних і опалювальних систем (мереж) в сусідніх приміщеннях;
 - 2.2. внаслідок спрацьовування системи пожежогасіння (спринклерної, дренчерної) через раптове і не викликане необхідністю її (системи пожежогасіння) вмикання;
 - 2.3. через гасіння пожежі у сусідніх приміщеннях.
3. Якщо це передбачено договором страхування, то страховий захист надається також у відношенні:
 - 3.1. витрат на усунення раптових поломок в системах пожежогасіння, опалення, водопровідних і каналізаційних системах (мережах), що розташовані безпосередньо в застрахованих будинках, спорудах чи приміщеннях. При цьому в разі необхідності заміни труб по кожному страховому випадку відшкодовуються витрати, що не перевищують вартість заміни 2 (двох) погонних метрів пошкодженої ділянки труби, якщо інше не передбачено договором страхування;
 - 3.2. витрат на усунення збитків від раптового замерзання систем (мереж), які визначені у підпункті 3.1 пункту 3 цих Додаткових умов, включаючи крани, вентиля, баки, ванни, радіатори, опалювальні котли, бойлери і таке інше;
 - 3.3. витрат по розморожуванню труб, батарей опалення, що розташовані в застрахованому будинку, споруді чи приміщенні.
4. Не відшкодовуються витрати на:
 - 4.1. ремонт або заміну, а також розморожування водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем (мереж) або протипожежних систем, що розташовані поза застрахованими будинками, спорудами чи приміщеннями;
 - 4.2. заправку теплоносієм опалювальних та інших систем.
5. Якщо договором страхування передбачено, то підлягають відшкодуванню збитки від пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, гарячим або конденсованим паром при аваріях систем (мереж), що зазначені у підпункті 2.1 пункту 2 цих Додаткових умов.
6. Не підлягають відшкодуванню збитки, якщо інше не передбачено договором страхування, а саме:
 - 6.1. від втрати орендної або квартирної плати в зв'язку з аварією систем (мереж), що вказані у пункті 2 цих Додаткових умов, чи витоку води при гасінні пожежі;
 - 6.2. від перерви господарської діяльності в зв'язку з аварією систем (мереж), що вказані у пункті 2 цих Додаткових умов, чи витоку води при гасінні пожежі.
7. Збитки від раптового вмикання протипожежних систем (спринклерних, дренчерних) не відшкодовуються, якщо вони виникли внаслідок:
 - 7.1. високої температури, що виникла при пожежі;
 - 7.2. ремонту або реконструкції застрахованих будинків і споруд;
 - 7.3. монтажу, демонтажу, ремонту, зміни конструкції самих протипожежних систем;
 - 7.4. просадки (осідання) ґрунту, провалля, зсуву, відволоження;

- 7.5. тестування протипожежних спринклерних, дренчерних систем;
- 7.6. будівельних дефектів або дефектів самих протипожежних систем, про які було відомо або повинно було бути відомо страхувальнику до настання страхового випадку.
8. Якщо інше не передбачено договором страхування, то страхуванням не покриваються:
 - 8.1. збитки від пошкодження застрахованого майна водою, якщо вони викликані причиною, не пов'язаною з будь-якою з вказаних у пункті 2 цих Додаткових умов. Наприклад, не відшкодовуються збитки при пошкодженні дощовою або талою водою, у випадку повені, підвищення рівня ґрунтових вод;
 - 8.2. збитки від впливу холодильних установок, створених штучно низьких температур (морозу);
 - 8.3. збитки завдані відволожуванням;
 - 8.4. збитки, що стали наслідком природного зносу, корозії або іржавіння систем (мереж), вказаних у пункті 2 цих Додаткових умов;
 - 8.5. експлуатації систем (мереж), зазначених у пункті 2 цих Додаткових умов, у аварійному стані;
 - 8.6. збитки, заподіяні товарам на складі, якщо вони зберігаються в підвальних або інших заглиблених приміщеннях на відстані менше 20 см від поверхні підлоги, 70 см від стіни та 70 см від водопровідних труб;
 - 8.7. збитки, що виникли до початку дії договору страхування, але виявлені після початку його дії;
 - 8.8. непрямі збитки, такі як: упущена вигода, втрата прибутку, не подача води, пару або тепла і таке інше.
9. Страхувальник зобов'язаний:
 - 9.1. забезпечити експлуатацію водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем (мереж) та систем пожежогасіння у застрахованих будинках, спорудах чи приміщеннях згідно з відповідною нормативно-правовою та технічною документацією, їх своєчасне технічне обслуговування та ремонт;
 - 9.2. якщо це передбачено умовами договору страхування, то у випадку звільнення застрахованих будинків, споруд чи приміщень для капітального ремонту або для інших цілей на термін більше 30 (тридцяти) календарних днів, відключити і забезпечити своєчасне звільнення від води (пару) водопровідні, каналізаційні, опалювальні системи (мережі) та системи пожежогасіння.
10. Конкретні умови добровільного страхування майна від знищення або пошкодження водою в результаті її витоку, що стався внаслідок аварії водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем і систем пожежогасіння визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 17
до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування“)
(нова редакція)

**ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
ВІД НАЇЗДУ НАЗЕМНИХ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ**

1. Страховик укладає договори страхування майна від наїзду наземних транспортних засобів на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. За договором страхування, що укладається на підставі цих Додаткових умов, страховим випадком є знищення (повне конструктивне знищення) або пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, внаслідок наїзду на нього наземних транспортних засобів, в тому числі рейкових.
3. Під наїздом наземних транспортних засобів розуміють знищення (повне конструктивне знищення) або пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, в результаті безпосереднього контакту наземного транспортного засобу із застрахованими майном.
4. Страхуванням не покриваються:
 - 4.1. збитки, які завдані майну, що вказано у договорі страхування, наземними транспортними засобами, які експлуатуються страхувальником, його представниками (особами, які знаходяться у трудових відносинах із страхувальником, уповноваженою особою) або користувачами застрахованого майна;
 - 4.2. збитки, завдані вулицям і дорогам, навколишньому природному середовищу;
 - 4.3. шкода, заподіяна наземному транспортному засобу страхувальника.
5. Конкретні умови добровільного страхування майна від наїзду наземних транспортних засобів визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 18
до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування”)
(нова редакція)

**ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
ВІД ОБВАЛУ БУДИНКІВ**

1. Страховик укладає договори страхування майна від обвалу будинків на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил.
2. За договором страхування, укладеним відповідно до цих Правил та цих Додаткових умов, страховик відшкодовує збитки, заподіяні страхувальнику через знищення або пошкодження майна, що вказане у договорі страхування, внаслідок раптового повного або часткового руйнування будинку (споруди) в результаті прихованих дефектів будівельних матеріалів чи конструкцій, похибок при будівництві та/або проектуванні такого будинку (споруди).
3. Не відшкодовуються збитки, які виникли внаслідок обвалу будинків (споруд) з таких причин, як: несвоєчасне та/або незадовільне технічне обслуговування будинків (споруд), слабкі будівельні ґрунти, стихійні явища. Не є страховим випадком обвал будинку (споруди) або його конструктивних елементів у період будівництва, монтажу, ремонту чи реконструкції будинку (споруди).
4. Конкретні умови добровільного страхування майна від обвалу будинків визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 19
до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування”)
(нова редакція)

**ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
ВІД ВИБУХУ КОТЕЛЬНОГО УСТАТКУВАННЯ**

1. Страховик укладає договори страхування майна від вибуху котельного устаткування відповідно до цих Правил та цих Додаткових умов.
2. За договором страхування, що укладається на підставі цих Правил та цих Додаткових умов, страховик приймає на страхування котельне устаткування, бойлери, газосховища, машини, апарати та інше аналогічне устаткування та обладнання (далі – устаткування) на випадок його вибуху, а також відшкодовує страхувальнику шкоду за знищення (повне конструктивне знищення) або пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, в результаті вибуху цього устаткування.
 - 2.1. Перелік устаткування обов'язково визначається у договорі страхування.
3. Застрахованим може бути устаткування, що працює під високим або низьким тиском, в тому числі:
 - 3.1. бойлери;
 - 3.2. парові водогрійні котли й інші резервуари;
 - 3.3. парогазотурбінні установки;
 - 3.4. турбодетандери;
 - 3.5. компресори осьового або центрального стиску;
 - 3.6. газосховища;
 - 3.7. інше устаткування, що прямо передбачено договором страхування.
4. Крім того, якщо умовами договору страхування передбачено, то у рамках встановлених у договорі страхування також можуть бути застраховані:
 - 4.1. фундаменти устаткування, що зазначено у пункті 3 цих Додаткових умов;
 - 4.2. запасні частини, вузли й агрегати до устаткування, що зазначено у пункті 3 цих Додаткових умов;
 - 4.3. будь-яке інше майно, яке знаходиться в тому ж місці страхування, що й застраховане устаткування, та знаходиться в технологічному зв'язку з таким устаткуванням.
5. Страховий захист за цими Додатковими умовами надається тільки відносно устаткування, що знаходиться у робочому стані і під постійним технічним наглядом.
6. Устаткування вважається таким, що знаходиться у робочому стані, якщо монтаж такого устаткування цілком завершено та яке після пусконаладжувальних робіт і відповідних випробувань цілком підготовлено до експлуатації.
7. Страховим випадком є знищення (повне конструктивне знищення) чи пошкодження майна, яке вказано у договорі страхування, внаслідок вибуху устаткування, що визначено у договорі страхування, який стався через:
 - 7.1. похибку в експлуатації, обслуговуванні устаткування або необережності обслуговуючого персоналу;
 - 7.2. Помилки експлуатанта при експлуатації застрахованого майна, необережність обслуговуючого персоналу.
 - 7.3. дефекти матеріалів, похибку у конструкції, виготовленні або монтажі устаткування, крім випадків, передбачених цими Додатковими умовами та/або договором страхування;
 - 7.4. нестачі води в парових котлах або будь-якої рідини в іншому, подібному до них устаткуванні;
 - 7.5. перевантаження, перегріву, вібрації, розладу, заклинювання, засмічення сторонніми предметами, дії відцентрової сили і втоми матеріалу;
 - 7.6. розривів тросів і ланцюгів, що призвело до падіння застрахованого майна або його удару об інше майно чи предмети;
 - 7.7. виходу з ладу вимірювальних приладів, контрольних систем і систем безпеки;

- 7.8. наднизького або надвисокого тиску.
- 7.9. Припинення надання споживчих послуг, а саме, постачання:
 - а. електроенергії;
 - б. газу;
 - в. пару;
 - г. води.
8. У будь-якому випадку не підлягають страхуванню:
 - 8.1. деталі, предмети, частини, що швидко спрацьовуються або зношуються (шланги, ремені, ланцюги, фільтри, прокладки та інші деталі, що швидко зношуються);
 - 8.2. матеріали, що витрачаються в процесі виробництва (пальне, хімікалії, холодоагент, фільтрувальні, охолоджуючі, ті що чистять і мастильні матеріали, включаючи масло);
 - 8.3. вогнетривкі матеріали, цегельна кладка печей у топках і інших камерах, в яких відбувається згорання;
 - 8.4. збитки, заподіяні двигунам внутрішнього згорання або аналогічним машинам чи агрегатам внаслідок вибухів, що відбуваються в камерах згорання.
9. Не підлягають відшкодуванню збитки, що сталися внаслідок:
 - 9.1. дефектів обладнання, що вже мали місце на момент укладання договору страхування, які були відомі або мали б бути відомі страхувальнику, його представникам (особам, які знаходяться у трудових відносинах із страхувальником, уповноваженій особі);
 - 9.2. прямих наслідків експлуатації застрахованого майна: поступового впливу температурних, механічних, атмосферних умов, надмірного утворення іржі, накипу, шламу або інших відкладень;
 - 9.3. використання застрахованого майна для проведення експериментальних або дослідницьких робіт;
 - 9.4. шкоди, за яку відповідають інші особи по договорах постачання, гарантії якості застрахованого майна, підряду і ремонту.
10. Якщо застраховане майно тимчасово виводиться з робочого стану для проведення технічного обслуговування, ремонту, перебирання, чищення або тимчасово ставиться на консервацію, то дія страхового захисту припиняється і відновлюється знову після закінчення таких робіт, без зміни терміну страхування, та якщо інше не передбачено договором страхування.
11. Конкретні умови добровільного страхування майна від вибуху котельного устаткування визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 20
до Правил добровільного страхування майна
(іншого ніж передбачено п. 5-9 ст.6 Закону України „Про страхування”)
(нова редакція)

**ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
«ПО ПЕРШОМУ РИЗИКУ»**

1. За договором страхування, що укладається на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил, страховик надає страховий захист від знищення (повного конструктивного знищення) чи пошкодження майна "по першому ризику".
2. Страхування по системі "першого ризику" - це система страхового відшкодування, при якій майновий збиток відшкодовується в межах страхової суми, без урахування того, чи відповідає страхова сума дійсній вартості майна на день настання страхового випадку.
3. Відповідно до цих Додаткових умов, по системі "першого ризику" майно вважається застрахованим, по першому (одному) страховому випадку, що стався внаслідок однієї події, незалежно від загальної вартості застрахованого майна і від числа страхових випадків протягом періоду страхування.
4. Страхове відшкодування здійснюється в межах страхової суми. Сума страхового відшкодування по "першому ризику" не може перевищувати страхової суми. Якщо на момент настання страхового випадку виявиться, що дійсна вартість застрахованого майна вища зазначеної в договорі страхування, то при виплаті страхового відшкодування не застосовується правило пропорційного відшкодування збитків.
5. При настанні страхового випадку страхувальник зобов'язаний підтвердити, що знищене або пошкоджене майно було розташоване у зазначеному у договорі страхування місці страхування і було зафіксовано в облікових документах.
6. Конкретні умови добровільного страхування майна "по першому ризику" визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 21
до Правил добровільного страхування майна
(іншого, ніж передбачено п.5-9 ст.6 Закону України «Про страхування»)
(нова редакція)

**ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
ПО ВІДНОВЛЮВАНІЙ ВАРТОСТІ**

1. У межах цих Додаткових умов під відновлювальною вартістю розуміється:
 - 1.1. Для будинків і споруд - вартість будівництва нового, аналогічного за призначенням, конструкцією та матеріалами, що використовуються, будинку або споруди в даній місцевості.
 - 1.2. Для рухомого майна - вартість заміни майна на таке ж нове або аналогічне йому за призначенням, продуктивністю та іншим технічним характеристикам, включаючи витрати по доставці та монтажу, митні збори та платежі, а також інші обов'язкові платежі.
2. Страхування по відновлювальній вартості не поширюється на майно, зазначене в п.п. 3.3.6 - 3.3.7, 7.3.6 - 7.3.8 Правил, а також на будинки, споруди, машини, устаткування та інші предмети, знос яких на момент укладання договору страхування становить більше 60% від їх відновлювальної вартості. Страхування такого майна можливо тільки відповідно до його дійсної вартості.
3. Страхові суми в договорі страхування, укладеному на підставі цих Додаткових умов, встановлюються відповідно до відновлювальної вартості майна на момент укладання договору страхування.
4. Цими Додатковими умовами передбачаються такі відхилення від положень Розділу 13 Правил (Порядок і умови виплати страхового відшкодування):
5. Страхове відшкодування визначається:
 - а) у випадку часткового пошкодження застрахованого майна - у розмірі витрат на його відновлення до стану, у якому воно перебувало безпосередньо перед настанням страхового випадку, при цьому знос застрахованого майна в розрахунок не приймається;
 - б) у випадку знищення/втрати застрахованого майна - у розмірі нової відновлювальної вартості майна, розрахованої на момент настання страхового випадку, за мінусом вартості залишків майна, які можуть бути продані або використані за функціональним призначенням.
6. При виплаті страхового відшкодування за постраждале в результаті настання страхового випадку майно, застраховане на підставі цих Додаткових умов, діють наступні положення:
 - 6.1. Страхувальник має право на одержання страхового відшкодування відповідно до п. 5 цих Додаткових умов понад дійсну вартість застрахованого майна на момент настання страхового випадку тільки на підставі документів, які підтверджують вартість фактично зроблених робіт по відновленню знищеного (пошкодженого) майна та/або на підставі вартості придбаного майна, аналогічного за видом постраждалому за призначенням та технічними характеристиками, якщо інше не передбачено договором страхування.
При цьому підставою для визнання витрат на відновлення або придбання майна є:
 - при проведенні будівельних та/або монтажних робіт - документи, що підтверджують виконання певного етапу робіт відповідно до графіка проведення робіт за договором з будівельною організацією (журнал обліку робіт і т.ін.);
 - при придбанні майна замість пошкодженого (знищеного) або при придбанні матеріалів - накладні, рахунки-фактури та подібні документів, що підтверджують факт придбання майна.Будинки, споруди або обладнання, що відновлюються або придбаються замість втрачених, не обов'язково повинні бути відновлені точно в такому ж виді, що й до настання страхового випадку. Досить, якщо зазначене майно буде використовуватись з тією ж метою та виконувати ті ж функції, тобто буде призначено для того ж виду діяльності, що й постраждале майно. Будинки, споруди та інше майно, які на момент настання страхового випадку вже побудовані або придбані страхувальником, не розглядаються як відновлені або знову придбані.
 - 6.2. Якщо пошкоджене (знищене) майно на момент страхового випадку має дійсну вартість менше ніж 40% від відновлювальної вартості, страхове відшкодування виплачується виходячи з його дійсної вартості на момент настання страхового випадку (тобто з врахуванням зносу).

6.3. Якщо страхувальник доведе, що відновлення будинку на колишньому місці заборонено за розпорядженням місцевої влади, допускається будівництво в будь-якому іншому місці в межах території України, однак максимальна сума страхового відшкодування визначається витратами на будівництво нового будинку на колишньому місці в межах страхової суми.

6.4. Якщо страхувальник за якоюсь причиною не почав відновлювальних робіт протягом 3 (трьох) років з дати настання страхового випадку, або якщо він протягом зазначеного періоду не придбав нове майно замість знищеного, то відшкодування збитків буде провадитися по дійсній вартості майна на момент настання страхового випадку відповідно до Розділу 13 Правил.

6.5. При повному знищенні застрахованого майна та після того, як був визначений розмір збитку та сума страхового відшкодування, страховик повинен належним чином врегулювати безперечну частину своїх зобов'язань - виплатити частину страхового відшкодування у сумі дійсної вартості майна на момент настання страхового випадку за мінусом вартості залишків майна, які є придатними або можуть бути використані за їхнім функціональним призначенням, - протягом встановленого Правилами або договором страхування строку виплати страхового відшкодування. Частина страхового відшкодування, що залишилася, підлягає виплаті тільки після виконання умов, зазначених у п. 6.1 цих Додаткових умов.

7. Якщо інше не передбачено договором страхування, цими Додатковими умовами передбачаються наступні відхилення від Правил:

- якщо страхова сума по будь-якому предмету виявиться нижче його відновлювальної вартості, але вище дійсної вартості предмета на момент настання страхового випадку, то повністю відшкодовується частина збитку, що відповідає дійсній вартості предмета на момент настання страхового випадку, а інша частина збитку відшкодовується пропорційно відношенню страхової суми до нової відновлювальної вартості предмета на момент настання страхового випадку (відповідно до умов виплати «Пропорційна виплата»);

- якщо страхова сума по будь-якому предмету виявиться рівною або нижче його дійсної вартості на момент настання страхового випадку, то страхове відшкодування виплачується в обсязі, передбаченому Розділом 13 Правил, - пропорційно відношенню страхової суми до дійсної вартості предмету на момент настання страхового випадку.

При цьому, у будь-якому випадку сума страхового відшкодування не може перевищувати страхову суму, встановлену договором страхування.

8. При укладанні договору страхування згідно з цими Додатковими умовам страхувальник може встановити страхову суму в розмірі первинної балансової вартості майна.

9. Положення, викладені в цих Додаткових умовах, доповнюють положення Умов та застосовуються до договору страхування разом з ними. У випадку наявності розбіжностей між положеннями Умов і цими Додатковими умовами, застосовуються відповідні положення цих Додаткових умов.

10. Конкретні умови добровільного страхування майна по відновлювальній вартості визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 22
до Правил добровільного страхування майна
іншого, ніж передбачено п.5-9 ст. 6 Закону України «Про страхування»

**ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
ПО ЗАЯВЛЕНІЙ ВАРТОСТІ**

1. За договором страхування, що укладається на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил, страховик надає страховий захист від знищення (повного конструктивного знищення) чи пошкодження майна, що не має прямого цінового аналогу, по заявленій вартості, тобто вартості, обумовленої самим страхувальником, заявленої ним при укладанні договору страхування і підтвердженій відповідними документами.
2. Страховик виплачує страхове відшкодування в розмірі понесених збитків, пов'язаних з відновленням пошкодженого або заміною знищеного майна.
3. Сума страхового відшкодування по всьому майну і по кожній його одиниці (кожному предмету договору страхування майна) не може перевищувати заявленої суми, зазначеної в договорі страхування щодо переліку майна, який до нього додається.
4. При виплаті страхового відшкодування розмір зносу (амортизація) майна не вираховується, якщо інше не передбачено договором страхування.
5. Конкретні умови добровільного страхування майна по заявленій вартості визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 23
до Правил добровільного страхування майна
іншого, ніж передбачено п.5-9 ст. 6 Закону України «Про страхування»

ДОДАТКОВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА ПО ІНДЕКСОВАНІЙ ВАРТОСТІ

1. За договором страхування, що укладається на підставі цих Додаткових умов та інших умов цих Правил, страховик надає страховий захист від знищення (повного конструктивного знищення) чи пошкодження майна з урахуванням динаміки індексу інфляції, курсу валюти, по новій індексованій вартості. При цьому страхові суми, що вказані в договорі страхування і відповідному переліку майна, що до нього додається, вважаються максимальними лімітами страхового відшкодування по майну на момент укладання договору страхування.
2. Якщо це передбачено договором страхування, страхові суми щомісяця автоматично збільшуються відповідно до індексу росту цін, підтвердженого офіційними органами, а сума страхової премії перераховується щомісяця, виходячи з оновлених (індексованих) у такий спосіб страхових сум, при цьому сплата чергової частини страхової премії проводиться щомісячно.
3. Конкретні умови добровільного страхування майна по індексованій вартості визначаються у договорі страхування на підставі цих Правил.

Додаток № 24

до Правил добровільного страхування майна іншого, ніж передбачено п.5-9 ст. 6 Закону України «Про страхування»

СТРАХОВІ ТАРИФИ

1. Розмір страхового тарифу залежить від умов страхування, переліку страхових ризиків, строку експлуатації майна, величини франшизи, строку дії договору страхування та інших додаткових істотних умов, визначених у кожному конкретному договорі страхування.
2. Базові річні страхові тарифи по добровільному страхуванню майна по ризиках, що зазначені у підпунктах 4.3.1 - 4.3.6 пункту 4.3 цих Правил, наведені у Таблиця № 1:

Базові річні страхові тарифи по добровільному страхуванню майна іншого, ніж передбачено п.5-9 ст. 6 Закону України «Про страхування»

Таблиця № 1

№ п/п	Страхові ризики	Страхові тарифи (% від страхової суми) по предметів договору страхування майна												
		Будівлі	Споруди	Господарчі будівлі	Окремі приміщення	Об'єкти незавершеного будівництва	Інженерне і виробничо-технологічне устаткування і обладнання	Інвентар, технологічна оснастка	Предмети інтер'єру меблі, елементи оздоблення приміщень	Товарно-матеріальні цінності	Теле-, відео-, аудіо техніка, комп'ютери, засоби зв'язку	Товари особистого та домашнього вжитку	Інше майно (крім скла - пункт 2.2. цього Додатку)	Земельні ділянки
1.	Пожежа	0,17	0,16	0,18	0,18	0,16	0,35	0,35	0,3	0,35	0,40	0,40	1,20	0,05
2.	Удар блискавки	0,07	0,10	0,07	0,05	0,07	0,07	0,07	0,05	0,07	0,09	0,09	0,05	0,02
3.	Вибух	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,12	0,15	0,15	0,15	0,15	0,01
4.	Падіння літаючих апаратів	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
5.	Стихійні явища	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,15	0,15	0,15	0,15	0,45	0,04

6.	Крадіжки з проникненням, грабежу або розбою	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,35	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	1,60	0,01
7.	Від дій третіх осіб	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,5	0,6	1,0	0,4	0,4	0,4	0,4	0,35	0,04
8.	Страйки і масові безладдя	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,01
9.	Знищення або пошкодження водою в результаті її витoku, що стався внаслідок аварії водопровідних, каналізаційних, опалювальних систем і систем пожегасіння	0,15	0,12	0,15	0,17	0,12	0,17	0,2	0,2	0,17	0,25	0,2	0,25	0,35	0,45	0,01	0,01
10.	Наїзду наземних транспортних засобів	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
11.	Обвалу будинків	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,05	0,05	0,02	0,02
12.	Вибуху котельного устаткування	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,05	0,01

2.1. При страхуванні майна, строк експлуатації якого більше 10 (десяти) років, до базових річних страхових тарифів, які наведені у Таблиця № 1 цього Додатку, застосовується корегуючий коефіцієнт K1 шляхом множення базових річних страхових тарифів, які наведені у Таблиця № 1 цього Додатку, на коефіцієнт K1 за кожні наступні 10 (десять) років експлуатації майна. Коефіцієнт K1=1,05.

2.2. Якщо застрахованим майном є скло або скляні елементи, що страхується на випадок його знищення або пошкодження, застосовуються базові річні страхові тарифи у відсотках від страхової суми по будь-яких ризиках, які зазначені у підпунктах 4.3.1 - 4.3.6 пункту 4.3 цих Правил, згідно Таблиця № 2:

Базові річні страхові тарифи по страхуванню скляних елементів будинків і споруд

Таблиця № 2

Класифікація скла (товщина)		
Віконне скло у рамі (також профільоване, випукле, гартоване, мозаїчне, вогнетривке, вітринне та ін.)	Спеціальне скло (подвійне, потрійне, склопакети, склоблоки та ін.)	
	2-3 мм (включно)	від 3 мм до 5 мм (включно)
3,5%	3,1%	2,8%
	до 10 мм (включно)	від 10 мм до 20 мм (включно)
	0,8%	0,6%
		більше 20 мм
		0,35%

2.3. В залежності від величини франшизи застосовується корегуючий коефіцієнт К3 згідно Таблиці №3:

Корегуючий коефіцієнт К3, корегування тарифу за франшизою

Таблиця № 3

Франшиза	Коефіцієнт К3
від 0,0 до 1,0	1,0
від 1,1 до 2,0	0,97
від 2,1 до 5,0	0,95
більше 5,0	0,9

2.4. В залежності від строку дії договору страхування до базових річних страхових тарифів, які зазначені у Таблицях № 1-3 цього Додатку, застосовується наступний корегуючий коефіцієнт К4 (Таблиця № 4):

Таблиця коефіцієнтів при укладанні договорів страхування на строк менш ніж 1 рік

Таблиця № 4

Строк страхування	1 міс.	2 міс.	3 міс.	4 міс.	5 міс.	6 міс.	7 міс.	8 міс.	9 міс.	10 - 12 міс.
Корегуючий коефіцієнт К4	0,35	0,40	0,50	0,60	0,70	0,75	0,80	0,90	0,95	1,0

2.5. В залежності від конкретних умов договору страхування та інших суттєвих в кожному конкретному випадку факторів до базових страхових тарифів, що зазначені у Таблицях № 1-3 цього Додатку, застосовуються корегуючі коефіцієнти К5-К14 відповідно до Таблиці №5

Таблиця № 5

Коригуючий коефіцієнт	Діапазон значень
К5 - Призначення застрахованого майна	0,8 - 1,6
К6 - Строк та умови експлуатації застрахованого майна	0,6 - 1,6
К7 - Наявність та рівень заходів та заоб'єкт безпеки в охорони	0,9 - 2,0
К8 - Метод накопичення застрахованого майна	1,0 - 2,0
К9 - Інші фактори, що суттєво впливають на визначення страхового ризику	0,4 - 2,0
К10 - С'рок складу страхових платежів	0,9 - 1,2
К11 - Обсяг страхового захисту (середні страхові виплати)	0,8 - 1,0
К12 - Розмір страхової суми	0,8 - 2,0
К13 - Територія дії Договору страхування	0,8 - 2,0
К14 - Ураховуючи ступінь зносу на записі частини (деталі, вузли, агрегати, прилади тощо), що заміняються при ремонті застрахованого майна, який здійснюється з метою ухвалення повільних страхових виплат	0,8 - 2,0

3. Нормативні витрат на мелення сировини становить 45 %.

Актуарій

Кліментина Юлія Володимирівна

(свідчення № 01-018 від 19.11.2015)